

Załącznik do Uchwały Nr 152/2024

Zarządu GBS Radków z/s w Nowej Rudzie

z dnia 25.07.2024r.

Załącznik do Uchwały Nr 71/2024 Rady

Nadzorczej Gospodarczego Banku

*Spółdzielczego Radków z/s w Nowej
Rudzie z dnia 30.07.2024r.*

UJAWNIENIE INFORMACJI

**o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku,
funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie
wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym
ujawnieniom**

wg stanu na 31 grudnia 2023r.

Nowa Ruda, lipiec 2024r.

I. Spis treści

II. WSTĘP	4
III. INFORMACJE OGÓLNE:	5
IV. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia.....	6
V. Zakres stosowania – art. 436.....	10
VI. Fundusze własne – art. 437.....	10
VII. Adekwatność kapitałowa	13
VIII. Wymogi kapitałowe – art. 438.....	13
IX. Ekspozycje na ryzyko kontrahenta – art. 439	17
X. Bufory kapitałowe – art. 440	17
XI. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego – art. 441	17
XII. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442	17
XIII. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443.....	24
XIV. Korzystanie z ECAI – art. 444.....	24
XV. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445	24
XVI. Ekspozycje na ryzyko operacyjne – art. 446	24
XVII. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447 ..	30
XVIII. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448.....	31
XIX. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	53
XX. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.....	53
XXI. Ryzyko płynności	54
XXII. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449.....	76
XXIII. Polityka wynagrodzeń – art. 450	76
XXIV. Dźwignia finansowa – art. 451	83
XXV. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452	85
XXVI. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453	85
XXVII. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego – art. 454	86
XXVIII. Informacje wymagane przez Zasady ładu korporacyjnego	86
XXIX. Informacje wymagane przez Ustawę o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.....	110
XXX. Informacje wymagane przez Ustawę o ochronie danych osobowych	113
XXXI. Zasady oceny odpowiedniości członków Zarządu i Rady Nadzorczej.....	114

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE

Rok założenia 1983

www.gbsradkow.pl

XXXII. Informacje na temat poziomu ekspozycji nieobsługiwanych zgodnie z wytycznymi

EBA/GL/06/2018..... 115

II. WSTĘP

1. Dokument „Ujawnienie informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom” stanowi wykonanie postanowień:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/212 (Rozporządzenie CRR);
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dyrektywa 2013/36);
- Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Rozporządzenie 2021/637);
- Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym;
- Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Prawo bankowe);
- Rekomendacji M, dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, stanowiącej załącznik do uchwały Nr 8/2013 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 8 stycznia 2013 r.;
- Rekomendacji P, dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków, Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2015 r.;
- Rekomendacji Z, dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, Komisji Nadzoru Finansowego.

oraz przyjętej przez Bank „Polityki informacyjnej GBS Radków z/s w Nowej Rudzie”, która zawiera szczegółowe informacje dotyczące ujawnianych informacji, sposobie ich weryfikacji oraz publikacji.

2. Informacje o charakterze ilościowym ujawniane w niniejszym Dokumencie zaprezentowano według stanu na **31.12.2023r.**
3. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) stosuje pominięcia informacji uznanych za nieistotne - **informacje nieistotne** to w

opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,

- 2) stosuje pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje **informacje za zastrzeżone**, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

III. INFORMACJE OGÓLNE:

- 1) Gospodarczy Bank Spółdzielczy Radków z/s w Nowej Rudzie jest bankiem wyłącznie z polskim kapitałem, działającym jako spółdzielnia na terenie województwa dolnośląskiego. Bank powstał w 1983r. Jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, wpisanym do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000125362. Jednostce nadano numer statystyczny REGON 001062256 oraz NIP 8850003213.
- 2) **W 2023 roku** Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
 - ❖ **Centrala Banku – Nowa Ruda ul. Radkowska 4**
 - ❖ **Filia Nowa Ruda – Rynek 14**
 - ❖ **Filia Radków – Rynek 13**
 - ❖ **Punkt Obsługi Klienta Nowa Ruda Drogosław – Świdnicka 55**
 - ❖ **Punkt Obsługi Klienta – Nowa Ruda ul. Teatralna 11**
 - ❖ **Punkt Obsługi Klienta – Jugów ul. Główna 83**

3) Według stanu na **31.12.2023 roku** Bank posiadał:

- ❖ **Udziały spółki „PARTNET” Z O.O. Kraków – 50.000,00 zł,**
- ❖ **Udziały mniejszościowe w SSOZ BPS – 2.000,00 zł,**
- ❖ **Akcje Bank BPS S.A. – 417.939,50 zł.**

IV. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową „Strategią zarządzania ryzykiem w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie” przygotowaną przez Stanowisko ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych i zatwierdzoną przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami „Strategii działania Gospodarczego Banku Spółdzielczego Radków z/s w Nowej Rudzie na lata 2022 – 2024.” i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji, przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
2. Strategia zarządzania ryzykiem w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w

Nowej Rudzie jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, np. Polityką kapitałową i w zakresie ryzyka nadmiernej dźwigni GBS Radków z/s w Nowej Rudzie, Planem ekonomiczno - finansowym, a także Politykami/Instrukcjami w zakresie zarządzania ryzykiem.

3. Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit a-d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarte są w Załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu. Załącznik nr 1 zawiera jednocześnie informacje objęte art. 111 a ust. 3 ustawy – Prawo bankowe.
6. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 453 ust.1 lit. e zawarte jest w Załączniku nr 3.
7. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust. 1. lit f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.
8. W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że:
 - 1) Członkowie Zarządu Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje Członka Zarządu lub Rady Nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o których mowa w art. 113 ust. 7 rozporządzenia nr 575/2013, lub podmiotach, w których mowa w art. 113 ust. 7

rozporządzenia nr 575/2013, lub podmiotach, w których bank posiada znaczny pakiet akcji, o których mowa w art. 4 ust.1 pkt 36 rozporządzenia nr 575/2013.

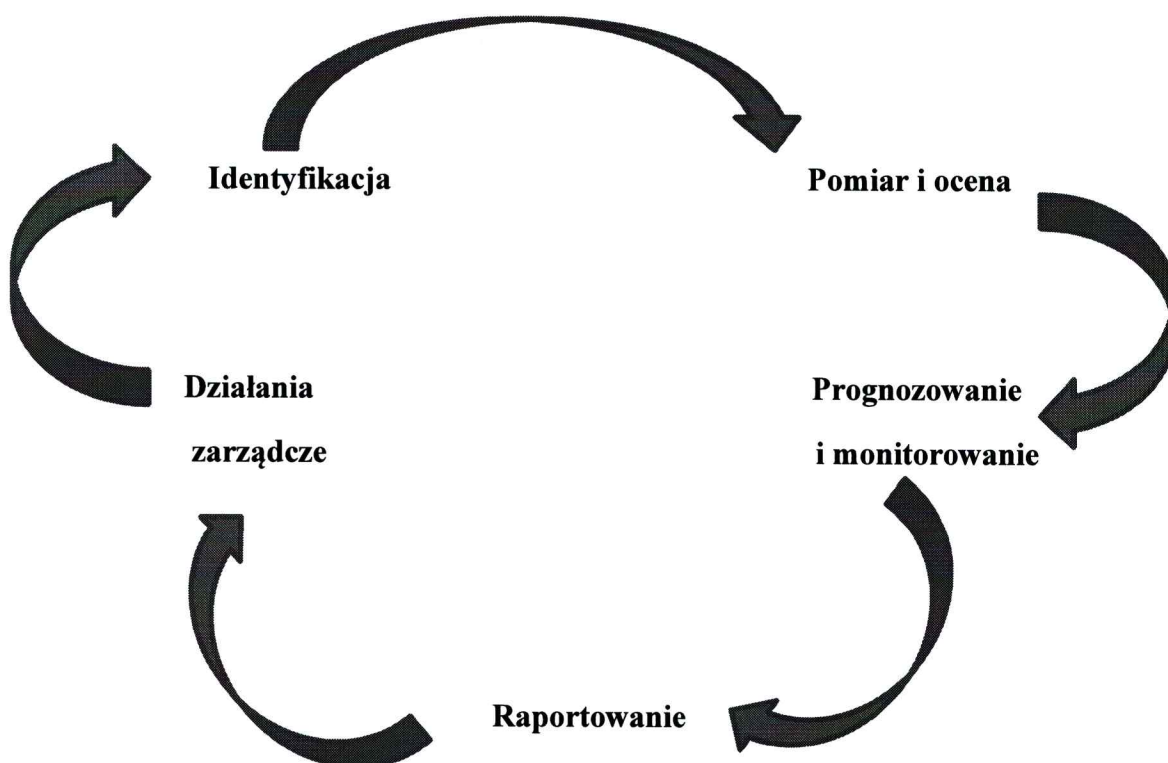
- 2) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg Regulaminu działania Zarządu biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następcej w zakresie dotyczącym reputacji, uczciwości i etyczności oraz poziom wiedzy, umiejętności i doświadczeń zgodnie z Polityką oceny odpowiedniości i różnorodności członków Zarządu, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie oraz zapewnienia odpowiedniości osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka GBS Radków z/s w Nowej Rudzie. Członków Rady Nadzorczej wybiera Walne Zgromadzenie zgodnie z Regulaminem wyborów członków Rady Nadzorczej, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata, oceny następcej dokonuje Walne Zgromadzenie zgodnie z Polityką oceny kwalifikacji Członków organów, a także osób istotnie wpływających na profil ryzyka w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie.
- 3) Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka zgodnie z art. 9cb ustawy – Prawo bankowe.
- 4) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty odpowiednią Instrukcją systemu informacji zarządczej definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.
- 5) W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, realizowany na podstawie wewnętrznych strategii i procedur, które podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego, w którym Bank działa.
- 6) W procesie zarządzania ryzykiem w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie uczestniczą organy statutowe Banku, Zespół Zarządzania Ryzykami, wyznaczone komórki organizacyjne oraz poszczególni pracownicy. W

procesie zarządzania ryzykiem strategiczne cele określa Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu.

- 7) Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu oceniają skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem. W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Stanowisko ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych, które na dzień **31.12.2023r.** obejmowało swoim zakresem monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyk oraz adekwatności kapitałowej.
- 8) Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:
 - identyfikacja ryzyka polegająca na określeniu źródeł ryzyka, zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku,
 - pomiar ryzyka,
 - zarządzanie ryzykiem polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowanego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawaniu rekomendacji i zaleceń, a także tworzeniu procedur,
 - monitorowanie polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,
 - raportowanie obejmujące cykliczne informowanie Kierownictwa o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach.

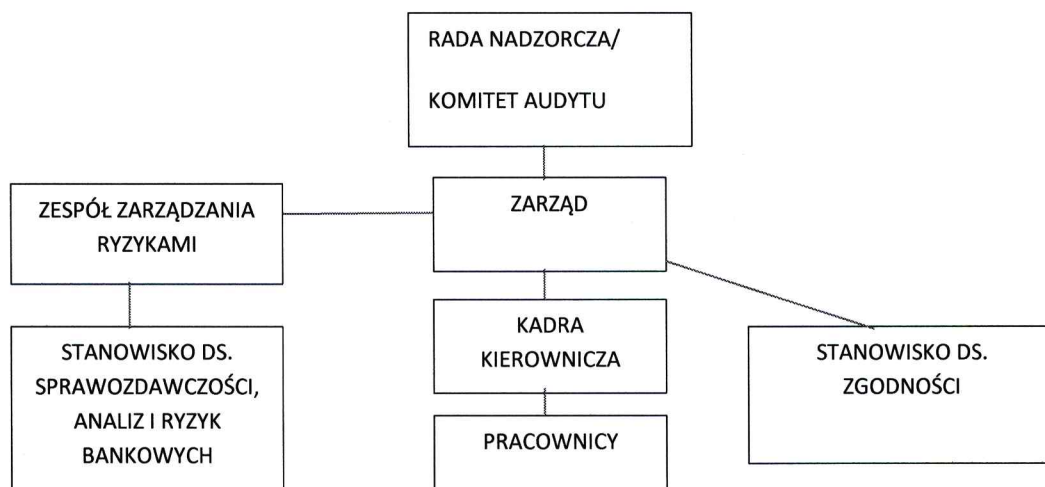
Rysunek 2. Proces zarządzania ryzykiem

Rysunek 3.

*SCHEMAT ORGANIZACJI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W GOSPODARCZYM BANKU
SPÓŁDZIELCZYM RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE*

V. Zakres stosowania – art. 436

Nie dotyczy

Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych

VI. Fundusze własne – art. 437

Fundusze własne (uznany kapitał) wyliczane na podstawie Rozporządzenia UE stanowią sumę następujących elementów:

- a) Kapitału Tier I,
- b) Kapitału Tier II.

Kapitał Tier I Banku to suma kapitału podstawowego Tier I (CET 1) i kapitału dodatkowego Tier I (AT1).

Kapitał podstawowy Tier I (CET I) składa się z następujących pozycji z zastosowaniem wyłączeń, korekt i opcji alternatywnych o których mowa w Rozporządzeniu UE:

- a) Funduszu udziałowego z zastrzeżeniem lit e);
- b) Ażio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt a);
- c) Funduszu zasobowego;
- d) Zyski zatrzymane;

- e) Skumulowane inne całkowite dochody;
- f) Kapitał rezerwowy;
- g) Fundusz ogólnego ryzyka bankowego;
- h) Niezrealizowane zyski i straty z tytułu posiadanych aktywów lub zobowiązań wycenianych do wartości godziwej;
- i) Odliczenia do pozycji kapitału podstawowego TIER I, w tym:
 - Straty za bieżący rok obrachunkowy,
 - Wartości niematerialne i prawne,
 - Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
 - Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, jeżeli ich wartość przekracza określone limity;
 - Posiadane własne instrumenty kapitałowe,
 - Udziały kapitałowe w kapitale podstawowym TIER I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - Udziały kapitałowe w kapitale podstawowym TIER I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - Udziały kapitałowe w kapitale podstawowym TIER I podmiotów sektora finansowego, jeżeli bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity,
 - Kwotę ekspozycji znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym oraz pozycji sekurytyzacyjnych, jeżeli ich wartość przekracza ustalone limity (alternatywnie wobec kwoty tych ekspozycji może zostać zastosowana waga ryzyka 1 250%).

Na kapitał dodatkowy TIER I (AT 1) składają się następujące elementy:

- a) Instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub Tier II;
- b) Ażio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) Odliczenia do pozycji kapitału dodatkowego Tier I, w tym:
 - Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Na kapitał TIER II składają się następujące elementy:

- a) Instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału Tier I oraz pożyczki podporządkowane;
- b) Ażio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego przed skutkami podatkowymi w wysokości do maksymalnie 1,25% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;
- d) Odliczenia do pozycji kapitału Tier II, w tym:
 - Udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - Udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - Udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Kapitał założycielski: Kapitał Tier I (po pomniejszeniach wynikających z Rozporządzenia UE) pomniejszony o fundusz ogólnego ryzyka oraz docelowo o fundusz udziałowy (amortyzacja).

PONIŻSZE ZESTAWIENIE PRZEDSTAWIA POZIOM POSZCZEGÓLNYCH POZYCJI FUNDUSZY WŁASNYCH BANKU

według stanu na dzień 31.12.2023 roku.

- a) Stan funduszu udziałowego **na początek roku 2023** wynosił **501.500,00 zł.**
 - Zmniejszenie nie występowało. ,
 - Zwiększenie nie występowało.

Stan na koniec 2023 roku wynosi 501.500,00 zł. W roku 2023 nie było zmian w stanie funduszu udziałowego.

Wartość jednego udziału wynosi **500,00 zł.**

Ilość udziałowców: **86**, ilość udziałów: **1.003**.

- b) Kapitał zapasowy – fundusz zasobowy **na początek roku 2023** wynosił **6.987.806,18 zł.**
 - Zwiększenia to podział zysku (1.814.240,96 zł.)

Stan na koniec 2023 roku wynosi 8.802.047,14 zł.

- c) Fundusz rezerwowy **na początek 2023 roku** wynosił **31.303,09 zł.**

Stan na koniec 2023 roku wynosi 31.303,09 zł.

Ogółem kapitały brutto na koniec 2023 roku wynoszą 9.330.349,76 zł.

ZGODNIE Z ROZPORZĄDZENIEM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 2019/876 Z DNIA 20 MAJA 2019 STRUKTURA FUNDUSZY WŁASNYCH Kształtowała się następująco:

LP.	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ ZŁ.
1	ŁĄCZNY KAPITAŁ (SUMA TIER 1 I TIER 2)	9.330.349,76
2	KAPITAŁ TIER 1 PO POMNIEJSZENIACH	9.293.169,98
3	KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER 1 (CET1)	9.293.169,98
4	KAPITAŁ DODATKOWY TIER 1 (AT1)	-----
5	KAPITAŁ TIER 2	37.179,78

VII. Adekwatność kapitałowa

Adekwatność kapitałowa odnosi się do szczególnego profilu ryzyka Banku, uwzględniającego otoczenie rynkowe, w którym Bank działa. Bank dostosowuje wielkość kapitału do poziomu i rodzaju ryzyka, jakie podejmuje, uwzględniając wielkość i strukturę aktywów zagrożonych niewypłacalnością. Kształtowanie struktury kapitałowej Banku uwzględnia więc ryzyko ponoszone przez Bank, koszty finansowania działalności kapitałem oraz ostrożnościowe normy nadzorcze. W szczególności zarządzanie adekwatnością kapitałową Banku obejmuje:

- Określenie polityki zarządzania ryzykiem i kapitałem,
- Identyfikacja wszystkich rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i określenie istotnych rodzajów ryzyka,
- Oszacowanie oraz alokacja kapitału wewnętrznego,
- Monitoring i kontrola ryzyka oraz kapitału wewnętrznego.

W grudniu 2023r. łączny współczynnik kapitałowy wyniósł **19,36%**, współczynnik kapitałowy Tier I wyniósł **19,28%**.

GBS Radków z/s w Nowej Rudzie **w 2023r.** kontynuował działania zmierzające do zapewnienia odpowiedniego bufora kapitałowego. Bank posiada odpowiednie bufory kapitałowe na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej.

VIII. Wymogi kapitałowe – art. 438

1. Bank na podstawie analiz uznaje następujące rodzaje ryzyka za istotne w swojej działalności i obejmuje procesem szacowania wymogów na kapitał wewnętrzny (ICAAP) następujące ryzyka:
 - a) Ryzyko kredytowe;
 - b) Ryzyko rynkowe (walutowe);
 - c) Ryzyko operacyjne;
 - d) Ryzyko koncentracji zaangażowań;
 - e) Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
 - f) Ryzyko płynności,

g) Ryzyko biznesowe w tym wyniku finansowego.

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka, zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

Adekwatność kapitałowa jest stanem, w którym wysokość posiadanych przez Gospodarczy Bank Spółdzielczy Radków z/s w Nowej Rudzie funduszy własnych w pełni zabezpiecza wymogi regulacyjne w zakresie minimalnych wymogów kapitałowych oraz wymogów dodatkowych.

Minimalne wymogi kapitałowe to wymogi wyliczane na pokrycie łącznej ekspozycji na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE, tj.: ryzyko kredytowe, rynkowe (walutowe) oraz ryzyko operacyjne. W przypadku ryzyka rynkowego, koncentracji oraz operacyjnego wymogi kapitałowe są równe ekspozycji na ryzyko. W przypadku ryzyka kredytowego, zgodnie z Rozporządzeniem UE wymóg kapitałowy stanowi pomnożoną przez 8% kwotę całkowitej ekspozycji na ryzyko kredytowe.

Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują:

- 1) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu koncentracji zaangażowań,
- 2) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności,
- 3) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej,
- 4) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka strategicznego
- 5) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka utraty reputacji,
- 6) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rezydualnego,
- 7) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego),
- 8) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka braku zgodności,
- 9) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka modeli,
- 10) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego,
- 11) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu nadmiernej dźwigni finansowej.

2. Rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie przeglądu nadzorczego, o których mowa w art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE.

Nie dotyczy.

3. Informacje ilościowe w zakresie wymogów kapitałowych.

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE

Rok założenia 1983

www.gbsradkow.pl

Tab 1. Struktura aktywów według wag ryzyka na dzień 31.12.2023r. w pełnych złotych

AKTYWA BILANSOWE I ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE RAZEM	PIERWOTNA EKSPOZYCJA PRZED UWZGLĘDNIENIEM WSPÓŁCZYNNIKÓW KONWERSJI	KWOTA EKSPOZYCJI WAŻONEJ RYZYKIEM PRZED UWZGLĘDNIENIEM WSPÓŁCZYNNIKA WSPARCIA MŚP	KWOTA EKSPOZYCJI WAŻONEJ RYZYKIEM PO UWZGLĘDNIENIU WSPÓŁCZYNNIKA WSPARCIA MŚP
Aktywa o wadze ryzyka 0%	34.093.248,00	0,00	0,00
Aktywa o wadze ryzyka 20%	11.238.322,00	2.247.664,00	2.247.664,00
Aktywa o wadze ryzyka 50%	16.010.011,00	27.378,00	27.378,00
Aktywa o wadze ryzyka 75%	2.969.489,00	2.187.844,00	2.187.844,00
Aktywa o wadze ryzyka 100%	33.196.367,00	33.087.703,00	32.384.209,00
Aktywa o wadze ryzyka 150%	36.914,00	54.519,00	54.519,00
Aktywa o wadze ryzyka 250%	162.761,00	406.903,00	406.903,00
RAZEM	97.707.112,00	38.012.008,00	37.308.514,00

Tab 2. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia na dzień 31.12.2023r. w pełnych złotych

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE**Rok założenia 1983****www.gbsradkow.pl**

WYSZCZEGÓLNIENIE	PIERWOTNA EKSPOZYCJA PRZED UWZGLĘDNIENIEM WSPÓŁCZYNNIKÓW KONWERSJI	KWOTA EKSPOZYCJI WAŻONEJ RYZYKIEM PRZED UWZGLĘDNIENIEM WSPÓŁCZYNNIKA WSPARCIA MŚP	KWOTA EKSPOZYCJI WAŻONEJ RYZYKIEM PO UWZGLĘDNIENIU WSPÓŁCZYNNIKA WSPARCIA MŚP
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	15.870.738,00	406.903,00	406.903,00
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	11.238.322,00	2.247.664,00	2.247.664,00
Ekspozycje wobec instytucji	31.998.855,00	27.378,00	27.378,00
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	28.932.187,00	28.931.786,00	28.391.822,00
Ekspozycje detaliczne	2.969.489,00	2.187.843,00	2.187.843,00
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	2.038.161,00	1.934.191,00	1.770.662,00
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	41.208,00	54.519,00	54.519,00
Ekspozycje kapitałowe	874.319,00	874.319,00	874.319,00
Inne pozycje	3.743.833,00	1.347.405,00	1.347.405,00
Razem	97.707.112,00	38.012.008,00	37.308.514,00

Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c);

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust.3 lit c. – ryzyko walutowe	nie dotyczy

IX. Ekspozycje na ryzyko kontrahenta – art. 439

Nie dotyczy. Bank nie posiada portfela handlowego

X. Bufory kapitałowe – art. 440

Bufory kapitałowe na dzień 31.12.2023r.w pełnych złotych:

- wymóg połączonego bufora: **1.205,00 tys. zł.**
- bufor zabezpieczający: **1.205,00 tys. zł.**
- bufor ryzyka systemowego – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów (Dz. U. 2020 poz. 473) od 19 marca 2020r. uchylony został obowiązek utrzymywania bufora ryzyka systemowego.

XI. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego – art. 441

Nie dotyczy.

Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

XII. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 3) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 4) działania organizacyjno-proceduralne,
- 5) dostosowanie regulacji kredytowych do zmieniających się przepisów zewnętrznych oraz warunków funkcjonowania Banku – wewnętrznych i zewnętrznych ze szczególnym uwzględnieniem Rekomendacji T, Rekomendacji S oraz Pakietu CRD IV/CRR, wytycznych EBA w sprawie zarządzania ryzykiem.

Bank kontynuuje politykę dywersyfikacji ryzyka kredytowego, poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku oraz poprzez niezbędne instrumenty. Do podstawowych działań mających na celu minimalizację ryzyka kredytowego należy zaliczyć:

- 1) dywersyfikację struktury przedmiotowej i podmiotowej portfela, poprzez wprowadzenie wewnętrznych limitów koncentracji dla udzielanych kredytów,
- 2) wymaganie przy ocenie zdolności kredytowej uwiarygodnionych dokumentów, weryfikacja informacji przekazanych przez klientów,

- 3) wykorzystanie informacji o klientach Banku z dostępnych systemów,
 - 4) doskonalenie metod oceny zdolności kredytowej,
 - 5) analizę struktury portfela w celu wczesnej identyfikacji zagrożeń wynikających z nadmiernych zaangażowań i wprowadzanie stosownych ograniczeń,
 - 6) wzmacnianie centralnego nadzoru nad jakością należności i monitoringiem ekspozycji kredytowych;
 - 7) odpowiednią organizację procesu przyznawania kredytu, w tym struktury organizacyjnej na potrzeby udzielania i monitorowania kredytów, a także określenie kompetencji decyzyjnych (organów decyzyjnych w procesie akceptacji ryzyka kredytowego);
 - 8) nadzór nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, mający na celu weryfikację sprawności działania mechanizmów kontrolnych (obejmujący m.in.: proces przestrzegania wewnętrznych aktów normatywnych, procedur, kompetencji, itp.);
 - 9) zapewnienie, aby wszyscy pracownicy zaangażowani w podejmowanie ryzyka kredytowego oraz zarządzanie, monitorowanie, kontrolowanie ryzyka kredytowego byli odpowiednio wykwalifikowani oraz dysponowali odpowiednimi zasobami i doświadczeniem, w tym prowadzenie aktywnej polityki szkoleń, także w formie bieżącego instruktażu;
 - 10) wdrażanie kultury ryzyka, podstawowych wartości oraz oczekiwań dotyczących ryzyka kredytowego;
 - 11) zapewnienie, aby zasady dotyczące wynagrodzeń, w tym wszelkie odpowiednie cele w zakresie wyników, oraz zasady oceny wyników w odniesieniu do decydentów kredytowych będących zidentyfikowanymi pracownikami były dostosowane do poziomu ryzyka kredytowego i apetytu na ryzyko kredytowe, a także promowały odpowiedzialność za ryzyko;
 - 12) dbałość o to, aby informacje przekazywane klientom były zrozumiałe i rzetelne, żeby zawierały wszystkie informacje dotyczące warunków udzielania kredytów, szczególnie ponoszonych przez klienta kosztów;
 - 13) dbałość o profesjonalizm, staranność i rzetelną wiedzę pracowników kredytowych Banku;
 - 14) zarządzanie ekspozycjami zagrożonymi, wczesna identyfikacja ekspozycji, których jakość zaczyna się pogarszać
-
1. Według stanu na dzień **31.12.2023r.** Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.
 2. Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego ekspozycję, uznaje się za przeterminowaną jeżeli opóźnienie w spłacie przekracza 90 dni.
 3. Ekspozycjami zagrożonymi są ekspozycje zaklasyfikowane do ekspozycji poniżej standardu, do ekspozycji wątpliwych lub ekspozycji straconych, z wyłączeniem ekspozycji kredytowych, wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych - ekspozycje te występują w formie „ekspozycji straconych”.
 4. Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:
 - kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
 - kryterium ekonomiczno – finansowe – monitoring sytuacji ekonomiczno finansowej dłużnika.

5. Klasyfikacja ekspozycji kredytowych wg kryterium terminowości do poszczególnych kategorii ryzyka odbywa się w sposób automatyczny z wykorzystaniem systemu ewidencyjno – księgowego Banku.
6. Monitoring sytuacji ekonomiczno – finansowej klienta i zabezpieczeń oraz klasyfikacja ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw jest realizowany:
 - co najmniej raz w roku w przypadku klientów, których łączne zaangażowanie nie przekracza 10% kapitału TIER I Banku ustalonych na datę klasyfikacji, nie występuje na Watch Liście, zakwalifikowanych do kategorii ryzyka „Normalne” i kwota ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec dłużnika wraz z podmiotami powiązanymi nie przekracza równowartości w złotych kwoty 1 mln Euro obliczonej wg średniego kursu ustalonego przez NBP,
 - co najmniej raz na kwartał w przypadku klientów, których łączne zaangażowanie w Banku jest równe lub przekracza 10% kapitału TIER I Banku ustalonych na datę klasyfikacji, nie występuje na Watch Liście, zakwalifikowanych do kategorii ryzyka „Normalne” i kwota ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec dłużnika wraz z podmiotami powiązanymi nie przekracza równowartości w złotych kwoty 1 mln Euro obliczonej wg średniego kursu ustalonego przez NBP, oraz zakwalifikowanych do kategorii „Pod obserwacją”, „Poniżej standardu”, „Wątpliwe” i „Stracone” bez względu na wysokość zaangażowania – w terminie do ostatniego dnia miesiąca kończącego kwartał następujący po kwartale, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.
7. W przypadku ekspozycji kredytowych wobec przedsiębiorców i podmiotów prowadzących działalność rolniczą z wyłączeniem ekspozycji o których mowa pkt. c spełniających następujące warunki:
 - a) ekspozycja jest zakwalifikowana do kategorii ryzyka „Normalne”,
 - b) kwota ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec dłużnika wraz z podmiotami powiązanymi nie przekracza równowartości w złotych kwoty 1 mln euro, obliczonej według kursu średniego ustalonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na dzień dokonywania klasyfikacji, gdy wartość ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec dłużnika przekracza 5% kapitału TIER I, a nie przekracza 10% wartości kapitału TIER I Banku ustalonych na datę klasyfikacji, nie występuje na Watch Liście, Bank dokonuje poza standardowym przeglądem rocznym, również przeglądu uproszczonego w okresach kwartalnych (według stanu na koniec kwartału) zgodnie z „Instrukcją monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie”.
 - c) w przypadku podmiotów prowadzących działalność rolniczą polegającą na uprawach w cyklach rocznych (generujących ponad 50% przychodów) spełniających łącznie następujące warunki:

1. ekspozycja jest zakwalifikowana do kategorii ryzyka „Normalne”,
2. kwota ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec dłużnika wraz z podmiotami powiązanymi nie przekracza równowartości w złotych kwoty 1 mln euro, obliczonej według kursu średniego ustalonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na dzień dokonywania klasyfikacji, gdy wartość ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec dłużnika przekracza 5% kapitału TIER I, a nie przekracza 10% wartości kapitału TIER I Bank odstępuje od przeglądu uproszczonego a przeprowadza standardowy przegląd roczny.
3. W przypadku Klientów, którzy występują na Watch Liście Bank przeprowadza monitoring standardowy kwartalny.
8. Bank tworzy rezerwy celowe zgodnie z obowiązującą „Instrukcją monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie”. Rezerwy celowe tworzone są na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:
 - dla kategorii N – 0%, z wyłączeniem kredytów i pożyczek detalicznych, dla których minimalny poziom rezerwy i odpisu aktualizującego wynosi 1,5%,
 - dla kategorii PO – 1,5%,
 - dla kategorii PS – 20%,
 - dla kategorii W – 50%,
 - dla kategorii S – 100%.
9. Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.
10. Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznany ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.
11. Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego. W związku z powyższym nie wyznacza dodatkowych obszarów geograficznych w celu ustalania limitów.
12. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego w podziale na branże według stanu na dzień **31.12.2023r.** przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego w podziale na branże według stanu na 31.12.2023r.

LP.	TYP KONTRAHENTA	WARTOŚĆ W ZŁ
1.	Spółki i spółdzielnie	0,00
2.	Przedsiębiorcy indywidualni	1.285.785,31
3.	Rolnicy indywidualni	2.849.949,43
4.	Osoby prywatne	3.034.933,48
5.	Wspólnoty mieszkaniowe	26.461.523,50
6.	Instytucje samorządowe	11.307.229,24
	RAZEM	44.939.420,96

13. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień **31.12.2023 roku** przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na 31.12.2023r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚĆ W ZŁ
NALEŻNOŚCI NORMALNE	11.307.229,24
NALEŻNOŚCI POD OBSERWACJĄ	0,00
NALEŻNOŚCI ZAGROŻONE	0,00
RAZEM	11.307.229,24

14. Wartość ekspozycji w podziale na sytuacje według stanu na dzień **31.12.2023 rok** przedstawia poniższa tabela:

Tabela 5. Struktura zaangażowania Banku w rozbiciu na kategorie należności według stanu na 31.12.2023r.

LP.	EKSPOZYCJE KREDYTOWE W PODZIALE NA SYTUACJE	WARTOŚĆ W ZŁ
1.	Ekspozycje kredytowe ogółem w tym w sytuacji:	44.939.420,96
2.	Normalnej	44.969.420,96
3.	pod obserwacją	0,00
4.	poniżej standardu	0,00
5.	wątpliwe	0,00
6.	stracone	0,00

15. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

- ❖ Identyfikacja czynników ryzyka kredytowego.
- ❖ Ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity).
- ❖ Monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka.
- ❖ Wdrażanie technik redukcji ryzyka (nie stosuje się do odwołania).
- ❖ Zarządzanie ryzykiem rezydualnym (w tym analiza ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie).
- ❖ Testy warunków skrajnych.
- ❖ Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

16. Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu jak i łącznego zaangażowania kredytowego.

17. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

- ❖ ocenie ryzyka kredytowego każdej transakcji kredytowej, w tym w szczególności zdolności klienta do spłaty zobowiązania, przy czym dla banku podstawowym źródłem spłaty ekspozycji kredytowych są dochody klienta,
- ❖ analizie ryzyka kredytowego klientów prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą Bank bada i ocenia, czy klient w ramach prowadzonej działalności wspiera ochronę środowiska (E-environmental), dba o społeczeństwo (S-cocial) i czy prowadzi odpowiedni ład korporacyjny w strukturach firmy (G-governance). Celem badania ryzyka ESG jest ustalenie poziomu uzależnienia klienta od czynników ESG i weryfikacja działań klienta w kierunku tego ryzyka. Wynik badania mówiący o „małym ryzyku ESG” stanowi pozytywną przesłankę uzupełniającą ocenę klienta. Badanie i ocena czynników ESG ma miejsce przy udzieleniu, odnowieniu oraz w procesie monitorowania klienta,
- ❖ prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi banku, gwarantującym zwrotność kredytów,
- ❖ bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych,
- ❖ dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych,
- ❖ prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami,

- ❖ kontroli działalności kredytowej.
18. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:
- ❖ dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji),
 - ❖ analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
 - ❖ analizy struktury portfela kredytowego.
 - ❖ monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka.
 - ❖ przedsięwzięć organizacyjno – kadrowych polegających w szczególności na:
 - organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
 - prawidłowym przepływie informacji,
 - odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
 - nadzorze nad działalnością kredytową.
19. Działania i mechanizmy służące ograniczeniu ryzyka kredytowego w Banku dzieli się na trzy grupy:
- ❖ działania systemowo - organizacyjne,
 - ❖ działania realizacyjne,
 - ❖ działania kontrolne.
20. W zakresie działań systemowo –organizacyjnych ograniczanie ryzyka kredytowego jest wynikiem określenia odpowiedniej strategii i polityki kredytowej banku, w szczególności przyjęcia odpowiednich procedur kredytowych (regulaminy, instrukcje, wytyczne, metodyki oceny zdolności kredytowej, inne zabezpieczenia), a także limitowania koncentracji kredytów, ustalenia podziału kompetencji decyzyjnych.
21. W zakresie działań realizacyjnych ograniczenie ryzyka kredytowego odwołuje się do tych regulacji, które dotyczą rozpatrywania wniosków kredytowych, opiniowania i kolegiałości podejmowania decyzji kredytowych, zawierania umów kredytowych, przyjmowania zabezpieczeń spłaty kredytów czy postępowania z kredytami zagrożonymi.
22. Działania kontrolne to sprawozdawczość kredytowa, monitoring, tworzenie i kontrola rezerw celowych na aktywa obciążone ryzykiem oraz kontrola poziomu limitów zaangażowania.

XIII. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Nie dotyczy.

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

XIV. Korzystanie z ECAI – art. 444

Nie dotyczy (Bank nie korzysta z ratingów).

XV. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust.3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	nie dotyczy

XVI. Ekspozycje na ryzyko operacyjne – art. 446

- 1) **Ryzyko operacyjne** – ryzyko wynikające z możliwości wystąpienia straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmujące także ryzyko prawne.
- 2) **Ryzyko prawne** – część ryzyka operacyjnego – ryzyko poniesienia strat na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji, ich niestabilności, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno – prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub innych organów w sprawach spornych prowadzonych z innymi podmiotami,
- 3) **Ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk)** – rzeczywiste lub potencjalne ryzyko strat, jakie może ponieść dana instytucja w wyniku niewłaściwego świadczenia usług finansowych, w tym umyślnego uchybienia lub zaniedbania (Metodyka BION);
- 4) **Ryzyko systemów IT** – część ryzyka operacyjnego – niepewność związana z prawidłowym, efektywnym i bezpiecznym wspieraniem działalności banku przez jego środowisko teleinformatyczne w szczególności ryzyko IT należy rozpoznawać w kontekście zagrożeń oraz podatności istniejącego komponentu lub grupy komponentów środowiska teleinformatycznego i wpływu tych relacji na bezpieczne funkcjonowanie infrastruktury teleinformatycznej i procesów z nią związanych oraz bezpieczeństwa danych wykorzystywanych dla potrzeb działalności banku oraz do świadczenia usług dla klientów. Z pojęciem ryzyka IT związane jest cyberbezpieczeństwo rozumiane jako odporność systemów informacyjnych na działania naruszające poufność, integralność,

- dostępność i autentyczność przetwarzanych danych lub związanych z nimi usług oferowanych przez te systemy. (Metodyka BION).
- 5) **Ryzyko ICT** – Ryzyko strat wynikające z naruszenia poufności, naruszenia integralności systemów i danych, nieodpowiedniości lub niedostępności systemów i danych, lub też niezdolności do zmiany technologii informacyjnej w rozsądnym czasie i przy uwzględnieniu rozsądnych kosztów w przypadku zmiany wymogów w zakresie otoczenia lub prowadzenia działalności gospodarczej (tj. elastyczność). Obejmuje to ryzyko związane z bezpieczeństwem ICT wynikające z nieodpowiednich lub niepomyślnie zrealizowanych procesów wewnętrznych lub zdarzeń zewnętrznych, w tym cyberataków lub nieodpowiedniego zabezpieczenia fizycznego (Metodyka BION).
 - 6) **Ryzyko ML/FT** - ryzyko wystąpienia nadużyć związanych z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu przez członków organu zarządzającego lub pracowników instytucji lub przez inne strony, w tym właścicieli instytucji lub przestępców, którzy wykorzystują słabości wewnętrzne w procesie zarządzania i kontroli instytucją, w tym związanymi z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (Metodyka BION).
 - 7) Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w toku dokonywanych operacji, na poziomie zadań wszystkich pracowników komórek i jednostek organizacyjnych Banku, obejmuje: rozpoznawanie, zapobieganie powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie realizacji codziennych czynności, a także uczestnictwo w likwidacji skutków zdarzeń ryzyka operacyjnego.
 - 8) Realizacja powyższych obowiązków odbywa się poprzez:
 - a. działanie zgodne z zasadami kultury ryzyka przyjętymi w Banku, a także norm etycznego działania,
 - b. przestrzeganie wewnętrznych i zewnętrznych regulacji obowiązujących w Banku,
 - c. przestrzeganie zasad dobrej praktyki bankowej,
 - d. zachowanie staranności i rzetelności w trakcie wykonywania codziennych czynności,
 - e. właściwą reakcję na zauważone negatywne zjawiska związane z ryzykiem operacyjnym poprzez:
 - i. przekazywanie informacji na temat zauważonych zjawisk przełożonym,
 - ii. podejmowanie innych dostępnych dla danego pracownika i zgodnych posiadanymi kompetencjami działań, pozwalających na zmniejszenie możliwości wystąpienia lub skutków ryzyka.
 - 9) Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje:
 - Identyfikację ryzyka, w tym identyfikację procesów krytycznych i kluczowych,
 - Pomiar i ocenę ryzyka,
 - Stosowanie narzędzi redukcji ryzyka (mechanizmów kontrolnych),
 - Monitorowanie ryzyka poprzez raportowanie zdarzeń i strat operacyjnych, raportowanie limitów, w tym analizę kluczowych wskaźników ryzyka (KRI).
 - 10) W **2023r.** Bank kontynuował działania mające na celu usprawnienie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku i minimalizowanie strat z tytułu tego ryzyka.

Prowadzone były działania mające na celu dostosowanie procesu do zachodzących zmian zewnętrznych i wewnętrznych.

- 11) Dla potrzeb związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w **2023r.** Bank gromadził dane wewnętrzne i zewnętrzne o zdarzeniach operacyjnych i skutkach ich powstania, dane o otoczeniu operacyjnym oraz dane dotyczące jakości audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej. Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego jest dokonywany w 7 stopniowej klasyfikacji według kategorii zdarzenia, zgodnie z Rekomendacją M.
- 12) W celu ograniczenia ekspozycji na ryzyko operacyjne w Banku stosowane były rozwiązania takie jak:
 - Instrumenty i mechanizmy kontrolne,
 - Mechanizmy zarządzania zasobami ludzkimi i polityka kadrowa Banku (w tym dobór kadr, podnoszenie kwalifikacji pracowników, system motywacyjny i system premiowania),
 - Wartości progowe i krytyczne kluczowych wskaźników ryzyka (KRI),
 - Limity tolerancji i limity strat na ryzyko operacyjne,
 - Plany utrzymania ciągłości działania, plany awaryjne,
 - Ubezpieczenia,
 - Outsourcing.
- 13) W **2023r.** Bank dokonywał doboru mechanizmów służących do ograniczania ryzyka operacyjnego między innymi w zależności od charakteru działalności lub procesu, w którym zidentyfikowano ryzyko operacyjne, istotności ryzyka czy kosztu zastosowania mechanizmów ograniczających. Dodatkowo regulacje wewnętrzne Banku przewidują obowiązek nie podejmowania zbyt ryzykownej działalności, a w przypadku gdy działalność taka jest prowadzona – wycofania się z niej lub ograniczenia jej zakresu oraz transfer ryzyka.
- 14) Stanowisko ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych jest odpowiedzialne za ograniczanie ryzyka poprzez: inicjowanie i koordynowanie działań w ramach identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka operacyjnego oraz nadzoruje działania zmierzające do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie.
- 15) Przedmiotem monitorowania i raportowania jest:
 - Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w oparciu o obowiązujące regulacje i przepisy prawne,
 - Aktywa narażone na ryzyko operacyjne,
 - Zdarzenia operacyjne i ich skutki w podziale na obszary działania Banku,
 - Wielkości objęte limitami lub wartościami progowymi na ryzyko operacyjne,
 - Skuteczność podejmowanych działań w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego,
 - KRI,
 - Efekty działań podjętych w ramach zaleceń pokontrolnych,
 - Skuteczność funkcjonowania mechanizmów kontrolnych.

- 16) Raportowanie w ramach ryzyka operacyjnego odbywa się w cyklach miesięcznych oraz kwartalnych dla Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdania pozwala na ocenę stopnia narażenia Banku na ryzyko operacyjne oraz zarządzanie tym ryzykiem.
- 17) Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są przez bank metodą wskaźnika bazowego (art. 315 – 316 Rozporządzenia). **Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2023r. wynosił 844,00 tys. zł.**

18) Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w 2023 roku

Wartość strat rzeczywistych z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień **31.12.2023r.** oszacowanych na podstawie zdarzeń zarejestrowanych i zatwierdzonych w wewnętrznym systemie Banku służącym do rejestracji wewnętrznych zdarzeń operacyjnych wyniosła **0,00 tys. zł.**

Dla pełnego obrazu ryzyka operacyjnego, które może wystąpić przy rejestracji zdarzenia szacuje się **wartość potencjalnej straty** czyli najwyższej straty, która mogłaby powstać w wyniku wystąpienia danego zdarzenia. Wartości te są weryfikowane po zakończeniu (wyjaśnieniu) zdarzenia. Wartość strat potencjalnych z tytułu ryzyka operacyjnego **w roku 2023r.** wyniosła **12,20 tys. zł.**

19) LICZBA INCYDENTÓW W PODZIALE NA POSZCZEGÓLNE KATEGORIE RYZYKA I WIELKOŚĆ STRATY RZECZYWISTEJ ZA 2023R.

W 2023 roku w wewnętrznym rejestrze zdarzeń operacyjnych Banku zostało zarejestrowanych **39 zdarzeń** (Tab.5.)

Tabela 5. Liczba incydentów w podziale na poszczególne kategorie ryzyka operacyjnego i wielkość straty za 2023 rok

Kategorie ryzyka		2023 rok.	
		Ilość zdarzeń	Wielkość szacowanej straty w zł
1. Oszustwo wewnętrzne -	1. Działania nieuprawnione		
	2. Kradzież i oszustwo		
2. Oszustwo zewnętrzne –	2. Kradzież i oszustwo		
	2. Bezpieczeństwo systemów.	1	7,20
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	1. Stosunki pracownicze		
	2. Bezpieczeństwo środowiska pracy		
	3. Podziały i dyskryminacja		
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1. Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów		
	2. Niewłaściwe praktyki biznesowe i rynkowe		
	3. Wady produktów		
	4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje		
	5. Usługi doradcze		
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia.		
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Systemy	24	5.129,04
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	14	7.065,60
	2. Monitorowanie i sprawozdawczość		
	3. Napływ i dokumentacja klientów		
	4. Zarządzanie rachunkami klientów		
	5. Kontrahenci nie będący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)		
	6. Sprzedawcy i dostawcy		
Razem		39	12.201,84

- 1) W **2023 roku** poziom ryzyka operacyjnego określany był na podstawie wykonanej samooceny.
- 2) W ramach samooceny analizie poddawane są mapy ryzyka operacyjnego sporządzane w Banku w cyklach miesięcznych, oceniana jest wrażliwość Banku na zidentyfikowane w **minionym roku tj. 2023** zagrożenia oraz prezentowane są wnioski zawierające propozycję działań zmierzających do minimalizowania skutków występowania zdarzeń ryzyka operacyjnego w przypadku stwierdzenia wystąpienia podwyższonego ryzyka operacyjnego.
- 3) Zarejestrowane w rozpatrywanym okresie tj. w **2023r.** zdarzenia ryzyka operacyjnego są incydentami o niskim, średnim lub wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia jednak niskich stratach finansowych nie powodujących negatywnych skutków finansowych ani ekonomicznych. Na podstawie pomiaru ryzyka (określenia prawdopodobieństwa wystąpienia i wielkości możliwych przyszłych strat z tytułu ryzyka operacyjnego) stwierdzono, że ryzyko w Banku jest na umiarkowanym poziomie.
- 4) W **2023 roku** żadne z zarejestrowanych zdarzeń nie było zdarzeniem o charakterze istotnym (tzn. skutek którego wystąpiłaby szacunkowa strata finansowa w kwocie co najmniej 5.000,00 zł.).
- 5) Według wygenerowanego z systemu OperNet raportu sporządzonego na podstawie map ryzyka operacyjnego za okres **od 01.01.2023r. do 31.03.2024r.** średnia samoocena wyniosła 1,64 pkt. Zgodnie z obowiązującymi na dzień oceny wielkościami limitów¹ określających poziom ryzyka operacyjnego oznacza to pierwszy poziom ryzyka, czyli ryzyko niskie – akceptowane, w Banku nie jest konieczne stosowanie instrumentów ograniczania ryzyka operacyjnego lub łagodzących skutki zrealizowania tego ryzyka.
- 6) Większość zarejestrowanych w minionym roku tj. **2023** zdarzeń ryzyka operacyjnego było incydentami o niskim, średnim lub wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia jednak niskich stratach finansowych nie powodujących negatywnych skutków finansowych ani ekonomicznych.
- 7) W **roku 2023** w Banku występowały zdarzenia operacyjne głównie o małym poziomie ryzyka nie narażające Bank na straty i nie powodujące zakłóceń w działalności Banku.
- 8) Nie stwierdzono fałszowania dokumentów kasowych przez kasjerów oraz dopuszczania do obrotu fałszywych znaków pieniężnych. Występujące w Banku niedobory i nadwyżki kasowe były regulowane i wyjaśniane na bieżąco i nie miały znaczącego wpływu na wyniki Banku. Nie stwierdzono znaczących błędów w księgowaniu operacji gospodarczych. Również w bankowości elektronicznej nie odnotowano poważnych zagrożeń. W minionym roku nie zarejestrowano zdarzeń naruszenia bezpieczeństwa. Bank posiada mechanizmy kontroli w zakresie bezpieczeństwa świadczenia usług

¹ od 1 do 5 – poziom 1 – ryzyko niskie
od 6 do 10 – poziom 2 – ryzyko średnie
od 11 do 15 – poziom 3 – ryzyko podwyższone
od 16 do 20 – poziom 4 – ryzyko wysokie
powyżej 20 – poziom 5 – ryzyko bardzo wysokie

płatniczych jak również środki bezpieczeństwa, które są dostosowane do poziomu ocenianego ryzyka. Bank aktywnie monitoruje zmiany związane z rozwojem technologii, aby zagwarantować świadomość ryzyka bezpieczeństwa. **Na datę 31 grudnia 2023r.** w Banku nie były prowadzone sprawy sądowe, w których pozwanym byłby Bank lub z powództwa Banku. Żadna z zarejestrowanych transakcji wysokokwotowych nie pochodziła z nielegalnych źródeł. Nie stwierdzono sytuacji odejścia pracowników z pracy z powodu nie przestrzegania przez Bank przepisów prawa. Kontrole pracowników przeprowadzano na bieżąco i nie stwierdzono zdarzeń, które mogłyby wskazywać, że wprowadzony system kontroli nie funkcjonuje prawidłowo.

Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach tego procesu identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje się ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym. W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych Banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników.

XVII. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447

1. Aktywa finansowe.
 - a) aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy **w 2023 r.** – to akcje BPS S.A. i Udziały Spółki PARTNET Z O.O. KRAKÓW oraz Udziały w SSOZ BPS,
 - b) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu w Banku – w 2023 r. nie wystąpiły,
 - c) kredyty i pożyczki udzielone przez Bank – w 2023 r. nie wystąpiły,
 - d) inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wyceniane wg zamortyzowanego kosztu to w 2023r.: obligacje BGK i obligacje podporządkowane BPS.
2. Informacja o aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej, ze wskazaniem oszacowanej wartości **w 2023 roku** – nie wystąpiły.
3. Dane o wartości posiadanych instrumentów finansowych, z uwzględnieniem:
 - a) Instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie giełdowym. **W 2023r.** – nie wystąpiły.
 - b) Instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie pozagiełdowym. **W 2023r.** – nie wystąpiły.
 - c) Papierów wartościowych z nieograniczoną zbywalnością, nieznajdujących się w obrocie na rynku regulowanym. **W 2023r.** – nie wystąpiły.
 - d) Papierów wartościowych z ograniczoną zbywalnością. **W 2023r.** – nie wystąpiły.
 - e) Wartości rynkowej instrumentów finansowych, w przypadku gdy jest różna od wartości wykazywanej w bilansie. **W 2023r.** – nie wystąpiły.

4. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) według stanu **na dzień 31.12.2023 roku** przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 6. Podział ekspozycji w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym według stanu na dzień 31.12.2023r.

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię
1.	Akcje Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.		417.939,50
2.	Udziały Spółki PARTNET Z O.O. KRAKÓW		50.000,00
3.	Udziały w SSOZ BPS		2.000,00
4.	Bony Pieniężne NBP		15.482.764,00
5.	Obligacje BGK i podporządkowane BPS		16.359.634,38
	RAZEM		32.312.337,88

XVIII. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448

POJĘCIE I RODZAJE RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ WYSTĘPUJĄCE W DZIAŁALNOŚCI BANKU

Ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności w ramach portfela bankowego – obecne i przyszłe ryzyko negatywnego wpływu na wartość ekonomiczną kapitału własnego lub na wynik odsetkowy netto niekorzystnych zmian stóp procentowych wpływających na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, obejmuje ono:

- ryzyko niedopasowania** – ryzyko wynikające ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych pozycji, obejmujące zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (**ryzyko równoległe**) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (**ryzyko nierównoległe**),
- ryzyko bazowe** – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych. Ryzyko to wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,

- c) **ryzyko opcji klienta** – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych; w szczególności to ryzyko wynikające z:
- opcji automatycznych dla pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne) w postaci górnych i dolnych pułapów oprocentowania określonych dla aktywów i pasywów;
 - opcji behawioralnych tj. domyślnie wbudowanej elastyczności lub uwarunkowań dla pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta) – możliwość odejścia od umownego terminu zapadalności kredytów, wymagalności rachunków bieżących, rachunków oszczędnościowych lub depozytów;
- d) **ryzyko spreadu kredytowego (CSRBB)** – ryzyko wynikające ze zmian wyceny rynkowej ryzyka kredytowego (marży kredytowej), marży płynności i innych potencjalnych cech instrumentów obciążonych ryzykiem kredytowym, które nie jest ujęte w innych istniejących ramach ostrożnościowych, takich jak IRRBB lub oczekiwane lub nieoczekiwane ryzyko niewykonania zobowiązania. CSRBB obejmuje ryzyko zmieniającego się spreadu instrumentu przy założeniu tego samego poziomu zdolności kredytowej, tj. jak zmienia się marża kredytowa w określonym przedziale ratingu/klasyfikacji/PD.

UWARUNKOWANIA

Bank jest narażony na ryzyko stopy procentowej z punktu widzenia przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę oprocentowania w zakresie działalności złotowej na niskim poziomie. Przyczyną tego stanu rzeczy jest stosowanie – w transakcjach depozytowych i kredytowych z klientami niefinansowymi i jednostkami budżetowymi - głównie stóp procentowych ustalanych uchwałą Zarządu Banku w zakresie strony pasywnej, powiązanych ze stawkami rynku międzybankowego (kredyty) oraz zasadniczo krótki horyzont czasowy lub marginalny wolumen transakcji na stałą stopę procentową.

Bank narażony jest ponadto na ryzyko bazowe, z tytułu posiadania portfela kredytowego indeksowanego do stopy redyskonta weksli i stawek rynku międzybankowego oraz na ryzyko opcji klienta.

CELE

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych.

1. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową opiera się na :

- a) analizie obecnego oraz prognozowanego kształtowania się stóp procentowych na rynku międzybankowym,
- b) analizach narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku,
- c) prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego,
- d) dostępności produktów aktywnych i pasywnych,
- e) przestrzeganiu ustalonych limitów,
- f) realizowaniu celów przyjętych w strategii Banku.

2. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową odbywa się poprzez:

- a) kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów,
- b) wydłużanie aktywów bądź pasywów poprzez szersze zastosowanie instrumentów o stałej stopie procentowej,

- c) skracanie aktywów bądź pasywów poprzez zwiększanie udziału instrumentów o zmiennej stopie procentowej,
 - d) zmianę długości zapadalności aktywów o oprocentowaniu stałym,
 - e) zwiększenie liczby umów z klauzulą możliwej zmiany oprocentowania,
 - f) zmniejszeniu lub zwiększeniu zaangażowania w aktywach mniej wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
 - g) zmianę strategii kredytowej.
3. Kształtowanie poziomu oprocentowania produktów oferowanych przez Bank uwzględnia:
- a) analizę oprocentowania produktów u konkurencji i na rynku międzybankowym,
 - b) wpływ zmiany oprocentowania na inne ryzyka Banku,
 - c) strategię działania i rozwoju Banku,
 - d) marże realizowane na poszczególnych produktach.
4. Istotnym elementem ograniczania ryzyka stopy procentowej jest zwiększanie udziału przychodów pozaodsetkowych w przychodach ogółem między innymi poprzez sprzedaż produktów generujących opłaty i prowizje, w tym produktów elektronicznych.
5. Podstawowe wskaźniki charakteryzujące poziom (profil) ryzyka stopy procentowej są określone w założeniach do planu ekonomiczno – finansowego.
6. Bank w oparciu o przeprowadzane testy warunków skrajnych przeprowadza symulację wyniku finansowego w przyszłości.
7. Bank bada wpływ istotnego wzrostu stóp procentowych na spłacalność kredytów oraz informuje klientów o wzroście ryzyka związanego ze wzrostem rynkowych stóp procentowych.
8. Bank zakłada stopniowe wprowadzenie zmian oprocentowania kredytów poprzez odejście od stosowania stawki WIBOR na stawkę WIRON.
9. W związku z wdrożeniem zapisów Rekomendacji S, dotyczących udzielania kredytów na stałą lub okresowo stałą stopę procentową znaczenia nabiera zarządzanie ryzykiem krzywej dochodowości. Wynikający z Rekomendacji S obowiązek zapewnienia możliwości zamiany przez klientów detalicznych oprocentowania zmiennego na oprocentowanie stałe zwiększa ryzyko opcji klienta.

WYTYCZNE DLA REALIZACJI CELÓW POLITYKI RYNKOWEGO RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ

Bank nie będzie prowadził istotnych kwotowo portfeli handlowych instrumentów dłużnych, które generują określone uchwałą KNF wymogi kapitałowe, z zakresu ryzyk powiązanych ze znaczącą działalnością handlową.

W zakresie ryzyka stopy procentowej z działalności złotowej Bank będzie dążył do utrzymania, poprzez ustanowione limity, wrażliwości bilansu na zmiany rynkowych stóp procentowych (luka przeszacowania) na poziomie nie przekraczającym wartości obowiązujących w Strategii Banku.

W zakresie ryzyka opcji klienta Bank prowadzi działania związane z wyceną opcji klienta na etapie wprowadzania nowych produktów. Dotyczy to w szczególności produktów opartych o stałą stopę procentową.

SYSTEM LIMITÓW

1. Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej jest ograniczona obowiązującym systemem limitów, obejmującym:
 - 1) limit maksymalnej wartości względnego współczynnika luki na poziomie 20% sumy bilansowej;
 - 2) limit najbardziej niekorzystnej zmiany wyniku odsetkowego Banku z tytułu ryzyka terminów przeszacowania w okresie 1 roku, tj. 12 miesięcy od dnia analizy, przy zmianie stóp o 0,25 pp. na poziomie max. 20% kapitału własnego;
 - 3) limit najbardziej niekorzystnej zmiany wyniku odsetkowego Banku z tytułu ryzyka bazowego w okresie 1 roku, tj. 12 miesięcy od dnia analizy, przy zmianie stóp o 0,10 pp. na poziomie max 20% kapitału własnego;
 - 4) limit najbardziej niekorzystnej zmiany wartości ekonomicznej kapitału na poziomie max. 15% kapitału Tier 1;
 - 5) limit dopuszczalnej zmiany rozszerzonego wyniku odsetkowego Banku na poziomie max 10% kapitału własnego;
 - 6) limit minimalnej rozpiętości odsetkowej (spread) na poziomie 1,20 pp.;
 - 7) limit wcześniejszych spłat kredytów (dotyczy kredytów o stałym oprocentowaniu, których czas do całkowitej spłaty wynosi powyżej jednego roku) – na poziomie max. 5%;
 - 8) limit zrywalności depozytów (dotyczy depozytów o stałym oprocentowaniu, których wymagalność wynosi więcej niż jeden rok) - na poziomie max. 5%;

- 9) limit poziomu kredytów o stałej stopie procentowej w portfelu kredytowym, na poziomie max 10%;
 - 10) limit poziomu depozytów o stałej stopie procentowej w bazie depozytowej, na poziomie max 10%;
 - 11) spadek wartości ekonomicznej kapitału w ramach któregośkolwiek ze scenariuszy szokowych stosowanych w nadzorczym teście wartości odstających (SOT EVE) nie może przekroczyć 15% kapitału Tier I Banku;
 - 12) duże obniżenie wyniku odsetkowego obniżenie rocznego wyniku odsetkowego netto nie może przekroczyć więcej niż równowartość 5% kapitału Tier 1 w wyniku nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych określonej w dowolnym z dwóch scenariuszy wstrząsu, tj. nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o (+/-) 250 pb.;
2. Dla limitów, o których mowa w ust. 1 obowiązują progi ostrzegawcze, stanowiące dodatkowy bufor bezpieczeństwa i zapewniające z należyтым wyprzedzeniem podjęcie działań ograniczających ryzyko niedotrzymania wartości granicznych.
 3. Za próg ostrzegawczy, stanowiący symptom istotnego zwiększania się poziomu ryzyka stopy procentowej, uznaje się wykorzystanie maksymalnych limitów powyżej 97% ich wartości.

Szczegółowe zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej reguluje obowiązująca w Banku „Instrukcja pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie”.

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH

I. Scenariusze szokowe

1. Przynajmniej raz na kwartał Bank bada ekspozycję na ryzyko stopy procentowej w zakresie miar wyniku odsetkowego netto oraz zmian wartości ekonomicznej kapitału za pomocą scenariuszy szokowych.
2. Bank stosuje następujące scenariusze szokowe:
 - 1) w zakresie miar wyniku odsetkowego netto (SOT NII):
 - a) równoległą zmianę stóp procentowych o (+/-) 250 pb dla luki przeszacowania (przy zastosowaniu wzoru [1]),
 - b) zmianę stawek bazowych o 35 pb dla luki ryzyka bazowego (przy zastosowaniu wzoru [5]);

2) w zakresie zmian wartości ekonomicznej (przy zastosowaniu wzorów [2 - 4] i zmienności stóp, jak w Załączniku nr 3 do Instrukcji (SOT EVE):

- a) równoległy wzrost stóp procentowych,
- b) równoległy spadek stóp procentowych,
- c) szok gwałtowny (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych),
- d) szok umiarkowany (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych),
- e) wzrost stóp krótkoterminowych,
- f) spadek stóp krótkoterminowych.

II. Scenariusze warunków skrajnych i testy odwrotne

1. Przynajmniej raz na rok Bank bada ekspozycję na ryzyko stopy procentowej w zakresie miar wyniku odsetkowego netto i w zakresie zmian wartości ekonomicznej za pomocą scenariuszy warunków skrajnych.

2. Bank stosuje następujące scenariusze warunków skrajnych:

1) w zakresie miar wyniku odsetkowego netto:

- a) równoległą zmianę stóp procentowych o (+/-) 2,5 pp. dla luki przeszacowania (przy zastosowaniu wzoru [1]),
- b) zmianę stawek bazowych o 35 pb dla luki ryzyka bazowego (przy zastosowaniu wzoru [5]);

2) w zakresie zmian wartości ekonomicznej kapitału (przy zastosowaniu wzorów [2 - 4]):

- a) równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +/- 200 pb,
- b) testy szokowe, jak w § 22 ust. 2 pkt 2 (przy zastosowaniu zmienności stóp, jak w Załączniku nr 3 do Instrukcji zwiększonej o 10%).

3. W ramach scenariuszy warunków skrajnych Bank bada wpływ ryzyka stopy procentowej na ryzyko kredytowe w postaci badania zdolności kredytowej w zmienionych warunkach dwóch największych kredytobiorców.

Bank przeprowadza odwrotne testy warunków skrajnych polegające na wyznaczeniu:

- 1) wielkości nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości powodującego spadek wartości ekonomicznej kapitału o 15% kapitału Tier 1;
- 2) wielkości nagłego, równoległego przesunięcia krzywej dochodowości powodującego spadek wartości wyniku odsetkowego netto z uwzględnieniem zmian wartości rynkowej odpowiadającego wynikowi netto za ostatni rok, w którym wynik netto był nieujemny.

III. Nadzorczy test wartości odstających

1. W ramach nadzorczego testu wartości odstających SOT EVE Bank bada wpływ na wartość ekonomiczną przesunięcia krzywej dochodowości o (+/-) 200 pb, przy dodatkowych założeniach:
 - 1) wyłączenia marży handlowych;
 - 2) bilansu odpływów (tj. bilansu, w którym istniejące pozycje portfela bankowego ulegają amortyzacji i nie są zastępowane nowymi jednostkami);
 - 3) stosowania dolnego pułapu stopy procentowej począwszy od minus 150 bp dla okresów bezpośredniej zapadalności, tj. od przedziału ON i przedziałów do 1 roku, wzrastającego o 3 pb rocznie, z poziomem 0% w przypadku zapadalności wynoszących min. 50 lat;
2. Zmianę wartości ekonomicznej kapitału w ramach nadzorczego testu wartości odstających wylicza się za pomocą wzorów:

$$\Delta EV^{cs} = \sum_{w=1}^n \min(\Delta EV_c ; 0,5 * \Delta EV_c)$$

wzór [8]

$$\Delta EV_c = -MD_i * Luka_i^c * \Delta r_i$$

wzór [9]

gdzie:

- ΔEV^{cs} - zmiana wartości ekonomicznej kapitału z tytułu ryzyka stopy procentowej dla danego scenariusza testów warunków skrajnych;
- ΔEV_c - zmiana wartości ekonomicznej kapitału z tytułu stopy procentowej w walucie c;
- MD_i - zmodyfikowana duracja dla i-tego przedziału przeszacowania;
- $Luka_i^c$ - wartość luki w i-tym przedziale przeszacowania w walucie c, luka ujemna poprzedzona jest znakiem (-);
- Δr_i - założona skala zmiany stopy procentowej w i-tym przedziale przeszacowania wynikająca z danego scenariusza;
- w - liczba walut, dla których obliczana jest zmiana wartości ekonomicznej kapitału.

3. W ramach nadzorczego testu wartości odstających SOT NII Bank bada wpływ na wartość ekonomiczną przesunięcia krzywej dochodowości o (+/-) 250 pb, przy dodatkowych założeniach:
- 1) włączenia marż handlowych;
 - 2) bilansu statycznego, tj. bilansu, w którym istniejące pozycje portfela bankowego nie ulegają amortyzacji i są zastępowane nowymi jednostkami;
 - 3) rocznego horyzontu kalkulacji.
4. Jeżeli spadek wartości ekonomicznej kapitału przekracza 15% kapitału Tier 1 Banku w ramach któregośkolwiek ze scenariuszy szokowych opisanych w ust. 2 pkt 2 stosowanych w nadzorczym teście wartości odstających (SOT EVE) lub występuje duże obniżenie wyniku odsetkowego netto, w następstwie nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych określonej w dowolnym z dwóch scenariuszy wstrząsu, tj. nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o (+/-) 250 pb (SOT NII), Bank niezwłocznie informuje o tym organ nadzoru oraz SSOZ.

POZIOM RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ W BANKU WG STANU NA 31.12.2023 R.

Luka pomiędzy aktywami wrażliwymi a pasywami wrażliwymi na dzień **31.12.2023r.** jest dodatnia i wyniosła **8.748,00 tys. zł.** Dodatnia luka w danym przedziale terminu przeszacowania wskazuje na potencjalną możliwość zmniejszenia wyniku odsetkowego Banku w przypadku spadku stóp procentowych. Aktywa i pasywa oprocentowane stanowiły odpowiednio **94,93%** i **85,96%** sumy bilansowej. Względny wskaźnik luki (relacja luki niedopasowania do sumy bilansowej Banku) wyniósł **8,97%** wobec maksymalnego limitu obowiązującego na poziomie **20% sumy bilansowej.**

TAB. NR 1 – Struktura pozycji wrażliwych (zmiany stanów) (w tys. zł.)

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana
	2023-12-31	2023-11-30	
AKTYWA OPROCENTOWANE – razem	92.533,00	94.588,00	(-) 2.055,00
Redyskonto weksli NBP – stopa zmienna <i>FOŚG</i>	225,00	225,00	0,00
Stopa referencyjna NBP – stopa stała <i>bony pieniężne</i>	15.483,00	19.279,00	(-) 3.796,00
WIBID/WIBOR 1 M – stopa stała <i>lokaty BPS</i>	8.700,00	7.200,00	1.500,00
WIBID/WIBOR 1 M – stopa zmienna <i>kredyty</i>	6.025,00	5.996,00	29,00
WIBID/WIBOR 3 M – stopa zmienna <i>kredyty</i>	9.062,00	8.937,00	125,00
WIBID/WIBOR 6 M – stopa zmienna (obligacje BGK WIBOR 6M + 0,50%)	10.301,00	9.900,00	401,00
Stopy własne Banku – stopa zmienna	36.800,00	37.115,00	(-) 315,00
INNE aktywa – stopa stała (obligacje „BGK” – oproc. stałe 1,75%)	5.937,00	5.936,00	1,00
PASYWA OPROCENTOWANE – razem	83.785,00	84.649,00	(-) 864,00
Redyskonto weksli NBP – stopa zmienna	0,00	0,00	0,00
Stopa referencyjna NBP – stopa stała	0,00	0,00	0,00
WIBID/WIBOR 1 M – stopa stała	0,00	0,00	0,00
WIBID/WIBOR 1 M – stopa zmienna <i>depozyty</i>	8.769,00	11.925,00	(-) 3.156,00
WIBID/WIBOR 3 M – stopa zmienna <i>depozyty</i>	141,00	134,00	7,00
Stopy własne Banku – stopa stała	0,00	0,00	0,00
Stopy własne Banku – stopa zmienna <i>depozyty</i>	74.875,00	72.590,00	2.285,00

Po stronie aktywnej struktury pozycji wrażliwych Bank odnotował przewagę pozycji o zmiennym oprocentowaniu. Również po stronie pasywnej struktury pozycji wrażliwych występuje przewaga pozycji o zmiennym oprocentowaniu.

Najistotniejszą grupą aktywów z punktu widzenia konstrukcji oprocentowania są pozycje o zmiennej stopie procentowej zależne od stopy własnej Banku, stanowiące **39,77% razem należności wrażliwych**. Wśród pasywów dominują pozycje o zmiennym oprocentowaniu zależnym od decyzji Banku, które stanowią **89,37% zobowiązań wrażliwych**.

Termin przeszacowania – luka

Wyszczególnienie	Razem	1 dzień	1 dzień - 7 dni	7 dni - 1 m-c	1 m-c - 3 m-cy	3 m-cy - 6 m-cy	6 m-cy - 9 m-cy	9 m-cy - 12 m-cy
	Dzień przeszac.	2024-01-01	2024-01-04	2024-01-19	2024-03-01	2024-05-15	2024-08-15	2024-11-14
U-urealnienie, P-kwoty w prawo, L-kwoty w lewo, PL-kwoty prawo-lewo								
AKTYWA	92 532 807,00	23 786 636,27	15 482 764,00	225 212,50	36 800 000,05	10 300 939,89	0,00	0,00
ze stałą stopą procentową (S)	30 119 819,09	8 700 000,00	15 482 764,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ze zmienną stopą procentową (Z)	62 412 788,71	15 086 636,27	0,00	225 212,50	36 800 000,05	10 300 939,89	0,00	0,00
ze stało-zmienną stopą procentową (X)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PASYWA	83 784 941,42	8 909 843,75	0,00	0,00	74 875 097,67	0,00	0,00	0,00
ze stałą stopą procentową (S)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ze zmienną stopą procentową (Z)	83 784 941,42	8 909 843,75	0,00	0,00	74 875 097,67	0,00	0,00	0,00
ze stało-zmienną stopą procentową (X)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LUKA ZMIYŁA	8 747 666,38	14 876 792,52	15 482 764,00	225 212,50	-38 075 097,62	10 300 939,89	0,00	0,00
ze stałą stopą procentową (S)	30 119 819,09	8 700 000,00	15 482 764,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ze zmienną stopą procentową (Z)	-21 372 152,71	6 176 792,52	0,00	225 212,50	-38 075 097,62	10 300 939,89	0,00	0,00
ze stało-zmienną stopą procentową (X)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LUKA SKUMULOWANA	8 747 666,38	14 876 792,52	30 359 556,52	30 584 769,02	-7 490 328,60	2 810 611,29	2 810 611,29	2 810 611,29
ze stałą stopą procentową (S)	30 119 819,09	8 700 000,00	24 182 764,00	24 182 764,00	24 182 764,00	24 182 764,00	24 182 764,00	24 182 764,00
ze zmienną stopą procentową (Z)	-21 372 152,71	6 176 792,52	6 176 792,52	6 402 005,02	-31 673 092,60	-21 372 152,71	-21 372 152,71	-21 372 152,71
ze stało-zmienną stopą procentową (X)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

c.d.

[illegible]

Na datę tj. **31.12.2023r.** największa koncentracja wrażliwych aktywów tj. **36.800,00 tys. zł.** występowała w przedziale przeszacowania **od 1 m-ca do 3 m-cy.** Najwięcej wrażliwych pasywów tj. **74.875,00 tys. zł.** znajdowało się w przedziale **od 1 m-ca do 3 m-cy.**

W poszczególnych przedziałach przeszacowania luka zwykła kształtowała się następująco:

- w przedziale do 1 dnia: **+ 14.877,00 tys. zł.**
- w przedziale 1 dzień – 7 dni: **+ 15.483,00 tys. zł.**
- w przedziale 7 dni – 1 m-c: **+ 225,00 tys. zł.**
- w przedziale 1 m-c – 3 m-ce: **(-) 38.075,00 tys. zł.**
- w przedziale 3 m-ce – 6 m-cy: **10.301,00 tys. zł.**
- w przedziale 6 m-cy – 9 m-cy: **0,00 tys. zł.**
- w przedziale 9 m-cy – 12 m-cy: **0,00 tys. zł.**
- w kolejnych poszczególnych przedziałach tj.: (12 m-cy – 18 m-cy); (18 m-cy – 2 lata); (2 lata – 3 lata); (3 lata- 4 lata); (4 lata – 5 lat) luka netto wynosiła + 5.937,00 ; (5 lat – 6 lat); luka netto wynosiła 0,00 tys. zł.,

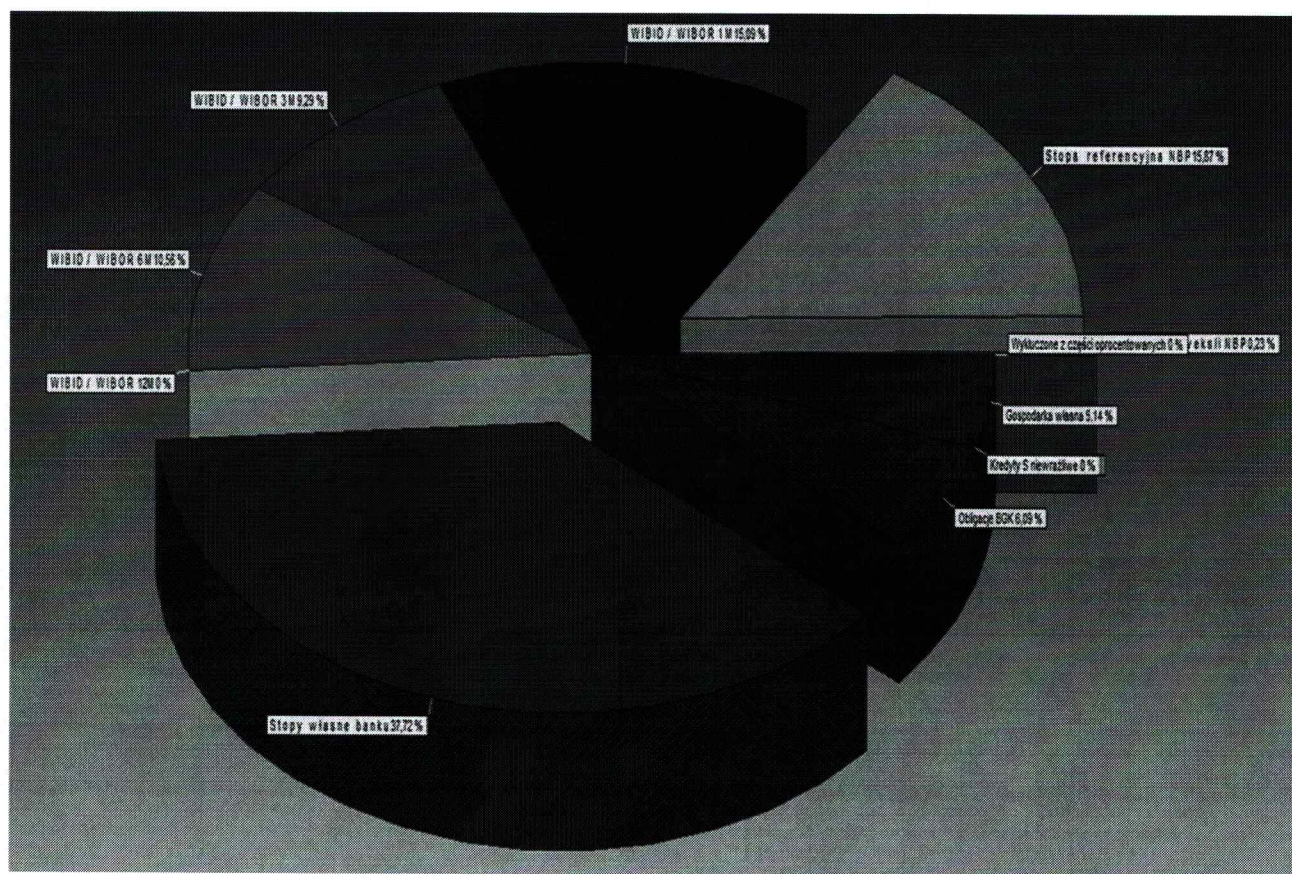
- w przedziale (6 lat – 7 lat): 0,00 tys. zł.
- w kolejnych poszczególnych przedziałach (7 lat – 8 lat); (8 lat – 9 lat); (9 lat – 10 lat); (10 lat – 15 lat); (15 lat – 20 lat) powyżej 20 lat – luka netto wynosiła **0,00 tys. zł.**

Największe niedopasowanie między aktywami i pasywami występowało **w przedziale od 1 m-ca do 3 m-cy.**

Ryzyko bazowe

Ryzyko bazowe wynika z niedoskonałego powiązania w dostosowaniu stóp procentowych (rynkowych i podstawowych NBP), w oparciu o które wyznaczane jest oprocentowanie pozycji generujących przychody/koszty odsetkowe, w przypadku, gdy ich przeszacowanie następuje w tych samych okresach.

RYS. NR 1 - STRUKTURA POZYCJI WRAŻLIWYCH - AKTYWA

225 212,5 Redyskonto weksli NBP	15 482 764 Stops referencyjna NBP
36 800 000,05 Stopy własne banku	5 937 055,09 Obligacje BGK
0 Rozliczenia międzybankowe	0 Wyluczone z części oprocentowanych

14 724 566,03 WIBID / WIBOR 1M	9 062 070,24 WIBID / WIBOR 3M
0 Kredyty PS niewrażliwe	0 Kredyty W niewrażliwe

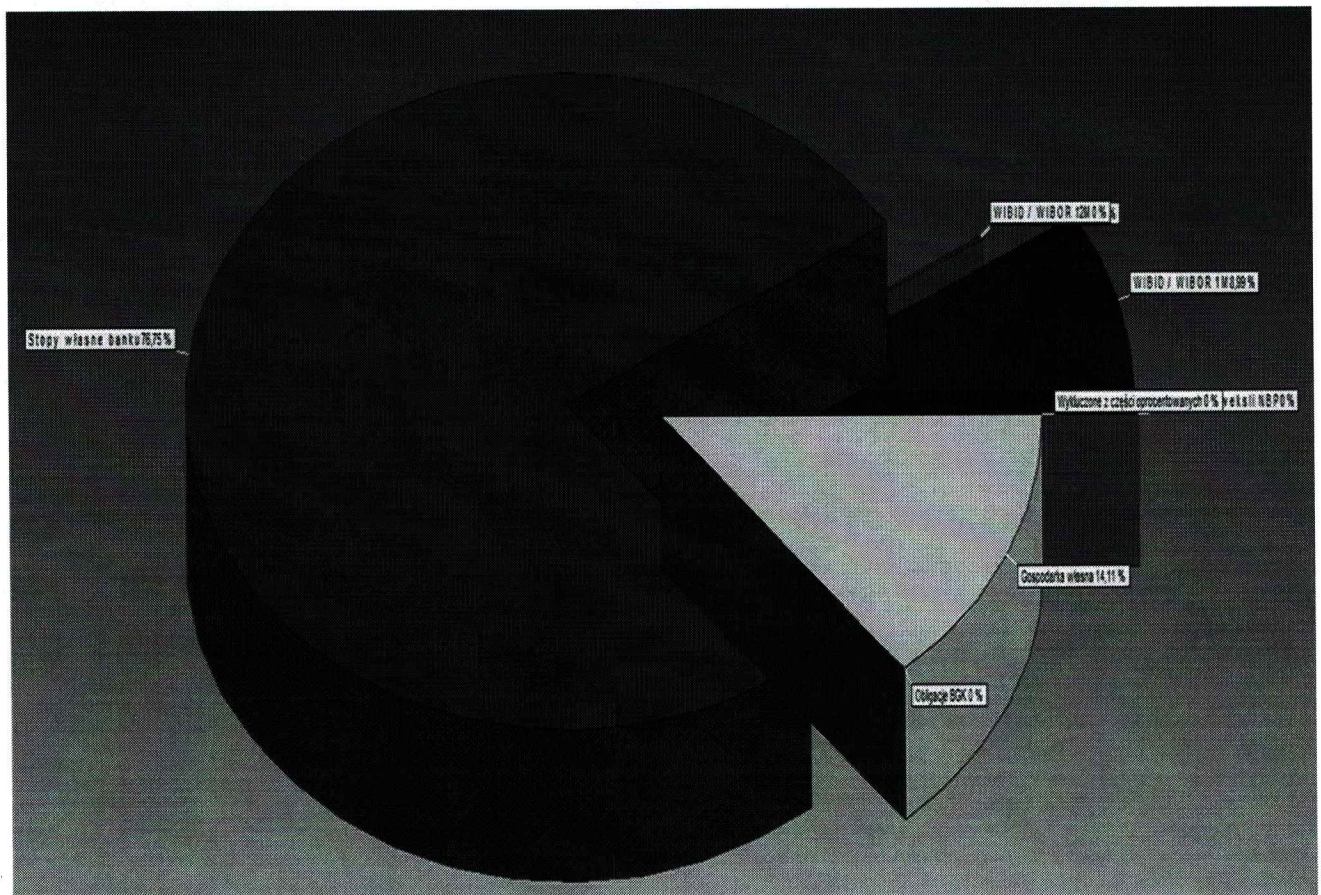
10 300 939,89 WIBID / WIBOR 6M	0 WIBID / WIBOR 12M
0 Kredyty S niewrażliwe	5 018 709,93 Gospodarka własna

Z zaprezentowanego powyżej wykresu wynika:

- a. **37,75%** aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych opartych jest o stopy procentowe ustalane przez Zarząd Banku,
- b. **15,88%** aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych opartych jest o stopę referencyjną (bony pieniężne NBP),
- c. **15,11%** aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych opartych jest o rynkową stopę WIBOR 1M,
- d. **10,57%** aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych opartych jest o rynkową stopę WIBOR 6M,
- e. **9,30%** aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych opartych jest o rynkową stopę WIBOR 3M,
- f. **6,09%** aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych opartych jest o stałą stopę procentową (obligacje BGK),
- g. **0,23%** aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych opartych jest o redyskonto weksli NBP (rachunek FOŚG, rachunek funduszu pomocowego),
- h. **5,15%** stanowią aktywa niewrażliwe na zmiany stóp procentowych.

RYS. NR 2 - STRUKTURA POZYCJI WRAŻLIWYCH – PASYWA

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE
Rok założenia 1983 www.gbsradkow.pl

0 Redyskonto weksli NBP	0 Stopa referencyjna NBP
74 875 097,67 Stopy własne banku	0 Obligacje BGK

8 768 507,6 WIBID / WIBOR 1M	141 336,15 WIBID / WIBOR 3M
13 766 376,31 Gospodarka własna	0 Rozliczenia międzybankowe

0 WIBID / WIBOR 6M	0 WIBID / WIBOR 12M
0 Wykluczone z części oprocentowanych	

Z zaprezentowanego powyżej wykresu wynika:

- a. **76,81%** pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych opartych jest o stopy procentowe ustalane przez Zarząd Banku,
- b. **9,00%** pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych opartych jest o rynkową stopę WIBID/WIBOR 1M,
- c. **0,14%** pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych opartych jest o rynkową stopę WIBID/WIBOR 3M,
- d. **14,12%** stanowią pasywa niewrażliwe na zmiany stóp procentowych.

Na datę 31.12.2023r. aktywa generujące ryzyko bazowe przewyższały pasywa obciążone tym ryzykiem o **8.748,00 tys. zł.** (razem oprocentowane aktywa tj. **92.533,00 tys. zł.** – razem oprocentowane pasywa **83.785,00 tys. zł.**).

TAB. NR 4 – ZMIANY STANÓW POZYCJI WRAŻLIWYCH WG STAWEK BAZOWYCH

<i>w tys. zł</i>	<i>Stan na:</i>		<i>Zmiana</i>
	<i>2023-12-31</i>	<i>2023-11-30</i>	
AKTYWA razem oprocentowane	92.533,00	94.588,00	(-) 2.055,00
<i>Redyskonto weksli NBP</i>	225,00	225,00	0,00
<i>Stopa referencyjna NBP</i>	15.483,00	19.279,00	(-) 3.796,00
<i>WIBID/WIBOR 1M</i>	14.725,00	13.196,00	1.529,00
<i>WIBID/WIBOR 3M</i>	9.062,00	8.937,00	125,00
<i>WIBID/WIBOR 6M</i>	10.301,00	9.900,00	401,00
<i>Stopy własne Banku</i>	36.800,00	37.115,00	(-) 315,00
<i>INNE aktywa – stopa stała</i>	5.937,00	5.936,00	1,00
PASYWA razem oprocentowane	83.785,00	84.649,00	(-) 864,00
<i>Redyskonto weksli NBP</i>	0,00	0,00	0,00
<i>Stopa referencyjna NBP</i>	0,00	0,00	0,00
<i>WIBID/WIBOR 1M</i>	8.769,00	11.925,00	(-) 3.156,00
<i>WIBID/WIBOR 3M</i>	141,00	134,00	7,00
<i>Stopy własne Banku</i>	74.875,00	72.590,00	2.285,00

Największa kwotowo zmienność wśród należności tj. spadek o (-) 3.796,00 tys. zł. dotyczyła pozycji przypisanych do stopy referencyjnej NBP, a po stronie zobowiązań tj. spadek o (-) 3.156,00 tys. zł., przypisany był do stawki WIBID/WIBOR 1M.

RYZIKO OPCJI KLIENTA

Ryzyko opcji klienta wynika z wpisanych w produkty bankowe praw, pozwalających na zmianę poziomu lub terminów przepływów pieniężnych przez Bank lub klienta w przypadku, gdy posiadacz opcji prawie na pewno z niej skorzysta, o ile leży to w jego interesie lub domyślnie wbudowanej elastyczności, gdy zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta.

Ryzyko opcji klienta przejawia się:

- w przypadku kredytów – spłatą należności przed umownym terminem zapadalności, skutkującą całkowitym wygaśnięciem zadłużenia klienta wobec Banku;
- w przypadku depozytów terminowych – wycofaniem środków w dowolnym momencie, innym niż umowny termin wymagalności;
- w przypadku depozytów bez oznaczonego terminu wymagalności/pozycji bez określonego terminu przeszacowania (pozycje o stopie zarządzanej przez Bank) – wycofaniem środków w dowolnym momencie bez żadnych kar.

Uznaje się za istotne przy ocenie ryzyka opcji klienta skorzystanie przez klienta Banku z prawa do wcześniejszej spłaty rat kredytów oraz prawa do zerwania depozytu przed terminem wymagalności.

W celu monitorowania ekspozycji na ryzyko opcji klienta bada się limity:

- a) zrywalności depozytów na poziomie **5% depozytów ogółem**,
- b) wcześniejszych spłat kredytów na poziomie **5% kredytów brutto ogółem**.

W okresie od **01.12.2023r.** do **31.12.2023r.** wskaźnik zrywalności depozytów (relacja depozytów zerwanych w kwocie **48,00 tys. zł.** do depozytów ogółem w kwocie **83.893,00 tys. zł.**) wyniósł 0,06% a wskaźnik wcześniejszych spłat kredytów (spłacone przed terminem kredyty o wartości **358,00 tys. zł.** do kredytów ogółem w kwocie **44.939,00 tys. zł.**) **0,80% - poniżej progu istotności wyznaczonego w obu przypadkach na poziomie 5%.**

Przyjmuje się także, że poziom ryzyka opcji klienta jest bezpieczny dla Banku, gdy:

- a) poziom kredytów o stałej stopie procentowej nie przekracza 10% portfela kredytowego,
- b) poziom depozytów o stałej stopie procentowej nie przekracza 10% bazy depozytowej.

Na dzień **31.12.2023r.** udział „stałych” kredytów w sumie kredytów i pożyczek (relacja kredytów ze stałą stopą procentową w kwocie 0,00 tys. zł. do kredytów ogółem) wyniósł 0,00% a udział „stałych” depozytów w bazie depozytowej (relacja depozytów ze stałą stopą procentową w kwocie 0,00 tys. zł. do bazy depozytowej) 0,00% - poniżej progu istotności wyznaczonego w obu przypadkach na poziomie 10%.

Miara poziomu finansowania aktywów z długimi terminami przeszacowania pasywami o krótkich terminach przeszacowania również nie przekroczyła granicy 10% aktywów wrażliwych przyjętej za podstawę stosowania modelowania behawioralnego wybranych rachunków o stopie zarządzanej przez Bank. Miarą istotności tego zjawiska jest relacja różnicy wartości aktywów oraz pasywów w przedziałach przeszacowania powyżej 1 roku do sumy aktywów wrażliwych. **Na dzień 31.12.2023r.** niedopasowanie pozycji w przedziałach powyżej 1 roku o wartości **5.937,00 tys. zł** stanowiło **6,42%** aktywów wrażliwych (tj. **92.533,00 tys. zł.**) Wobec tego nie występowała przesłanka do stosowania modelowania behawioralnego.

W Banku uznaje się ryzyko opcji klienta za nieistotne.

MIARY WARTOŚCI EKONOMICZNEJ KAPITAŁU

Szacunki zmiany wartości ekonomicznej kapitału wobec nagłego, równoległego przesunięcia krzywej dochodowości **w górę o 2 pp.** wynoszą **minus (-) 464,78 tys. zł.**, co odpowiada zmianie wartości ekonomicznej kapitału Banku o **4,98%**; czyli poniżej limitu wewnętrznego wynoszącego maksymalnie 15% sumy kapitału własnego.

ZMIANA WARTOŚCI EKONOMICZNEJ KAPITAŁU (w tys. zł.)

Zmiana stopy	kapitał własny Tier 1 + Tier 2	zmiana kapitału własnego w tys. zł.	(%) zmiana kapitału własnego
<i>Spadek o 25 pb.</i>	9.330,00	<i>58,10 tys. zł.</i>	<i>0,62%</i>
<i>Wzrost o 25 pb.</i>		<i>(-) 58,10 tys. zł.</i>	<i>0,62%</i>
<i>Spadek o 100 pb.</i>		<i>232,39 tys. zł.</i>	<i>2,49%</i>
<i>Wzrost o 100 pb.</i>		<i>(-) 232,39 tys. zł.</i>	<i>2,49%</i>
<i>Spadek o 200 pb.</i>		<i>464,78 tys. zł.</i>	<i>4,98%</i>
<i>Wzrost o 200 pb.</i>		<i>(-) 464,78 tys. zł.</i>	<i>4,98%</i>

Dane dotyczące zmiany wartości ekonomicznej kapitału wobec nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości w różnych wariantach zmienności stóp procentowych wskazują, iż w najbardziej negatywnym wariantcie tj. wzroście stóp o 200 pb. zmiana kapitału własnego wyniesie **minus (-) 464,78 tys. zł.** Ekspozycja stanowiła **4,98%** kapitałów własnych.

**ZMIANA WARTOŚCI EKONOMICZNEJ - NADZORCZY TEST WARTOŚCI
ODSTAJĄCYCH****TAB. - TESTY SZOKOWE**

SCENARIUSZ TESTU	kapitał własny Tier 1	zmiana Tier I w tys. zł.	kapitału Tier I (%)
<i>Spadek o 250 pb.</i>		<i>580,97 tys. zł.</i>	<i>6,25%</i>
<i>Wzrost o 250 pb.</i>		<i>(-) 580,97 tys. zł.</i>	<i>6,25%</i>
SCENARIUSZ 1 <i>Gwałtowniejszy szok</i>	9.293,00	<i>(-) 98,77 tys. zł.</i>	<i>1,06%</i>
SCENARIUSZ 2 <i>Bardziej umiarkowany szok</i>		<i>(-) 7,00 tys. zł.</i>	<i>0,08%</i>
SCENARIUSZ 3 <i>Wzrost szoku dla stóp krótkich</i>		<i>(-) 205,54 tys. zł.</i>	<i>2,21%</i>
SCENARIUSZ 4 <i>Spadek szoku dla stóp krótkich</i>		<i>207,87 tys. zł.</i>	<i>2,24%</i>

Wyniki testów szokowych wskazują na brak ryzyka w badanym obszarze.

Relacja najbardziej dotkliwego testu tj. przy zmianie o (+) 250 pb. spadek kapitału ekonomicznego wyniósł **minus (-) 580,97 tys. zł.**, tj. **6,25% kapitału Tier I.**

Tab. - Limity ograniczające ryzyko stopy procentowej

Limity	31.12.2023r.	limit	Wykorzystanie limitu	Limit ostrzegawczy
Względny współczynnik luki (wartość luki i jej relacja do sumy bilansowej)	8,97%	20% sumy bilansowej	44,85%	97%
Najbardziej niekorzystna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka terminów przeszacowania w okresie 1 roku, przy zmianie stóp o 0,25 pp.	(-) 9,38 tys. zł. 0,10%	20 % kapitału własnego	0,50%	97%
Najbardziej niekorzystna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego w okresie 1 roku, przy zmianie stóp o 0,10 pp.	(-) 36,80 tys. zł. 0,39%	20% kapitału własnego	1,95%	97%
Najbardziej niekorzystna zmiana wartości ekonomicznej kapitału Tier I	(-) 580,97 tys. zł. 6,23%	15% kapitału Tier I	41,53%	97%
Najbardziej niekorzystna zmiana rozszerzonego wyniku odsetkowego Banku	(-) 95,85 tys. zł. 1,54%	10% kapitału własnego	15,40%	97%
Limit minimalnej rozpiętości odsetkowej (spread)	4,74 pp.	min. 1,20pp	-----	-----

Przyjęte w Banku limity dopuszczalnego odchylenia wyniku finansowego pod wpływem zmiany stóp procentowych odniesione do wielkości sumy bilansowej oraz kapitału własnego nie przekroczyły wyznaczonych granic.

Na koniec roku 2023 marża odsetkowa wyniosła **5,00%**, wskaźnik ROE annualizowany: **28,76%**; wskaźnik ROA annualizowany: **2,73%**; miara rozpiętości odsetkowej tzw. spread: **4,74 pp.**

ŁĄCZNY POZIOM RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ

Na koniec roku 2023 łączny poziom ryzyka w zakresie miar opartych na dochodach wyznaczono jako sumę ryzyka niedopasowania i ryzyka bazowego przy braku istotności ryzyka opcji klienta.

Łączny poziom ryzyka stopy procentowej wynosił:

- **w ramach bieżącego zarządzania** (suma ryzyka niedopasowania przy zmienności stóp o 25 pb. i ryzyka bazowego przy zmianie stawek bazowych o 10 pb.) 46,18 tys. zł. , tj. 0,74% rocznego wyniku odsetkowego,
- **w ramach szokowej zmienności stóp procentowych** (suma ryzyka niedopasowania przy zmienności stóp o 50 pb. i ryzyka bazowego przy zmianie stawek bazowych o 20pb.) 95,85 tys. zł. tj. 1,54% rocznego wyniku odsetkowego.

OCENA ADEKWATNOŚCI POZIOMU KAPITAŁU WEWNĘTRZNEGO (ICAAP)

Ryzyko stopy procentowej jest ryzykiem istotnym w działalności każdego banku. Dlatego w ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego (ICAAP) dokonano alokacji kapitału na ten rodzaj ryzyka.

Otrzymane wyniki testów warunków skrajnych zmiany wyniku odsetkowego w perspektywie 12-tu miesięcy oraz zmiany kapitału ekonomicznego, zgodnie z Wytycznymi EBA, wykazały potrzebę stworzenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka stopy procentowej w wysokości **649,14 tys. zł.**

Kwota kapitału alokowana na pokrycie ryzyka stopy procentowej (kapitał wewnętrzny) jest adekwatna zarówno do faktycznie podejmowanego poziomu ryzyka stóp procentowych, jak również do przyjętego apetytu na ryzyko. Ponadto, uwzględnia wpływ niekorzystnych potencjalnych zmian wartości ekonomicznej kapitału oraz przyszłych dochodów odsetkowych. Wartość kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka stopy procentowej obliczono przy założeniu, że zmiana stóp procentowych wynosi 200 punktów bazowych, a dla ryzyka bazowego 35 pb.

Podsumowanie:

Na datę 31.12.2023r. odnotowano:

- spadek sumy bilansowej o (-) 2.872,00 tys. zł., do 97.475,00 tys. zł.,
 - spadek luki o (-) 1.191,00 tys. zł. do (+) 8.748,00 tys. zł.,
 - aktywa wrażliwe stanowiły 94,93% pozycji bilansowych a pasywa wrażliwe 85,96% pozycji bilansowych,
 - pozycje pozabilansowe określające potencjalne zwiększenie obliża kredytowego wg stanu na 31.12.2023r. wynoszą 225,00 tys. zł. tj. o (-) 253,00 tys. zł. mniej niż na koniec listopada 2023r. Pozycje te stanowią 0,50% wartości obliża kredytowego, wobec czego wpływ potencjalnego uruchomienia pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka niedopasowania jest w Banku nieistotny.
- 1) Głównymi czynnikami ryzyka stopy procentowej były:
 - a) luka między aktywami i pasywami wrażliwymi na ryzyko stopy procentowej o wartości **plus (+) 8.748,00 tys. zł.**; co stanowiło 8,97% sumy bilansowej wynoszącej na 31.12.2023r. 97.475,00 tys. zł.,
 - b) ryzyko bazowe generuje 94,93% wrażliwych aktywów i 85,96% pasywów,
 - c) rozpiętość odsetkowa (różnica między przychodowością aktywów a kosztowością pasywów wrażliwych) wynosi na dzień analizy 4,74 pp.
 - 2) Ryzyko stopy procentowej w ujęciu łącznej miary opartej na dochodach – wyliczonej jako suma ryzyka niedopasowania i ryzyka bazowego, przy nieistotności ryzyka opcji klienta – kształtowała się na dzień analizy na poziomie:
 - 46,18 tys. zł. w ramach bieżącego zarządzania, tj. 0,74% rocznego wyniku odsetkowego,
 - 95,85 tys. zł. w ramach szokowej zmienności stóp, tj. 1,54% rocznego wyniku odsetkowego.
 - 3) Najistotniejszą grupą aktywów z punktu widzenia konstrukcji oprocentowania są pozycje o zmiennej stopie procentowej zależne od stopy własnej Banku stanowiące 39,77% **razem należności wrażliwych**. Wśród pasywów dominują pozycje o zmiennym oprocentowaniu zależnym od decyzji Banku, które stanowią 89,37% **zobowiązań wrażliwych**.
 - 4) Analiza ryzyka opcji klienta wykazała, iż ryzyko to w Banku jest nieistotne.
 - 5) Limit minimalnej rozpiętości odsetkowej (spread, czyli różnica między średnim oprocentowaniem aktywów i pasywów odsetkowych), na 31.12.2023r. osiągnął wartość 4,74 pp. przy przyjętym limicie **min. 1,20 pp.** i nie został przekroczony.
 - 6) Pozostałe przyjęte w Banku limity dopuszczalnego odchylenia wyniku finansowego pod wpływem zmiany stóp procentowych odniesione do wielkości sumy bilansowej oraz kapitału własnego nie przekroczyły wyznaczonych granic. Na dzień analizy ryzyko stopy procentowej nie przekraczało wyznaczonych limitów ani poziomów ostrzegawczych.
 - 7) W żadnym ze scenariuszy szokowych stosowanym w nadzorczym teście wartości odstających spadek wartości ekonomicznej kapitału nie przekroczył 15% **kapitału Tier I**.
 - 8) W zakresie zmiany wyniku odsetkowego w skali roku przy nagłym i nieoczekiwanym przesunięciu w górę i w dół krzywej dochodowości o 250 pb. miara testu szokowego

wynosi (-) **1.172,76 tys. zł.**, co odpowiada **12,62%** funduszy TIER 1 i stanowi duże obniżenie (przekracza max 5%).

- 9) Na **31.12.2023 roku** marża odsetkowa wyniosła **5,00%**, wskaźnik ROE (annualizowany): **28,76%**; wskaźnik ROA (annualizowany): **2,73%**.
- 10) Otrzymane wyniki testów warunków skrajnych zmiany wyniku odsetkowego w perspektywie 12-tu miesięcy oraz zmiany kapitału ekonomicznego, zgodnie z Wytocznymi EBA, wykazały potrzebę stworzenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka stopy procentowej w wysokości **649,14 tys. zł.**
- 11) Zgodnie z przyjętą metodą pomiaru ryzyka Bank nie jest narażony na ryzyko spreadu kredytowego CSRBB. Na datę analizy Bank posiada wyłącznie instrumenty dłużne tylko w portfelu UDTW utrzymywane do terminu zapadalności.
- 12) Coroczny test warunków skrajnych dla wartości ekonomicznej zakładający zmianę wartości ekonomicznej kapitału wobec nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 200 pb. oraz w wariantach testów szokowych ze zmiennością stóp zwiększoną o 10% wskazuje, że maksymalnie zmiana wartości ekonomicznej może wynieść **6,19%** sumy kapitału Tier 1 i Tier 2.
- 13) Roczna zmiana wartości ekonomicznej kapitału na skutek testu warunków skrajnych tj. nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- **250 bp.** może wynieść dla wzrostu stóp procentowych minus (-) **524,71 tys. zł.** a dla spadku stóp procentowych plus (+) **524,71 tys. zł.**
- 14) W wyniku rocznych odwrotnych testów warunków skrajnych stwierdza się iż:
 - a) wartość ekonomiczna kapitału zmieni się o 20% uznanego kapitału w następstwie przesunięcia krzywej dochodowości o **8,89 pp.**
 - b) przesunięcie krzywej dochodowości o +/- **9,87 pp.** spowodowałaby niekorzystną zmianę wyniku odsetkowego na poziomie planowanego wyniku netto na dany rok.

Roczne testy przeprowadzono wg stanu na dzień 31.03.2024r.

XIX. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Nie dotyczy.

Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

XX. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Nie dotyczy.

Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

XXI. Ryzyko walutowe

Uwzględniając strukturę bilansu Gospodarczego Banku Spółdzielczego Radków z/s w Nowej Rudzie, ofertę produktową oraz profil klienta, istotne dla Banku ryzyko walutowe ograniczają się do ryzyka kursowego i ryzyka kraju.

Bank prowadzi działalność walutową w oparciu o następujące produkty:

- a) transakcje wymiany walutowej,
- b) rachunki bieżące walutowe,
- c) lokaty walutowe,
- d) transfery zagraniczne w EUR i USD,
- e) inne operacje w ramach obowiązujących wewnętrznie przepisów.

W celu minimalizacji pozycji walutowej Bank w miarę potrzeb zwiększy kwotę lokat złożonych z Banku Zrzeszającym. Zakłada się, że skala działalności walutowej nie przekroczy 5% działalności depozytowej Banku ogółem. Bank dokonuje transakcji walutowych oraz przeprowadzanie transakcji w następujących w EURO i USD.

Skala operacji dewizowych jest sukcesywnie dostosowywana do występujących zmian na rynku pieniężno-walutowym. Dochody z działalności dewizowej pochodzą głównie z przeprowadzanych przez Bank operacji wymiany walut.

Polityka zarządzania ryzykiem walutowym obejmuje następujące zagadnienia:

1. struktura obrotów w zakresie operacji obciążonych ryzykiem walutowym,
2. pozycja Banku na rynku operacji walutowych,
3. dopuszczalny stopień ekspozycji Banku na ryzyko walutowe,
4. metody monitorowania ryzyka walutowego.

W Banku obowiązuje rozdzielenie funkcji w zakresie zawierania transakcji walutowych, rozliczania transakcji oraz oceny ryzyka walutowego. Bank, prowadzi konserwatywną politykę w zakresie działalności walutowej. Limit całkowitej pozycji walutowej na zakończenie dnia roboczego wynosi w Banku kwotę w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych Banku. W kolejnych latach nie przewiduje się zmian restrykcyjnego podejścia do ryzyka wymiany walutowej, co nie wyklucza zmian w zakresie obowiązujących limitów kwotowych.

Obowiązujące regulacje nadzorcze nakładają na Bank konieczność utrzymywania wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe w sytuacji posiadania otwartej pozycji walutowej całkowitej w wysokości przekraczającej 2% funduszy własnych.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Bank kształtuje pozycję walutową w ramach limitu otwartej pozycji walutowej całkowitej nie przekraczającej 2% funduszy własnych oraz limitów wartości zagrożonej, dostosowując operacyjnie zajmowaną pozycję w danej walucie obcej do kształtowania się kursu złotego.

Na rynku walutowym, Bank przykłada szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągle prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.

Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut). Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego uchwała Zarząd Banku. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest zgodnie z obowiązującą w Banku Instrukcją zarządzania ryzykiem walutowym.

W Banku prowadzone są testy warunków skrajnych, których celem jest ocena stopnia wrażliwości Banku na zmiany kursów walut. Analizy wyników testów warunków skrajnych są wykorzystywane w celu opracowania bądź weryfikacji funkcjonujących w Banku planów awaryjnych.

Bank zapewnia podział zadań w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym zorganizowany na trzech niezależnych poziomach zarządzania:

Poziom zarządzania	Ogólnie zadania	Jednostka organizacyjna	Nadzorujący Członek Zarządu
III	Audyt wewnętrzny	Spółdzielnia Systemu Ochrony	Prezes Zarządu
II	Niezależna ocena ryzyka walutowego na poziomie portfela	Zespół Zarządzania Ryzykami, Stanowisko ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych	Prezes Zarządu
I	Obsługa walutowa klientów (rachunki walutowe, obsługa kasowa, czynności kantorowe), Domykanie pozycji walutowych	Centrala, Filie, POK Stanowisko księgowości i rozliczeń	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych Członek Zarządu ds. Finansowo – Księgowych

XXII. Ryzyko płynności

Płynność jest jednym z najważniejszych aspektów działalności każdego Banku i oznacza zdolność do terminowego regulowania zobowiązań finansowych, a także postawienia do dyspozycji kredytobiorców kwot w wysokości i terminie określonych umowami. Utrzymywanie płynności na odpowiednim poziomie jest podstawą istnienia banku. Płynność banku zapewniona jest przez posiadane środki pieniężne oraz możliwość zamiany niektórych składników majątkowych na pieniądź.

Ryzyko płynności to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI W GOSPODARCZYM BANKU SPÓŁDZIELCZYM RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE

Zarządzanie aktywami

1. Zarządzanie aktywami realizowane jest w sposób ciągły i polega na kształtowaniu struktury oraz terminów zapadalności aktywów tak, aby dopasować je do struktury oraz terminów wymagalności pasywów, a także zaspokojenia potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku.

2. Bank kształtując strukturę aktywów ocenia zapotrzebowanie na płynność i odpowiednio ustala pożądaną wielkość poszczególnych pozycji aktywów.
3. W związku z możliwością negatywnego wpływu skutków ryzyka kredytowego na płynność Bank zgodnie z zaleceniami i normami ostrożnościowymi KNF dla działalności kredytowej stosuje podstawowe normy i ograniczenia kredytowania klientów wynikające z prawa bankowego, a także odpowiednie limity wewnętrzne.
4. Szczególną rolę w zakresie utrzymania płynności pełnią aktywa płynne, aktywa płynne z punktu widzenia realizacji celów zarządzania płynnością powinny posiadać następujące cechy:
 - 1) istnieje na nie „gotowy rynek”, tj. taki, na którym można je bez zwłoki przekształcić w gotówkę (są „chętni” do ich natychmiastowego zakupu),
 - 2) istnieje na nie „głęboki rynek”, tj. taki, na którym wielkość i szybkość transakcji nie wpływają na cenę sprzedawanych aktywów (są „chętni” do zakupu określonych aktywów bez względu na cenę),
 - 3) mają charakter odwracalny, tzn. gwarantują odzyskanie zainwestowanej w nie kwoty z niewielkim ryzykiem utraty dotychczasowych źródeł finansowania (istnieje możliwość ponownego odkupienia aktywów z niewielką stratą),
 - 4) pozostałe należności w sytuacji normalnej i pod obserwacją z terminem zapadalności do trzech miesięcy włącznie lub dłuższym, o ile przeznaczone są do ewentualnej odsprzedaży.
5. Do aktywów płynnych Bank zalicza:
 - 1) papiery wartościowe w kwocie możliwej do zbycia w terminie dla którego obliczane są aktywa płynne.

Należy wziąć pod uwagę wartość posiadanych przez bank papierów wartościowych, średnią dzienną wartość obrotów na rynku i oszacować czas w jakim mogą one zostać zbyte. Obniżenie się ceny papierów wartościowych może nastąpić gdy wartość oferowanych do sprzedaży papierów gwałtownie wzrasta lub gdy inne banki uzyskają informacje, że bank pozbywa się portfela papierów. Jeżeli istnieją uzasadnione podejrzenia, że przy zbywaniu papierów wartościowych może nastąpić zmniejszenie się ich wartości, kwotę papierów zaliczanych do aktywów płynnych pomniejsza się o spodziewany spadek wartości, który będzie tym większy im dłuższy czas zbycia papieru się zakłada. Zwykle cały portfel papierów wartościowych skarbowych zalicza się do płynnych, jednak w sytuacji gdy ze względu na koncentrację portfela i wielkość obrotów na rynku nie wydaje się prawdopodobne zbycie całości portfela, wielkość zaliczaną do aktywów płynnych odpowiednio się pomniejsza; Bank nie dokonuje analizy obrotów na rynku dla skarbowych dłużnych papierów wartościowych,

- 2) środki na rachunkach nostro w bankach, lokaty zdeponowane w bankach i inne należności od banków o terminach zapadalności nie dłuższych niż okres dla którego obliczane są aktywa płynne. W razie niedoboru płynności bank nie będzie raczej zrywał lokat, które zostały zawarte na dłuższe okresy, gdyż naraziłby się na utratę reputacji i utrudniłoby to dalszą działalność na rynku międzybankowym,
 - 3) otrzymane zobowiązania pozabilansowe w kwocie niewykorzystanej, z których Bank może otrzymać środki w terminie dla którego obliczane są aktywa płynne.
6. Aktywa wysoko płynne w banku to gotówka, środki na rachunku bieżącym, lokaty międzybankowe, które Bank może w każdej chwili zerwać oraz wysoko płynne papiery wartościowe rządowe i papiery wartościowe Banku Centralnego.
7. Wyższy od przyjętego w ramach limitu poziom aktywów wysoko płynnych powinien być zapewniany w przypadku, gdy:
- 1) baza depozytowa wykazuje znaczny spadek stabilności, a poszczególne kategorie depozytów wykazują znaczne wahania,
 - 2) znacząco wzrasta udział dużych, nieobsługiwanych kredytów w portfelu kredytowym, a ich spłata jest mało prawdopodobna,
 - 3) istnieją znacznej wielkości niewykorzystane linie kredytowe, a stopień ich wykorzystania silnie rośnie lub też jest przewidywany w związku z pogarszającą się sytuacją ekonomiczną klientów,
 - 4) istnieje silne powiązanie pomiędzy depozytami ludności, a sytuacją dużych okolicznych pracodawców, obecnie przeżywających trudności finansowe,
 - 5) istnieje nadmierne zaangażowanie kredytowe w branżach lub wobec kredytobiorców, u których aktualnie występują trudności finansowe lub trudności takie są oczekiwane w przyszłości.
8. W celu ograniczania ryzyka Bank określa wewnętrzne limity dotyczące struktury aktywów.

Zarządzanie pasywami

1. Zarządzanie pasywami realizowane jest w sposób ciągły i polega na kształtowaniu odpowiedniej struktury oraz terminów wymagalności pasywów oraz stosowaniu innych działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka płynności.
2. Zarządzanie pasywami polega na właściwej ocenie strumienia wypłat środków finansowych wynikających ze struktury pasywów banku, które charakteryzują:
 - 1) poziom odnawiania depozytów,

- 2) praktyczne terminy wypowiedziania depozytów a`vista,
 - 3) dynamikę wzrostu depozytów i strukturę depozytów,
 - 4) poziom depozytów zrywanych.
3. Zmniejszenie ryzyka płynności w zarządzaniu pasywami możliwe jest poprzez:
- 1) zmniejszenie niedopasowania terminów płatności aktywów i pasywów,
 - 2) zwiększenie udziału depozytów stabilnych,
 - 3) dywersyfikację źródeł finansowania,
 - 4) kształtowanie przez Bank właściwych relacji z klientami.
4. Za pożądaną przyjmuje się sytuację gdzie podstawowym źródłem finansowania działalności kredytowej Banku są przyjęte depozyty. Bank będzie dążył do stałego rozwoju posiadanej bazy depozytowej, w tym w szczególności stabilnych depozytów umożliwiających finansowanie wzrostu aktywów, zgodnie z założeniami zawartymi w przyjętej „Strategii działania Gospodarczego Banku Spółdzielczego Radków z/s w Nowej Rudzie na lata 2022 -2024”.
5. Zakłada się, że dynamika wzrostu pozyskanych depozytów warunkować będzie dynamikę wzrostu aktywów.
6. W przypadku zachwiania się płynności Banku potwierdzonego przekroczeniem wyznaczonych limitów wewnętrznych w zakresie udziału kredytów w depozytach Stanowisko ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych we współpracy z Zespołem Zarządzania Ryzykami opracuje niezwłocznie „Plan rozwoju bazy depozytowej”.
7. W terminach sporządzania planów finansowych banku Stanowisko ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych we współpracy z Zespołem Zarządzania Ryzykami oraz Członkiem Zarządu ds. finansowo – księgowych opracowuje „Plan rozwoju bazy depozytowej”.
8. „Plan pozyskania bazy depozytowej” obejmuje m.in.:
- prognozy oraz założenia dotyczące wielkości, rodzajów, struktury depozytów z uwzględnieniem kategorii zobowiązań pozabilansowych,
 - politykę stóp procentowych oraz opłat związanych z prowadzeniem rachunków depozytowych, związaną z planowaną strukturą depozytów, z uwzględnieniem zachowań konkurencji,
 - analizy wykonania prognoz założonych w planie w porównaniu z osiągniętymi wynikami, uwzględniające badania dynamiki zmian poziomu depozytów,
 - strategię marketingową wobec klientów banku.

9. Analizy stopnia wykonania „*Planu rozwoju bazy depozytowej*” dokonywane są na posiedzeniach Zarządu wraz z analizami stopnia wykonania rocznych planów finansowych banku.
10. Czynniki sezonowe, cykliczne lub inne mogą spowodować popyt na kredyty, który przewyższa dostępne środki z depozytów i wkładów. Wzrost zapotrzebowania na środki finansowe w takim przypadku może być okresowo pokrywany za pomocą alternatywnych źródeł finansowania, np. poprzez zaciągane pożyczki lub kredyty w Banku Zrzeszającym lub wykorzystanie innych instrumentów finansowania, pozwalających Bankowi zaspokoić zwiększony popyt na kredyty na rynku.
11. Podstawowe instrumenty zewnętrznego finansowania dostępne dla Banku po stronie pasywnej to:
 - 1) kredyt w rachunku bieżącym,
 - 2) inne kredyty dostępne w innych bankach,
 - 3) współfinansowanie konsorcjalne z innymi bankami,
 - 4) instrumenty pomocowe Systemu ochrony instytucjonalnej.

W celu ograniczenia ryzyka Bank określa wewnętrzne limity dotyczące struktury pasywów.

Bank zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz Rozporządzeniem Delegowanym dotyczącym norm płynności wyznacza nadzorcze normy LCR i NSFR. Wg stanu na **31.12.2023r.** wskaźnik **LCR DA EBA ITS PL** wyniósł **1,45** przy limicie min.1,00, osiągając wyznaczony limit. Wskaźnik **NSFR EBA ITS PL** wyniósł **1,32** przy limicie min. 1,00 osiągając wyznaczony limit.

1. Bank stara się ograniczać ryzyko płynności poprzez skuteczne zarządzanie nim, a w szczególności przez:
 - pomiar i monitorowanie płynności śróddziennej, krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej,
 - ustalenie wskaźników wczesnego ostrzegania o zagrożeniu utraty płynności,
 - ustalenie limitów wewnętrznych na odpowiednim poziomie zgodnie z przyjętym apetytem na ryzyko płynności ,
 - przeprowadzanie testów warunków skrajnych w wielu wariantach,
 - posiadanie planów awaryjnych na wypadek sytuacji kryzysowej.
2. Zabezpieczeniem ryzyka płynności w Banku są:
 - aktywa płynne, które służą zabezpieczeniu płynności w warunkach normalnych,

- bufor płynności, który służy zabezpieczeniu płynności w warunkach skrajnych.

Bank zgodnie z obowiązującą „*Polityką kapitałową i w zakresie ryzyka nadmiernej dźwigni Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Radków z/s w Nowej Rudzie*” określił akceptowalny poziom apetytu. Limit alokacji kapitału wewnętrznego na ryzyko płynności **na koniec 2023r.** został ustalony w wysokości nieprzekraczającej **8%** funduszy własnych Banku.

Na koniec roku 2023 Bank wyznaczył dodatkowy wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka płynności w wysokości 397,68 tys. zł., co stanowi 4,27% funduszy własnych Banku i nie przekracza limitu alokacji kapitału dla ryzyka płynności.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony przed ryzykiem:

- 1) pierwsza linia obrony – którą stanowi działanie komórek i jednostek organizacyjnych zarządzających ryzykiem operacyjnym w toku bieżącej działalności, w tym realizujących operacje bankowe zgodne z mechanizmami kontroli ryzyka zawartymi w regulacjach wewnętrznych Banku, a także odpowiednio do posiadanych zadań,
- 2) druga linia obrony – którą stanowi działanie Stanowiska ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych, a także działanie innych komórek drugiej linii obrony.
- 3) trzecia linia obrony – którą stanowi audyt wewnętrzny, realizowany przez SSO.

Organy nadzorcze i pracownicy zaangażowani w proces zarządzania ryzykiem płynności:

- **Rada Nadzorcza** – sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności ze strategią i planem finansowym Banku. Zatwierdza przygotowaną przez Zarząd strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka płynności. Zatwierdza ogólny poziom narażenia Banku na ryzyko płynności. Otrzymuje od Zarządu okresowe informacje dotyczące ryzyka płynności, ze wskazaniem ewentualnych zagrożeń.
- **Komitet Audytu** – monitoruje i ocenia skuteczność w procesie zarządzania ryzykiem płynności,
- **Zarząd Banku** – wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka płynności. Odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnej procedury w zakresie zarządzania ryzykiem płynności. Wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka płynności od działalności operacyjnej, z której

wynika podejmowanie ryzyka płynności przez Bank. Zarząd odpowiada za skuteczność zarządzania ryzykiem płynności i systemu kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania płynnością oraz za nadzór nad efektywnością tego systemu, wprowadzając niezbędne korekty i udoskonalenia w razie zmiany poziomu ryzyka w działalności Banku, czynników otoczenia gospodarczego oraz nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania płynnością. Zarząd odpowiada za politykę informacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, pozwalającą na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności Banku i ocenę sytuacji finansowej. Zarząd przekazuje Radzie Nadzorczej okresową informację, przedstawiającą w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny, rodzaje i wielkość ryzyka płynności w działalności Banku.

- **Stanowisko Księgowości i Rozliczeń** – wykonuje zadania związane z utrzymaniem płynności śróddziennej. Przedmiotem działań związanych z utrzymaniem płynności jest optymalne zarządzanie środkami Banku w celu jak najbardziej rentownego ich zagospodarowania oraz wywiązywanie się Banku z zawartych umów (zarówno kredytowych – zabezpieczenie środków na akcję kredytową jak i środków na wypłaty depozytów, których termin wymagalności upłynął. Stanowisko Księgowości i Rozliczeń monitoruje i zarządza płynnością Banku prowadząc:
 - monitorowanie każdego dnia roboczego wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego w Banku BPS,
 - bieżącą analizę wartości zasilen i odprowadzeni gotówki w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Banku w celu określenia pozycji Banku na dany dzień,
 - podejmowanie decyzji o ulokowaniu nadwyżki środków.
- **Zespół Zarządzania Ryzykami** – ma charakter organu opiniodawczego i doradczego Zarządu. Zadania Zespołu obejmują:
 - opiniowanie i doradzanie Zarządowi w zakresie kształtowania się struktury bilansu i sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku oraz współczynnika kapitałowego i adekwatności kapitałowej,
 - opiniowanie poziomu ryzyka płynności obciążającego działalność Banku,
 - opiniowanie nowo wprowadzonych lub modyfikowanych produktów w Banku w zakresie ich wpływu na ponoszone przez Bank ryzyko płynności oraz wynik finansowy Banku,
 - opiniowanie propozycji ustanowienia lub aktualizacji limitów płynności wynikających z regulacji wewnętrznych Banku,

- opiniowanie regulacji wewnętrznych Banku pod kątem ryzyka płynności.
- **Stanowisko ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych** – opracowuje i aktualizuje metodykę zarządzania ryzykiem płynności, inicjuje wprowadzanie oraz rozwijanie narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem, sporządza raporty i przedstawia je odpowiednim komórkom Banku.

Zadania Stanowiska obejmują:

- Pomiar ryzyka płynności,
- Monitorowanie wskaźników ryzyka płynności i odpowiednich limitów wewnętrznych,
- Sygnalizowanie Zarządowi przypadków przekroczeń limitów wewnętrznych oraz wyjaśnianie przyczyn powodujących te przekroczenia,
- Badanie wpływu czynników ryzyka bankowego, pod kątem struktury aktywów i pasywów Banku oraz dokumentowanie pomiaru ryzyka płynności, zarówno w ujęciu historycznym jak i prognozowanym,
- Opracowywanie – przy współpracy z odpowiednimi komórkami merytorycznymi – propozycji limitów dla ryzyka płynności oraz przedstawianie ich Zarządowi celem podjęcia decyzji wdrożeniowych,
- Opracowanie projektów regulacji wewnętrznych Banku obejmujących zasady zarządzania ryzykiem,
- Sporządzanie okresowych sprawozdań z dokonanego pomiaru ryzyka płynności i przedkładanie ich właściwym organom banku,
- Sporządzanie innych niż sprawozdawczość obligatoryjna informacji sprawozdawczych,
- Współpraca i koordynowanie działań wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku w zakresie pozyskania rzetelnych informacji sprawozdawczych dotyczących ryzyka płynności ze wszystkich obszarów działania Banku,
- Opracowywanie i realizacja polityki informacyjnej Banku,
- Opracowanie założeń polityki kapitałowej, w tym limitów dotyczących alokacji kapitału na poszczególne rodzaje ryzyka, w tym ryzyka płynności, uwzględniając założone plany strategii rozwoju Banku,
- Okresową ocenę realizacji założeń Polityki kapitałowej, w tym w zakresie poziomu kapitału alokowanego na ryzyko płynności.

- **Stanowisko ds. zgodności** – dokonuje niezależnego testowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych w zakresie ryzyka płynności i ocenia ich skuteczność oraz dokonuje oceny ryzyka braku zgodności w zakresie dostosowania regulacji wewnętrznych do zmian przepisów prawa.
- **Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne** - są zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

DZIAŁANIA SŁUŻĄCE MINIMALIZACJI RYZYKA PŁYNNOŚCI W BANKU

Bank minimalizuje ryzyko płynności poprzez podejmowanie działań o charakterze:

a) Organizacyjnym:

- 1) poprzez opracowanie struktury organizacyjnej banku, odpowiadającej profilowi działania banku, która będzie uwzględniała podział obowiązków i odpowiedzialności w zakresie zarządzania płynnością,
- 2) poprzez zapewnienie, by kierownictwo otrzymywało bieżące i adekwatne informacje o poziomie płynności w celu podejmowania decyzji strategicznych oraz oceny skuteczności systemu zarządzania płynnością,
- 3) poprzez zapewnienie, by system informacyjny i informatyczny w banku pozwalał na codzienny pomiar, monitorowanie i raportowanie o poziomie płynności,
- 4) poprzez określenie informacji dotyczących sytuacji ekonomiczno-finansowej banku i sposobu ich przekazywania do publicznej wiadomości.

b) Proceduralnym:

- 1) poprzez opracowanie i wdrożenie odpowiednich regulacji wewnętrznych zapewniających jednolitą definicję płynności oraz opracowanie zasad identyfikacji, pomiaru, redukcji i monitorowania ryzyka płynności, w tym w szczególności:
 - polityki zarządzania ryzykiem płynności – określającej m.in. ogólne zasady zarządzania ryzykiem płynności oraz tolerancję ryzyka płynności,
 - instrukcji zarządzania ryzykiem płynności – określającej szczegółowe zasady zarządzania ryzykiem płynności, przy czym zasady te będą podlegały okresowej weryfikacji,
- 2) poprzez opracowanie wielu scenariuszy warunków skrajnych dla:

- wariantu wewnętrznego,
 - wariantu systemowego,
 - wariantu mieszanego,
- 3) poprzez stworzenie planów awaryjnych, uwzględniających różne scenariusze rozwoju niekorzystnych sytuacji, w tym w szczególności:
- planu awaryjnego Banku na wypadek kryzysu płynności wewnątrz Banku zgodnie z wariantem wewnętrznym ,
 - planu awaryjnego Banku na wypadek kryzysu płynności całego systemu bankowego zgodnie z wariantem systemowym
 - planu awaryjnego Banku na wypadek realizacji scenariusza wynikającego z wariantu mieszanego, przy czym scenariusze użyte do budowy planów awaryjnych muszą być spójne ze scenariuszami testów warunków skrajnych,
- 4) poprzez przeprowadzenie szkoleń wśród pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem płynności oraz pozostałych pracowników w zakresie, w jakim generują ryzyko płynności.

c) Kontrolnym:

- 1) poprzez ujęcie w procedurach kontroli wewnętrznej zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem płynności.

KONTROLA RYZYKA PŁYNNOŚCI

- 1) Zarządzanie płynnością objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza ocenę przyjętych narzędzi pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania.
- 2) Ryzyko płynności oraz adekwatność i skuteczność mechanizmów zarządzania tym ryzykiem podlega ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej Banku.
- 3) Szczegółowy tryb przeprowadzania i dokumentowania czynności kontrolnych, wykonywanych w ramach systemu kontroli wewnętrznej, określony jest w *Matrycy funkcji kontroli Gospodarczego Banku Spółdzielczego Radków z/s w Nowej Rudzie* oraz obowiązującymi w Banku zasadami i procedurami dotyczącymi prowadzonej przez Bank działalności, mającej charakter kontrolny i funkcjonującymi w zakresie ryzyka płynności.

Zasady kontroli ryzyka płynności w Banku:

- 1) ustala się, czy przyjęte zasady zarządzania płynnością są wprowadzane w życie i przestrzegane przez każdą jednostkę organizacyjną Banku,
- 2) ustala się, czy procedury zarządzania płynnością są adekwatne i nie wymagają wprowadzenia zmian,
- 3) ocenia się decyzje podejmowane na podstawie procedur zarządzania płynnością,
- 4) monitoruje się skalę błędu (odchyleń) i systemu raportowania prognozowanych pozycji płynności,
- 5) bada się adekwatność wszelkich limitów i wskaźników oraz upewnia się, że są one regularnie weryfikowane,
- 6) kontroluje się rzetelność, szybkość i terminowość przekazu informacji dostarczanych do Zespołu Zarządzania Ryzykami z innych komórek Banku.

ZAMIERZENIA BANKU SŁUŻĄCE REDUKCJI RYZYKA PŁYNNOŚCI

Zamierzenia Banku, służące redukcji ryzyka płynności, realizowane są poprzez podejmowanie następujących działań:

- 1) monitorowanie dostosowania regulacji wewnętrznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych,
- 2) usprawnianie zarządzania ryzykiem płynności,
- 3) organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem płynności oraz dla pozostałych w zakresie w jakim generują ryzyko płynności,
- 4) monitorowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności.

Podsumowanie:

- 1) Poprzez elementy ILAAP - Raport z oceny adekwatności zasobów płynności (roczny) Bank określił tolerancję ryzyka płynności. Sytuacja płynnościowa Banku jest dobra i wykazuje cechy stabilności. System zarządzania ryzykiem płynności oceniono jako adekwatny i skuteczny a zasady płynności uznano, że są w pełni wystarczające w odniesieniu do prowadzonej działalności przez Bank. Poziom ryzyka płynności, jaki Bank zamierza ponieść, jest spójny z apetytem na ryzyko oraz planem ekonomiczno – finansowym.
- 2) Strategicznym celem w zakresie zarządzania płynnością jest fakt, aby pasywa długoterminowe zapewniały finansowanie dla aktywów długoterminowych, czyli istniała nadwyżka skumulowanych pasywów długoterminowych nad skumulowanymi aktywami długoterminowymi w okresie powyżej 1 roku.
- 3) Podstawowym źródłem finansowania aktywów długoterminowych jest osad na depozytach oraz nadwyżka funduszy własnych nad majątkiem trwałym. Aktywa o najdłuższych terminach zapadalności są finansowane tylko osadem na najbardziej stabilnych depozytach.
- 4) Dodatkowym źródłem finansowania kredytów mogą być kredyty zaciągnięte w Banku Zrzeszającym. Posiadają one wprowadzić krótkie terminy wymagalności (do roku) niemniej jednak Bank posiada możliwość ich odnawiania co powoduje, że efektywny termin spłaty tych kredytów zostaje wydłużony. Na dzień analizy Bank miał możliwość korzystania z kredytu w rachunku bieżącym na kwotę 1.000.000,00 zł.

- 5) Wskaźnik depozytów stabilnych do obligi kredytowego długoterminowego na datę analizy wynosił **126,84%**, a wskaźnik depozytów stabilnych do EKZH **3.441,07%**; co świadczy o tym, iż aktualnie udzielane ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie są pokrywane depozytami stabilnymi z dużym zapasem.
- 6) Wskaźniki LtV według stanu **na koniec marca 2024 roku** nie przekroczyły maksymalnych wartości przyjętych przez Bank. W sytuacji potencjalnego pogorszenia portfela należności EKZH Bank będzie w stanie regulować zobowiązania dotyczące tych kredytów.
- 7) Zgodnie z Polityką kredytową w Banku dąży się do dywersyfikacji zabezpieczeń, co oznacza, że obok wpisów hipotecznych przyjmuje się jeszcze dodatkowe zabezpieczenia, zwiększając dzięki temu jakość zabezpieczeń portfela.
- 8) Analiza urealnionej luki płynności pokazuje, że płynność długoterminowa nie jest w Banku zagrożona.
- 9) Wyliczony współczynnik osadu dla całej bazy depozytowej wyniósł **76,97%**, a dla zobowiązań pozabilansowych **64,23%**.
- 10) Otrzymane wskaźniki luki płynności świadczą o bezpieczeństwie płynnościowym Banku.
- 11) **Na koniec 2023r.** wartości limitów wewnętrznych płynności mieszczą się w wyznaczonych przez Bank granicach.
- 12) Średnioważona wymagalność depozytów terminowych wyniosła **około 22 dni**, natomiast średnioważona zapadalność kredytów wyniosła **ponad 3 lata**. Trendy negatywne w Banku występują w przypadku:
 - a. wskaźnika depozytów niestabilnych w sumie bilansowej (wskaźnik rośnie),
 - b. średnioważonej wymagalności depozytów terminowych (wskaźnik maleje),
 - c. wskaźnika koncentracji depozytów (wskaźnik rośnie),
 - d. średniego oprocentowania depozytów (wskaźnik rośnie),
 - e. średniego oprocentowania lokat międzybankowych (wskaźnik maleje)
 - f. średniego oprocentowania kredytów (wskaźnik maleje).
- 13) **W roku 2023r.** wskaźniki LCR IPS, LCR DA EBA ITS i NSFR IPS były przestrzegane.
- 14) W wyniku przeprowadzonych testów warunków skrajnych stwierdzono bezpieczeństwo Banku w zakresie płynności nawet w sytuacji zaistnienia najbardziej dotkliwego scenariusza testu warunków skrajnych.

- 15) Kapitał wewnętrzny wyznaczony zgodnie z przyjętą w Banku metodą wg stanu na **31.12.2023r.** osiągnął wartość **397,68 tys. zł.**

POLITYKA INWESTYCYJNA

1. Elementem polityki płynnościowej Banku jest polityka inwestycja z uwagi na inwestycje finansowe mające na celu regulowanie płynnością Banku.
2. Podstawowym celem działalności inwestycyjnej Banku jest utrzymanie płynności oraz osiągnięcie maksymalnego bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych inwestycji.
3. Z reguły większemu ryzyku odpowiada większy potencjalny zysk, dlatego w działalności inwestycyjnej zmierzamy do ograniczania ryzyka do akceptowalnego poziomu.
4. Akceptowany poziom ryzyka inwestycji określany jest w formie limitów, stanowiących element Polityki inwestycyjnej, obowiązującej w Banku.

Bank prowadzi następujące kierunki inwestycji finansowych:

1. Inwestycje finansowe w celu osiągnięcia / utrzymania wymaganych wskaźników bezpieczeństwa (np. wskaźniki kapitałowe, normy płynności itp.)
2. Inwestycje finansowe w celu powiększenia wartości kapitałów (osiągnięcia korzyści finansowych) poprzez zaangażowanie w instrumenty rynku kapitałowego, pieniężnego lub wszelkie inne przedsięwzięcia mogące przynosić zyski bankowi.

Bank posiada akcje i udziały w następujących spółkach celowych **wg stanu na 31 grudnia 2023r.:**

1. Akcje Banku Polskiej Spółdzielczości SA – **418,00 tys. zł.**
2. Udziały Spółki PARTNET Z O.O. KRAKÓW - **50,00 tys. zł.**
3. Udziały Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS – **2,00 tys. zł.**

Inwestycje finansowe Banku obejmują bezpieczne inwestycje, do których zaliczane są:

1. bezpieczne papiery wartościowe emitowane przez podmioty o wadze ryzyka 0 i 20% (obligacje skarbowe, obligacje komunalne, bony pieniężne, bony skarbowe itp.),
2. inne inwestycje w instrumenty rynku pieniężnego i kapitałowego.

Przeważająca część aktywów Banku poza działalnością kredytową oraz lokowaniem w Banku Zrzeszającym jest inwestowana w bezpieczne papiery wartościowe. Decydującym czynnikiem wpływającym na opłacalność takich inwestycji są zmiany stóp procentowych. Zarząd ocenia na bieżąco prawdopodobieństwo wystąpienia takich zmian i zgodnie z przewidywanym ich kierunkiem, zmieniając udziały różnego typu papierów dłużnych w portfelu (o stałym lub

zmiennym oprocentowaniu, o krótszym lub dłuższym terminie wykupu, skarbowe lub pieniężne).

W celu ograniczania ryzyka inwestycji finansowych Bank ustala limity dostosowane do skali i złożoności prowadzonej działalności. Limity ustalane są dla rodzaju inwestycji finansowej (inwestycje w dany rodzaj instrumentu finansowego). Zasady ustalania i weryfikacji limitów na jednorodny instrument finansowy określa „Polityka inwestycyjna”, zatwierdzana i okresowo weryfikowana przez Zarząd Banku. Wysokość limitów jest dostosowana do poziomu ryzyka akceptowanego przez Radę Nadzorczą w ramach wskaźników charakteryzujących ogólny poziom (profil) ryzyka, stanowiących założenia do planu ekonomiczno-finansowego. Wykorzystanie limitów inwestycji finansowych jest monitorowane i raportowane Zarządowi w zakresie i w cyklach zgodnych z „Instrukcją System Informacji Zarządczej w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie.” Zarząd jest informowany o każdorazowym przekroczeniu zatwierdzonych limitów wewnętrznych.

Obowiązujące w Banku limity są podstawą do opracowania planu inwestycji finansowych, na kolejne lata, zgodnie ze Strategią działania Gospodarczego Banku Spółdzielczego Radków z/s w Nowej Rudzie na lata 2022 – 2024.

Bank planuje inwestowanie w dłużne papiery wartościowe w szczególności w bony pieniężne NBP i obligacje skarbu państwa.

Wg stanu na 31 grudnia 2023r. Bank posiadał:

- bony pieniężne o wartości bilansowej netto: **15.483,00 tys. zł.**,
- papiery wartościowe – obligacje BGK i podporządkowane BPS o wartości bilansowej netto: **16.360,00 tys. zł.**

Gospodarczy Bank Spółdzielczy Radków z/s w Nowej Rudzie jest zrzeszony w BPS oraz jest uczestnikiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. W związku z tym Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający. Po stronie aktywnej są to przede wszystkim rachunki bieżące i lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością. Po stronie pasywnej jest to kredyt w rachunku bieżącym. Bank Zrzeszający pełni istotną rolę w zakresie zabezpieczenia płynności śróddziennej.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy Radków z/s w Nowej Rudzie jest uczestnikiem Systemu Ochrony BPS w ramach którego Uczestnicy wzajemnie gwarantują sobie płynność i wypłacalność, w szczególności poprzez udzielanie ze zgromadzonych środków pożyczek, gwarancji i poręczeń.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych, spowodowanych czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi, Bank posiada dodatkowo opracowane i zatwierdzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku awaryjne plany płynności.

Zarządzanie płynnością krótkoterminową opiera się na monitorowaniu i planowaniu krótkoterminowych wpływów i wypływów, zawieraniu krótkoterminowych operacji na rynku finansowym, w tym z Bankiem Zrzeszającym oraz budowaniu nadwyżki płynności, w której skład wchodzi aktywa wysokopłynne stanowiące rezerwę pokrywającą potencjalne wypływy gotówki z Banku. W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych, Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Składniki nadwyżki płynności **wg stanu na 31.12.2023r.** zaprezentowano poniżej.

Tabela 7. Nadwyżka płynności na dzień 31.12.2022r. w wartości nominalnej (w tys. zł.)

31 grudzień 2023r.	
Nadwyżka płynności, w tym:	50.747,00
Kasa	2.396,00
Środki na rachunkach w Banku Zrzeszającym	6.751,00
Lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym	8.700,00
Bony pieniężne	15.500,00
Obligacje BGK	16.000,00
Obligacje podporządkowane BPS	400,00
Niewykorzystany limit kredytu w rachunku bieżącym	1.000,00

Bank dąży do zbudowania stabilnej bazy depozytowej poprzez zwiększanie poziomu depozytów terminowych. Ma to na celu ograniczenie stopnia uzależnienia Banku od niestabilnych depozytów, jakimi są depozyty a'vista, które są do natychmiastowej dyspozycji posiadaczy.

Zachowując ostrożne podejście do zarządzania ryzykiem płynności Bank finansuje aktywa o dalszych przedziałach zapadalności jedynie najbardziej stabilną częścią pozyskanych od klientów środków czyli tzw. osadem na depozytach. W trosce o zachowanie odpowiedniego poziomu płynności, Bank dąży do wydłużenia średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów (a tym samym zwiększenia stabilności pozyskiwanych środków), tak aby możliwe było otwieranie po stronie aktywnej, pozycji o dłuższym horyzoncie czasowym.

Z punktu widzenia zarządzania płynnością Banku najważniejsza jest analiza poziomu płynności w ujęciu krótko- i średnioterminowym.

Bank zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz Rozporządzeniem Delegowanym dotyczącym norm płynności wyznacza normy LCR i NSFR.

Wskaźnik LCR dzienny oblicza się jako stosunek zabezpieczenia przed utratą płynności i różnicy pomiędzy odpływami i przyływami dotyczącymi kolejnych 30 dni. Minimalny,

wymagany prawem, poziom wskaźnika LCR w 2023r. wynosił min. 100%. Bank odnotował **na dzień 31.12.2023r.** wskaźnik LCR IPS dzienny na poziomie **194%**.

Wskaźnik NSFR oblicza się jako stosunek funduszy własnych i obcych stabilnych do aktywów niepłynnych i o ograniczonej płynności. Minimalny, wymagany prawem, poziom wskaźnika NSFR w 2023r. wynosił min. 100%. Bank odnotował **na dzień 31.12.2023r.** wskaźnik NSFR dzienny na poziomie **132%**.

Zarówno wskaźniki LCR i NSFR dzienne jak i nadzorcze miary płynności obliczane były na każdy dzień roboczy. **W 2023r.** nadzorcze normy płynności i wskaźniki LCR i NSFR dzienne były spełnione na każdy dzień sprawozdawczy.

W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów, dokonuje się analizy rozkładu ich zapadalności/wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźniki tzw. luki płynności. Bank stosuje schematy urealniania terminów zapadalności wybranych, kluczowych z punktu widzenia płynności, pozycji aktywów i pasywów. Na podstawie urealnionych wartości Bank oblicza wskaźniki skumulowanej luki płynności. Wskaźnikami luki są stosunki w poszczególnych przedziałach czasowych skumulowanych wartości aktywów do pasywów. Analiza urealnionych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów wykazała lukę mieszczącą się w przyjętych limitach.

Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności i na ich podstawie ustala założenia do przeprowadzania testów warunków skrajnych, polegających na sprawdzeniu sytuacji w jakiej znalazłby się Bank w przypadku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej i jednocześnie konieczności utrzymania nadzorczych miar płynności na wymaganym przepisami prawa poziomie.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w cyklach miesięcznych.

W ramach scenariuszy testów warunków skrajnych Bank przetestował w wariantach wewnętrznym bardziej dotkliwe warunki skrajne o charakterze krótkoterminowym „horyzont przeżycia” (1 tydzień) i mniej dotkliwe warunki skrajne ale utrzymujące się w czasie „horyzont przeżycia” (jeden miesiąc). Zgodnie z przyjętymi założeniami przeprowadzania testów warunków skrajnych, uwzględniającymi zasady zarządzania ryzykiem płynności finansowej określone w Rekomendacji P, celem przeprowadzonych testów jest identyfikacja i ilościowe określenie ekspozycji Banku na możliwe przyszłe napięcia płynnościowe oraz analiza możliwego wpływu tych napięć na przepływy pieniężne, pozycję płynnościową Banku, rentowność i wypłacalność oraz na możliwość pomocy ze strony SOZ BPS.

Bank utrzymuje nadwyżkę nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych jako zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności.

Wyniki przeprowadzonych testów w wariantach wewnętrznym sporządzone **na dzień 31 grudnia 2023r.** wykazały, że:

- a. dla scenariusza 1 – bardziej dotkliwego w „horyzoncie przeżycia” 1 tydzień nadmiar środków płynnych w symulowanej sytuacji wyniósł **9.550,00 tys. zł.**,
- b. dla scenariusza 2 – mniej dotkliwego w „horyzoncie przeżycia” 1 miesiąc nadmiar środków płynnych w symulowanej sytuacji wyniósł **36.371,00 tys. zł.**,
- c. stwierdzono bezpieczeństwo Banku w zakresie płynności nawet w sytuacji zaistnienia najbardziej dotkliwego scenariusza testu warunków skrajnych..

Przeprowadzono test odwrócony służący określeniu scenariusza, który mogłyby doprowadzić do negatywnych skutków zmaterializowania się ryzyka płynności w postaci niedotrzymania nadzorczej miary LCR.

W wyniku przeprowadzonego **na dzień 31.12.2023r.** testu odwróconego stwierdzono, że Bank nie dotrzymałby regulacyjnej miary płynności LCR, gdyby saldo wypływów zwiększyło się o kwotę **13.062,00 tys. zł.**, czyli gdyby saldo wypływów w relacji do wypływów pierwotnych zwiększone zostało o **83,78%**.

W Banku przeprowadzono również **wg danych na dzień 31.12.2023r.** analizę dotyczącą planów awaryjnych w celu zidentyfikowania i określenia czynników stanowiących największe zagrożenie utraty płynności.

W przypadku wypływu środków w sytuacji kryzysowej Bank byłby w stanie kontynuować obsługę klientów:

- przez **4 dni**, w sytuacji gdyby maksymalna wartość w okresie miesiąca zasilenia w gotówkę Placówek Banku oraz kwota obciążeń rozliczonych przez Bank Zrzeszający wzrosła o 25%,
- przez **3 dni**, w sytuacji gdyby maksymalna wartość w okresie miesiąca zasilenia w gotówkę Placówek Banku oraz kwota obciążeń rozliczonych przez Bank Zrzeszający wzrosła o 50%,
- przez **3 dni**, w sytuacji gdyby maksymalna wartość w okresie miesiąca zasilenia w gotówkę Placówek Banku oraz kwota obciążeń rozliczonych przez Bank Zrzeszający wzrosła o 75%,
- przez **2 dni**, w sytuacji gdyby maksymalna wartość w okresie miesiąca zasilenia w gotówkę Placówek Banku oraz kwota obciążeń rozliczonych przez Bank Zrzeszający wzrosła o 100%.

W celu wsparcia procesu zarządzania ryzykiem płynności dla identyfikacji zwiększonego ryzyka lub pojawiających się słabych punktów pozycji płynnościowej czy potencjalnego wzrostu zapotrzebowania na płynność Bank opracował zestaw wskaźników wczesnego ostrzegania. Wskaźniki te identyfikują wszelkie negatywne trendy, umożliwiając dokonanie oceny ryzyka i ewentualne podjęcie działań redukujących ekspozycję Banku na nowo powstałe ryzyko.

Wskaźniki obejmują:

- a) analizę gwałtownego wzrostu sumy bilansowej, zwłaszcza w zakresie, w jakim finansowany jest zobowiązaniami niestabilnymi,
- b) wzrost lub spadek aktywów płynnych, portfela kredytowego, bazy depozytowej oraz osadu całkowitego,
- c) negatywne trendy lub podwyższone ryzyko związane z realizacją pkt a) i b).

Wyliczone wskaźniki nie sygnalizują aby ryzyko nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność mogło się zmaterializować, jednakże **na koniec 2023 roku** zauważa się trendy negatywne w przypadku:

- a. wskaźnika udziału depozytów niestabilnych w sumie bilansowej (wskaźnik rośnie);
- b. średnioważonej wymagalności depozytów terminowych (wskaźnik maleje);
- c. wskaźnika koncentracji depozytów (wskaźnik rośnie);
- d. średniego oprocentowania depozytów (wskaźnik rośnie);
- e. średniego oprocentowania lokat międzybankowych (wskaźnik maleje);
- f. średniego oprocentowania kredytów (wskaźnik maleje).

Podsumowanie:

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka płynności w trybie dziennym, miesięcznym, kwartalnym oraz rocznym. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko płynności, strukturze pasywów, luce płynności kontraktowej i urealnionej, stabilności depozytów, informacje na temat wykorzystania limitów wewnętrznych oraz wyniki testów skrajnych. Odbiorcami raportów są Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu.

W Banku funkcjonuje wewnętrzna kultura ryzyka, która promuje zgodność postępowania z obowiązującymi zasadami (regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi), integralność, etyczne postępowanie, profesjonalizm w postępowaniu wszystkich pracowników oraz kształtowanie świadomości ryzyka w całej strukturze organizacyjnej Banku.

Poniżej zaprezentowano podstawowe limity strategiczne Banku, określone w Strategii zarządzania ryzykiem w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie.

Lp.	Ryzyko	Limit strategiczny	Tytuł raportu zawierającego informacje nt. wykorzystania norm i limitów , częstotliwość, odbiorca ²
1	Kredytowe	• wskaźnik jakości portfela kredytowego/ udział	Analiza ryzyka

² zgodnie z instrukcją System Informacji Zarządczej w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie”

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE
Rok założenia 1983

www.gbsradkow.pl

		kredytów ze stwierdzoną przesłanką utraty wartości w kredytach ogółem – max 5% wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi – min 50%	kredytowego/kwartalnie/Zespół Zarządzania Ryzykami/Zarząd/Rada Nadzorcza/Komitet Audytu
2	Operacyjne	udział kosztów RO w wymogu kapitałowym – nie więcej niż 10% z wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne	Protokół oceny ryzyka operacyjnego; kwartalnie; Zespół Zarządzania Ryzykami/Zarząd/Rada Nadzorcza/Komitet Audytu
3	Płynności	LCR – min 1.	Protokół oceny poziomu ryzyka płynności, miesięcznie/kwartalnie; Zespół Zarządzania Ryzykami/Zarząd/Rada Nadzorcza/Komitet Audytu
4	Ryzyka stopy procentowej	względny współczynnik luki przeszacowania – max 20% sumy bilansowej	Analiza oceny ryzyka stopy procentowej; miesięcznie/kwartalnie; Zespół Zarządzania Ryzykami/Zarząd/Rada Nadzorcza/Komitet Audytu
5	Biznesowe	C/I – ostrzegawczy max 85%, krytyczny max 90%	Informacja o sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku; miesięcznie; Zarząd
6	Koncentracji zaangażowania	Suma dużych ekspozycji kredytowych – ostrzegawczy max 180%, krytyczny max 200%	Raport o wysokości funduszy własnych Banku oraz wysokości obowiązujących limitów koncentracji zaangażowań; miesięcznie/kwartalnie; Zarząd/Rada Nadzorcza/Komitet Audytu
7	Nadmiernej dźwigni	Wskaźnik dźwigni LR - min 5%.	Raport oceny wewnętrznej adekwatności kapitałowej/kwartalnie/ Zespół Zarządzania Ryzykami/Zarząd/Rada Nadzorcza/Komitet Audytu

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE**Rok założenia 1983****www.gbsradkow.pl**

8	Ryzyko walutowe	• Utrzymywanie skali działalności walutowej depozytowej na poziomie nie przekraczającym 5% działalności depozytowej Banku ogółem.	Analiza ryzyka walutowego/kwartalnie/ Zespół Zarządzania Ryzykami/Zarząd/Rada Nadzorcza/Komitet Audytu
9	Kapitałowe	• Współczynnik kapitału Tier 1 – ostrzegawczy min. 10,5%, krytyczny min. 10,0%	Raport oceny wewnętrznej adekwatności kapitałowej/kwartalnie/ Zespół Zarządzania Ryzykami/Zarząd/Rada Nadzorcza/Komitet Audytu
Limit jakościowy wg Rekomendacji z KNF			
10		Ryzyko reputacji	NISKIE

XXIII. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449

Nie dotyczy.

Bank nie posiada ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XXIV. Polityka wynagrodzeń – art. 450

„Polityka wynagrodzeń w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie ” zwana dalej „Polityką wynagrodzeń” określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania wynagrodzeń wszystkich pracowników, w tym osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Stosowanie Polityki wynagrodzeń ma na celu:

- 1) wsparcie prawidłowego i skutecznego zarządzanie ryzykiem i brak zachęt do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka;
- 2) wsparcie realizacji strategii zarządzania Bankiem i strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczenie konfliktu interesów;
- 3) zapewnienie, by system wynagradzania nie stanowił zachęty do niewłaściwej sprzedaży produktów, w szczególności uwzględniał prawa i interesy klientów;
- 4) zapewnienie neutralności wynagrodzenia pod względem płci.

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagrodzeń (wynagradzania) wszystkich pracowników , obejmuje to również osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku (zidentyfikowanych pracowników).

Za osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Bank uznaje:

- 1) Członków Rady Nadzorczej,
- 2) Członków Zarządu,
- 3) Stanowisko ds. zgodności.

Postanowień Polityki wynagrodzeń w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie nie stosuje się do członków Rady Nadzorczej Banku na podstawie § 25 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021r. członkowie rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie ustalane uchwałą Walnego Zgromadzenia, bez podziału na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia.

Bank prowadzi Politykę wynagrodzeń, zgodnie z zasadą proporcjonalności zapisaną w art. 92 ust 2 dyrektywy 2013/36/UE, a także § 30 ust. 2 Rozp. MF, uwzględniając: formę prawną, w jakiej działa Bank, rozmiar działalności, ryzyko związane z prowadzoną działalnością, wewnętrzną organizację oraz charakter, zakres i stopień złożoności prowadzonej działalności. Postanowienia Polityki znajdują odzwierciedlenie we wdrażanych w Banku regulacjach określających zasady wynagradzania pracowników, w szczególności w *Regulaminie wynagradzania pracowników w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie*, a wobec zidentyfikowanych osób w *Regulaminie wynagradzania osób istotnie wpływających na profil ryzyka w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie*,

Co najmniej raz w roku Rada Nadzorcza Banku weryfikuje i ustala na kolejny rok kalendarzowy maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym. Propozycję wysokości wskaźnika przygotowuje Zarząd w oparciu o analizę planowanych kosztów wynagrodzeń na kolejny rok kalendarzowy. Na podstawie ww. analizy ustalono wysokość ww. wskaźnika na poziomie 50%.

W roku 2023 maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym wyniósł **27,60%**.

Polityka wynagrodzeń oparta jest na zasadzie równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i jest neutralna pod względem płci.

Bank unika nieuzasadnionych, złożonych praktyk i procedur w zakresie wynagradzania oraz zapewnia dostęp do regulacji określających zasady wynagradzania pracownikom.

Elementy wynagrodzenia dla poszczególnych pracowników lub grup pracowników różnicowane są ze względu na umiejscowienie stanowiska w strukturze organizacyjnej i charakter pracy, poprzez stosowanie odpowiednich kategorii i stawek zaszerzegowania, a także innych dodatków zgodnie z *Regulaminem wynagradzania pracowników w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie*, a wobec zidentyfikowanych pracowników zgodnie z

Regulaminem wynagradzania osób istotnie wpływających na profil ryzyka w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie.

Polityka wynagrodzeń w zakresie osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku („Polityka wynagrodzeń”) prowadzona jest z uwzględnieniem następujących zasad:

- a. Bank, nie jest dużą instytucją, wobec tego zakłada się stosowanie Polityki wynagrodzeń w ograniczonym zakresie, zgodnie z przepisami art. 9ca ust. 1 b ustawy Prawo bankowe; ograniczony zakres stosowania Polityki dotyczy braku konieczności przyznawania co najmniej 50% zmiennych składników wynagrodzenia w postaci instrumentów finansowych, odroczenia wypłaty co najmniej 40% zmiennych składników wynagrodzenia oraz wstrzymania wypłaty uznaniowych świadczeń emerytalnych w postaci instrumentów finansowych;
- b. żadna ze zidentyfikowanych osób, nie będzie uzyskiwać rocznej wysokości zmiennego wynagrodzenia przekraczającego równowartości w złotych 50 000 euro ani jednej trzeciej jej łącznego rocznego wynagrodzenia.

Pracownicy komórki do spraw zgodności, są wynagradzani za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych przez nich funkcji. Wynagrodzenie tych osób nie jest uzależnione od wyników finansowych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku. Wysokość wynagrodzenia, w tym wynagrodzenia zmiennego pracownika kierującego komórką ds. zgodności jest zatwierdzana przez Radę Nadzorczą.

Kryteria podziału wynagrodzenia na wynagrodzenie stałe i wynagrodzenie zmienne

Na system wynagrodzeń w Banku składają się wynagrodzenia stałe i wynagrodzenia zmienne, z zastrzeżeniem § 1, § 2, §3, przy czym stałe składniki winny stanowić na tyle dużą część łącznego wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nie przyznawanie w ogóle zmiennych składników wynagrodzenia.

Całkowite wynagrodzenie zmienne przyznane przez Bank pracownikom nie może ograniczać zdolności Banku do utrzymania lub przywrócenia prawidłowej bazy kapitałowej w dłuższym okresie i powinno uwzględniać interesy udziałowców, deponentów i wszelkich innych zainteresowanych stron. Wynagrodzenie zmienne nie powinno być przyznawane ani wypłacane, jeżeli skutkowałoby to utratą prawidłowej bazy kapitałowej.

1. Wynagrodzenie jest stałe, jeżeli warunki jego przyznania i jego wysokość:

- 1) opierają się na z góry określonych kryteriach;
- 2) nie są uznaniowe i odzwierciedlają poziom doświadczenia zawodowego oraz miejsce w hierarchii służbowej pracownika;
- 3) są przejrzyste pod względem kwoty przyznawanej danemu pracownikowi;
- 4) są trwale obowiązujące, tj. obowiązują przez dany okres pełnienia określonej funkcji lub wykonywania obowiązków zawodowych;
- 5) są nieodwołalne; stała kwota podlega zmianie wyłącznie w drodze rokowań z pracownikiem, przedstawicielami organizacji związkowych lub w następstwie zmiany zasad wynagradzania określonych przepisami prawa powszechnego;
- 6) nie mogą zostać ograniczone, zawieszone ani unieważnione przez Bank, z zastrzeżeniem realizacji przepisów prawa powszechnego;
- 7) nie stanowią zachęty do podejmowania ryzyka; oraz
- 8) nie zależą od wyników.

Składnik wynagrodzenia, który nie spełnia kryteriów określonych powyżej, uznawany jest za składnik zmienny wynagrodzenia.

§ 4

1. System wynagrodzeń w Banku uzupełniać mogą motywatory pozapłacowe materialne i niematerialne, wspierające możliwość rozwoju pracowników oraz realizacji ich ambicji zawodowych.
2. Podstawową formą motywowania pozapłacowego pracowników w Banku stanowią benefity. Mogą one, w przypadku wprowadzenia, wspierać w szczególności takie obszary dotyczące pracownika jak jego: zdrowie, rozwój, zabezpieczenie przyszłości, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, zachowanie odpowiedniego balansu pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym.
3. Podstawowe świadczenie pozapłacowe oferowane w Banku, to Pracowniczy Program Kapitałowy. Świadczenie to nie jest oparte na wynikach i jest w sposób jednolity przyznawane są pracownikom.
4. Wprowadzenie kolejnych świadczeń pozapłacowych powinno zostać poprzedzone oceną czy to świadczenie spełnia kryteria dla składnika stałego, jeżeli nie, należy uznać takie świadczenie za składnik zmienny i określić zasady jego przyznawania, odpowiednio uzupełniając regulacje wewnętrzne Banku.

Korekta wynagrodzenia zmiennego o ryzyko

1. Bank corocznie określa w planie finansowym łączny budżet na wszystkie wynagrodzenia zmienne (w tym premie, itp. zmienne składniki wynagrodzeń) na dany rok kalendarzowy, z zastrzeżeniem ust. 3. W procesie określania budżetu na wynagrodzenia zmienne w ramach planu finansowego, Bank stosuje mechanizm kontrolny w postaci obowiązku przedstawienia do zatwierdzenia planu finansowego Radzie Nadzorczej.
2. Ustanawiając budżet na wynagrodzenia zmienne, o którym mowa w ust. 1, Bank bierze pod uwagę sytuację finansową oraz zakładane w planie finansowym wyniki biznesowe, a także wskaźniki efektywności działania, w szczególności: wynik finansowy, ROA, ROE, C/I oraz wskaźniki adekwatności kapitałowej.
3. Zarząd w szczególności może podjąć decyzję o obniżeniu budżetu na wynagrodzenia zmienne, w przypadku naruszenia przepisów, o których mowa w art. 142 ust. 1 Prawa bankowego.
4. Zarząd może podjąć decyzję o zmniejszeniu lub zwiększeniu budżetu na wynagrodzenia zmienne w trakcie roku kalendarzowego z uwzględnieniem wyników biznesowych oraz wskaźników adekwatności kapitałowej, o których mowa w ust. 2.
5. W ramach budżetu na wynagrodzenia zmienne tworzony jest budżet premiowy.
6. Wysokość budżetu premiowego dla pracowników ustala corocznie Zarząd w planie finansowym Banku.
7. Budżet premiowy dla Zarządu banku ustalany jest w rocznych planach finansowych, zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

Bank ustala zasady przyznawania indywidualnych wynagrodzeń zmiennych tak, aby zachęty do podejmowania ryzyka były zrównoważone z zachętami do zarządzania ryzykiem, w szczególności poprzez uwzględnienie w przyznawanej premii stopnia przestrzegania zasad obowiązujących w Banku oraz wskazywanie maksymalnych poziomów premii, w tym stosunku zmiennego wynagrodzenia do stałego wynagrodzenia

Decyzja, o przyznaniu indywidualnego wynagrodzenia zmiennego, podejmowana jest na podstawie oceny efektów pracy danego pracownika, jednostki/komórki organizacyjnej i całego Banku, w szczególności na podstawie oceny poziomu realizacji celów i uwzględnia podejmowane ryzyko.

Bank stosuje zasadę korekty wynagrodzenia zmiennego o ryzyko, odzwierciedlając w ramach korekty wpływ ryzyka związanego z działalnością danej jednostki/komórki organizacyjnej Banku, na które wpływ ma pracownik tej jednostki/komórki.

Zasada korekty o ryzyko oznacza, że wysokość premii uznaniowej przewidywanej pierwotnie dla pracownika może zostać obniżona adekwatnie do stwierdzonych czynników ryzyka związanych z działaniami danego pracownika, np. przestrzeganiem zasad obowiązujących w Banku lub wskaźników ryzyka na których wysokość ma wpływ działalność pracownika. Korekta o ryzyko dla pojedynczych pracowników może uwzględniać również niektóre rodzaje ryzyka, tzn. nie wszystkie jakie są monitorowane.

Systemy premiowe stosowane w Banku uwzględniają realizację celów Banku.

Cele wyznaczane pracownikom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku stanowią wypadkową głównych celów finansowych i niefinansowych Banku i uwzględniają zakres odpowiedzialności pracownika na danym stanowisku.

Wynagrodzenie za pracę osób zaangażowanych, nie może zachęcać tych pracowników do faworyzowania własnych interesów lub interesów Banku ze szkodą dla konsumentów.

Zasada wymieniona powyżej obejmują świadczenia pieniężne, jak również niepieniężne - mogące obejmować między innymi (ale nie są ograniczone do wymienionych) rozwój kariery, ubezpieczenie zdrowotne, udostępnienie służbowego samochodu lub telefonu komórkowego lub udziału w seminariach.

W szczególności wynagrodzenie za pracę osób wymienionych powyżej nie może być zależne od poziomu sprzedaży kredytów hipotecznych, rozumianych zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, jak również od ilości rozpatrzonych wniosków o udzielenie kredytu hipotecznego.

Zasady wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka

1. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, identyfikuje pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku, w oparciu o kryteria ilościowe i jakościowe.
2. Wykaz zidentyfikowanych pracowników podlega aktualizacji corocznej, w toku przeglądu zarządczego do końca roku, a także w trakcie roku obrotowego, w przypadku zmian organizacyjnych, kadrowych lub zmian wysokości wynagrodzeń powodujących zidentyfikowanie pracownika jako istotnie wpływającego na profil ryzyka Banku.
3. Roczna wysokość zmiennego wynagrodzenia pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku nie przekracza równowartości w złotych 50 000 euro ani jednej trzeciej jej łącznego rocznego wynagrodzenia.
4. Składniki wynagrodzeń, które przyznawane są proporcjonalnie, tj. składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na Pracowniczy Program Kapitałowy,

przyznawane zgodnie z przepisami prawa i w wysokości określonej w tych przepisach, a także świadczenia pozapłacowe nie są uwzględniane przy obliczaniu stosunku między zmiennymi oraz stałymi składnikami wynagrodzenia.

5. Wynagrodzenie zmienne zidentyfikowanych pracowników podlega dostosowaniu do ryzyka. Dostosowanie do ryzyka dokonywane jest w trzech etapach:
 - 1) wyznaczania celów i rozliczania efektów pracy, w tym oceny poziomu realizacji celów i oceny ryzyka;
 - 2) przyznania wynagrodzenia zmiennego;
 - 3) wypłaty wynagrodzenia zmiennego.
6. Rozliczenie efektów pracy i ocena ryzyka dokonywane są z uwzględnieniem celów wyznaczonych na poziomie Banku, na poziomie jednostki/komórki organizacyjnej oraz na poziomie pracownika i odbywają się w formie oceny za dany okres. Dostosowanie wynagrodzenia zmiennego do ryzyka polega na ocenie efektów pracy, w tym stopnia realizacji wyznaczonych celów, z uwzględnieniem stopnia wpływu osoby podlegającej ocenie na ich osiągnięcie.
7. Proces przyznania wynagrodzenia zmiennego obejmuje: określenie budżetu na wynagrodzenie zmienne, zgodnie z § 13 ust. 1, określenie kwoty, tzn. naliczenie wynagrodzenia zmiennego za dany okres oraz określenie wysokości wynagrodzenia zmiennego dla danego pracownika z uwzględnieniem tzw. korekty o ryzyko ex ante tzn. korekty ryzyka dokonanej z góry, przed wystąpieniem zdarzeń związanych z ryzykiem – tzn. uwzględniając poziom wykonania wskaźników ryzyka.
8. Korekta o ryzyko dokonywana jest po określeniu wysokości wynagrodzenia zmiennego przewidzianego do przyznania za dany okres, ale przed jego przyznaniem. Korekta ex ante dokonywana jest na poziomie indywidualnego wynagrodzenia w formie oceny efektów pracy pracownika.
9. Wypłata wynagrodzenia może być poddawana korekcie o ryzyko ex post (tzn. korekta po fakcie, po zaistnieniu zdarzenia związanego z ryzykiem). Korekta ex post obejmuje zdarzenia wykryte po fakcie, a dotyczące ostatnich 3 lat obrotowych poprzedzających rok wypłaty wynagrodzenia (np. obejmuje zjawiska, które spowodowały zmianę uprzednio ocenionych wskaźników ryzyka za lata poprzedzające rok wypłaty).
10. W przypadku pracowników istotnie wpływających na profil ryzyka, poza członkami Zarządu, propozycję wysokości premii przedstawia Radzie Nadzorczej Zarząd.
11. Wynagrodzenie pracowników istotnie wpływających na profil ryzyka, w tym komórki ds. zgodności zatwierdzane są przez Radę Nadzorczą w formie Uchwały.

12. Decyzje o wysokości indywidualnej premii uznaniowej dla poszczególnych Członków Zarządu w toku roku obrotowego podejmuje Rada Nadzorcza w formie Uchwały.
13. Elementy wynagrodzenia przyznawane zgodnie z przepisami prawa i w wysokości określonej w tych przepisach, takie jak: odprawy rentowe, emerytalne, wypłacane w związku z rozwiązaniem umowy o pracę, nie podlegają korekcie o ryzyko.
14. Zidentyfikowani pracownicy powinni zobowiązać się do niekorzystania z indywidualnych strategii hedgingowych lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności w celu podważania skutków uwzględniania ryzyka w mającym do nich zastosowanie systemie wynagradzania.
15. zidentyfikowanym pracownikom innym niż członkowie Zarządu bank może wypłacać premię w okresach kwartalnych, jeżeli:
 - 1) nie występują przesłanki dotyczące konieczności odroczenia premii, wynikające z przepisów prawa,
 - 2) zastosowano zasady oceny efektów pracy, przyznawania i wypłacania premii.

Informacje na temat wynagrodzeń zidentyfikowanych pracowników z podziałem na stałe i zmienne składniki przedstawia tabela poniżej.

[zł.]

Stanowiska	Stale składniki	Zmienne składniki	Ilość osób
Członkowie Zarządu, Stanowisko ds. zgodności	539.501,75	347.760,00	4

XXV. Dźwignia finansowa – art. 451

1. Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do kapitału Tier I – wielkość posiadanej przez Bank miary ekspozycji całkowitej z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.
2. Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z tytułu:
 - 1) aktywów – których wartość wyznaczana jest z uwzględnieniem korekt wartości, rezerw i innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów, jak dla potrzeb ustalenia wartości ekspozycji z tytułu składnika aktywów w ramach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko; (zgodnie z art. 111 ust.

1 zdanie pierwsze CRR: w wartości księgowej, która pozostaje po dokonaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, dodatkowych korekt wartości z tytułu ostrożnej wyceny, odliczeniu mającej zastosowanie kwoty niedoboru pokrycia należności nieobsługiwanych oraz dokonaniu innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów)

- 2) pozycji pozabilansowych – ujmowanych w wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek), z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% wartości dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.
3. W aktywach Bank nie ujmuje pozycji aktywów, które ujęte zostały w pomniejszeniach kapitału podstawowego i dodatkowego Tier I, w szczególności:
 - 1) wartości niematerialnych i prawnych w części pomniejszającej kapitał podstawowy;
 - 2) udziałów kapitałowych w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I;
 - 3) aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I.
4. Ustalając wartość aktywów Bank uwzględnia rezerwy celowe i odpisy aktualizujące odnoszące się do odsetek związane z danym składnikiem aktywów w wartości, w jakiej zostały one uwzględnione w ramach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.
5. Miara ekspozycji całkowitej wyznaczana jest na koniec każdego kwartału w terminie sporządzania sprawozdania COREP ITS.
6. Za wyliczenie miary ekspozycji całkowitej odpowiedzialne jest Stanowisko ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych.
7. Wskaźnik dźwigni wyliczany jest w okresach kwartalnych i stanowi wartość procentową kapitału Tier I do miary ekspozycji całkowitej określonej w ust. 1. wyrażoną w procentach. Jest elementem informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu Banku.

Dźwignia finansowa oznacza stosunek miary kapitału Tier 1 do miary ekspozycji całkowitej (zgodnie z art. 429 CRR).

Całkowita kwota ekspozycji wyliczona zgodnie z art. 429 Rozporządzenia obejmuje w szczególności następujące elementy:

- 1) transakcje finansowania papierów wartościowych;
- 2) instrumenty pochodne;
- 3) niewykorzystane zobowiązania kredytowe, które można w każdym momencie bezwarunkowo anulować bez uprzedzenia;
- 4) pozycje pozabilansowe związane z finansowaniem handlu o średnim/niskim ryzyku;
- 5) pozycje pozabilansowe o średnim ryzyku związane z finansowaniem handlu i pozycje pozabilansowe związane z oficjalnie wspieranym finansowaniem eksportu;

- 6) inne pozycje pozabilansowe;
- 7) pozostałe aktywa.

Kwoty ekspozycji liczone są zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu . Wskaźnik dźwigni wyliczany jest w okresach kwartalnych i stanowi wartość procentową kapitału Tier I do miary ekspozycji całkowitej.

Wprowadzenie wskaźnika pokazującego relację pomiędzy kapitałem Tier I, a wartością miary ekspozycji całkowitej ma na celu ograniczenie nieadekwatnego w relacji do posiadanej bazy kapitałowej zadłużania się banków. Zasady wyliczania ujęte zostały w procedurze „Instrukcja wyznaczania w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie współczynników kapitałowych oraz wskaźnika dźwigni”.

Na datę **31.12.2023r.** wskaźnik dźwigni wyniósł:

- definicja przejściowa: **11,39**
- w pełni wprowadzona definicja: **10,78.**

Bank uznaje za istotny spadek obniżenia się wskaźnika dźwigni finansowej poniżej 5,0%.

Ryzyko nadmiernej dźwigni wynika z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej, które mogą wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących plan finansowy Banku, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny pozostałych aktywów Banku.

Celem zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest zapewnienie właściwej relacji pomiędzy wielkością kapitału Tier I i sumą aktywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych Banku.

Dla celów pomiaru ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, Bank kalkuluje wskaźnik dźwigni zgodnie z artykułem 429 Rozporządzenia CRR.

Środki oraz organizacja zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni są tożsame ze środkami oraz organizacją zarządzania kapitałem.

XXVI. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452

Nie dotyczy.

Bank nie stosuje metody IRB.

XXVII. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453

Nie dotyczy.

1. Bank nie stosuje kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych
2. Bank nie dokonuje transakcji na instrumentach pochodnych.

XXVIII. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego – art. 454

Nie dotyczy.

Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

XXIX. Informacje wymagane przez Zasady ładu korporacyjnego ładu wewnętrznego

a. Polityka zarządzania ładem korporacyjnym w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie

W związku z wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” oraz Rekomendacji Z dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, Gospodarczy Bank Spółdzielczy Radków z/s w Nowej Rudzie, zwany dalej „Bankiem”, wprowadził Zasady Ładu Korporacyjnego określone Uchwałą 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego (Dz. Urz. KNF z 2014 roku poz.17) zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Wdrożenie wprowadzonych zasad w Banku dokonane jest poprzez stosowanie i nadzór nad realizacją Polityki Ładu Korporacyjnego, a także innych regulacji wewnętrznych przyjętych przez odpowiednie organy Banku.

Polityka Ładu Korporacyjnego stanowi zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Zasady, których Bank nie przyjął lub przyjął w zmodyfikowanej treści są określane w uchwałach odpowiednich organów Banku i zostały wyszczególnione w odrębnym dokumencie wraz z uzasadnieniem, ujawnianym publicznie w placówkach oraz na stronie internetowej Banku.

Polityka zarządzania ładem korporacyjnym , obejmuje następujące obszary :

1. Organizacja i struktura organizacyjna
2. Relacja z udziałowcami
3. Organ zarządzający
4. Organ nadzorujący
5. Polityka wynagrodzenia

6. Polityka informacyjna

7. Działalność promocyjna i relacje z klientami

8. Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne.

Organizacja i struktura organizacyjna

Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności, jest dostosowana do aktualnej oraz planowanej działalności. Organizacja Banku obejmuje zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów, co zostało należycie uregulowane w odpowiednich regulacjach wewnętrznych.

Organizacja Banku znajduje odzwierciedlenie w strukturze organizacyjnej. Bank zapewnia jawność struktury organizacyjnej uregulowanej w regulacjach wewnętrznych, poprzez zamieszczenie przynajmniej podstawowej struktury organizacyjnej na stronie internetowej: www.gbsradkow.pl.

Bank posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone. Struktura organizacyjna obejmuje i odzwierciedla cały obszar działalności Banku wyraźnie wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań. Dotyczy to zarówno podziału zadań jak i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku, a także podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy komórki organizacyjne centrali, jednostki terenowe oraz poszczególne stanowiska albo grupy stanowisk.

Struktura organizacyjna Banku została określona w taki sposób, by nie zachodziły wątpliwości co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych, jednostek terenowych i stanowisk lub grup stanowisk, a zwłaszcza, by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności komórek organizacyjnych, jednostek terenowych i stanowisk lub grupy stanowisk.

Bank przestrzega wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględnia rekomendacje nadzorcze wydane przez odpowiednie organy nadzoru, w szczególności przez KNF oraz EBA (European Banking Authority), a także zobowiązania lub deklaracje składane wobec organów nadzoru oraz uwzględnia indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.

Bank określa własne cele strategiczne przy uwzględnieniu charakteru oraz skali prowadzonej działalności. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie zakładanych strategicznych celów z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w jego działalności.

Organizacja Banku umożliwia niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych, gdy konieczne jest odstąpienie lub nie jest możliwe realizowanie przyjętych celów strategicznych z powodu nieoczekiwanych zmian w otoczeniu gospodarczym lub prawnym Banku albo, gdy dalsza realizacja przyjętych celów może prowadzić do naruszenia norm określonych regulacjami.

Bank zapewnia pracownikom i członkom organów Banku możliwość zgłaszania naruszeń prawa i obowiązujących procedur za pośrednictwem specjalnego, niezależnego i autonomicznego kanału komunikacji, który zapewnia anonimowość.

Bank stosuje plany ciągłości działania mające na celu zapewnianie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku. Plany ciągłości działania są elementem zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Relacja Banku z udziałowcami

Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu klientów. Bank przy prowadzeniu działalności bierze pod uwagę interesy wszystkich interesariuszy, o ile nie są one sprzeczne z interesami Banku. Bank zapewnia udziałowcom właściwy dostęp do informacji, w szczególności w przypadku podejmowania decyzji przez Walne Zgromadzenie. Przy udzielaniu informacji udziałowcom Bank zapewnia ich rzetelność oraz kompletność nie stosując przy tym preferencji w stosunku do wybranych udziałowców.

Udziałowcy Banku powinni współdziałać przy realizacji jego celów oraz zapewniają bezpieczeństwo działania tej instytucji. Udziałowcy mogą wpływać na funkcjonowanie Banku wyłącznie poprzez decyzje Walnego Zgromadzenia nie naruszając kompetencji pozostałych organów. Nieuprawnione wywieranie wpływu na Zarząd lub Radę Nadzorczą Banku będzie zgłoszone Komisji Nadzoru Finansowego. Udziałowcy w swych decyzjach powinni kierować się interesem Banku.

Zwołanie Walnego Zgromadzenia w sytuacji, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie Banku następuje niezwłocznie. Udziałowcy powinni efektywnie korzystać z narzędzi nadzoru właścicielskiego, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Organy Banku funkcjonują w taki sposób, by zapewniać rozdzielenie funkcji właścicielskich i zarządczych. Obecność udziałowca w Zarządzie wymaga ograniczenia w Radzie Nadzorczej Banku jego roli i podmiotów powiązanych z takim udziałowcem (w szczególności rodzinie lub gospodarczo, poza udziałem w Banku), w celu uniknięcia obniżenia efektywności nadzoru wewnętrznego.

Konflikty powstające pomiędzy udziałowcami powinny być rozwiązywane niezwłocznie, aby nie dochodziło do naruszania interesu Banku i jego klientów.

Udziałowcy nie będący członkami Zarządu Banku, nie mogą ingerować w sposób sprawowania Zarządu, w tym prowadzenie spraw przez Zarząd Banku.

Wprowadzanie uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla udziałowców instytucji nadzorowanej powinno być uzasadnione i służyć realizacji istotnych celów działania instytucji nadzorowanej. Posiadanie takich uprawnień przez udziałowców powinno być odzwierciedlone w podstawowym akcie ustrojowym tej instytucji.

Uprawnienia udziałowców nie powinny prowadzić do utrudnienia prawidłowego funkcjonowania organów instytucji nadzorowanej lub dyskryminacji pozostałych udziałowców.

Udziałowcy nie powinni wykorzystywać swojej pozycji do podejmowania decyzji prowadzących do przeniesienia aktywów z Banku do innych podmiotów, a także do nabycia lub zbycia albo zawierania innych transakcji powodujących rozporządzenie przez Bank jego majątkiem na warunkach innych niż rynkowe, czy też z narażeniem bezpieczeństwa lub interesu Banku.

Decyzje w zakresie wypłaty dywidendy uzależnione są od potrzeby utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizacji strategicznych celów instytucji nadzorowanej, a także uwzględniają rekomendacje i indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.

Zarząd.

- I. Zarząd jest statutowym organem Banku, kieruje jego działalnością i reprezentuje Bank na zewnątrz.
- II. Liczbę, skład i tryb powoływania i odwoływania członków Zarządu oraz zakres jego działania określa Statut Banku.
- III. Zarząd Banku jest jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku i reprezentowanie go na zewnątrz.
- IV. Zarządzanie działalnością Banku obejmuje w szczególności funkcje prowadzenia spraw, planowania, organizowania, decydowania, kierowania oraz kontrolowania działalności Banku.
- V. Zarząd Banku składa się z 3 (trzech) osób w tym: Prezesa, Wiceprezesa ds. Handlowych, Członka Zarządu ds. Finansowo-Księgowych - powoływanych przez Radę Nadzorczą.
- VI. Zarząd Banku ma charakter kolegialny, jednakże w zakresie bieżącego organizowania pracy dokonuje wewnętrznego podziału obowiązków pomiędzy Członkami Zarządu.
- VII. Członkowie Zarządu Banku ponoszą kolegalną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji Zarządu, niezależnie od wprowadzenia wewnętrznego podziału odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu lub delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze.
- VIII. Zarząd, jako organ Banku powinien posiada odpowiednie kwalifikacje (wiedzę i umiejętności), w szczególności Zarząd posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji strategii zarządzania ryzykiem.

- IX. Członkowie Zarządu posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków.
- X. Pełnienie funkcji członka Zarządu stanowi główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu.
- XI. Odwołanie członka Zarządu wymaga pisemnego uzasadnienia.
- XII. Do kompetencji Zarządu należy podejmowanie decyzji niezastrzeżonych w ustawach lub Statucie do decyzji innych organów.
- XIII. Zarząd działając kolegialnie podejmuje decyzje w formie Uchwał.
- XIV. Wewnętrzne akty prawne regulujące działalność Banku, poza aktami wydawanymi przez Radę Nadzorczą zgodnie ze Statutem wydawane są w formie: Uchwał Zarządu, Zarządzeń Prezesa Zarządu,
- XV. Decyzji członków Zarządu.
- XVI. Członkowie Zarządu podejmują decyzje zgodnie z uchwalonym przez Radę Nadzorczą podziałem kompetencji.

PODSTAWOWE ZADANIA ZARZĄDU

- 1. Zarząd Banku działając w interesie Banku ma na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank określone przez przepisy prawa, regulacje wewnętrzne oraz rekomendacje nadzorcze.
- 2. Zarząd Banku realizując przyjętą przez Bank strategię działalności kieruje się bezpieczeństwem Banku.

Do podstawowych zadań Zarządu, oprócz zadań statutowych należy:

- 1) Podejmowanie decyzji dotyczących zarządzania Bankiem z uwzględnieniem rezultatów badań prowadzonych przez audyt wewnętrzny, lustrację, biegłych rewidentów oraz Stanowisko kontroli wewnętrznej i zgodności.
- 2) Odpowiedzialność za skuteczność i adekwatność zarządzania Bankiem, ze szczególnym uwzględnieniem projektowania, wprowadzania oraz zapewniania działania:
 - a) systemu zarządzania ryzykiem,
 - b) systemu kontroli wewnętrznej,
 - c) polityki wynagrodzeń,
 - d) zasad anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych,

- e) procesu szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego i dokonywania przeglądu procesu szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego.
- 3) W zakresie pkt. 2 w szczególności Zarząd realizuje obowiązki poprzez:
- a) zapewnienie struktury organizacyjnej dostosowanej do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającej skuteczne zarządzanie,
 - b) opracowanie, przyjęcie i powiązanie strategii zarządzania bankiem z systemem zarządzania ryzykiem, systemem kontroli wewnętrznej, polityką wynagrodzeń oraz procesem szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego;
 - c) opracowanie, przyjęcie i wdrożenie polityk, procedur, planów i analiz w zakresie objętym pkt. 2, zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej oraz monitorowanie ich przestrzegania;
 - d) ustanowienie zasad raportowania, w tym zasad raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej o sposobie realizacji zadań, o których mowa w tym paragrafie;
 - e) zapewnienie przejrzystości działań banku oraz przyjęcie i wprowadzenie zasad polityki informacyjnej;
 - f) wprowadzanie niezbędnych korekt i udoskonaleń systemu zarządzania, w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania
- 4) Zapewnianie zgodności działania Banku z przepisami prawa.
- 5) Realizowanie zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów ekonomiczno-finansowych oraz zadań wynikających z działalności społecznej i kulturalnej Banku.
- 6) Informowanie Rady Nadzorczej o zagrożeniach w realizacji zadań oraz stwierdzonych nieprawidłowościach i podjętych środkach zaradczych.

Do kolegialnych decyzji Zarządu podejmowanych podczas protokołowanych posiedzeń należy:

- 1) zawieranie umów długoterminowych (za wyjątkiem kredytowych),
- 2) podejmowanie decyzji o zaciągnięciu zobowiązań (poza przyjmowaniem depozytów) lub rozporządzaniu aktywami (poza lokowaniem środków na rynku międzybankowym), których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych,

- 3) udzielanie pełnomocnictwa członkom Zarządu lub osobom zajmującym stanowiska kierownicze w sprawach wyłączonych w pkt. 1 i pkt. 2,
- 4) podejmowanie decyzji w zakresie uruchamiania jednostek organizacyjnych Banku,
- 5) podejmowanie faktycznych i prawnych czynności związanych z działalnością Banku,
- 6) podejmowanie decyzji w sprawach osobowych pracowników Banku,
- 7) określanie zadań oraz sprawowania kontroli i nadzoru nad wykonaniem zadań przez pracowników Banku,
- 8) zwoływanie Walnego Zgromadzenia,
- 9) przygotowywanie projektów uchwał na posiedzenia Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia,
- 10) wykonywanie uchwał Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej,
- 11) zgłaszanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian w Statucie oraz innych danych wymagających zmian w rejestrze,
- 12) opracowanie i wdrożenie Regulaminu funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej,
- 13) uchwalanie Regulaminu organizacyjnego,
- 14) podejmowanie decyzji o przyjęciu w poczet członków Banku na podstawie zapisów wynikających ze Statutu Banku.

KOMPETENCJE POSZCZEGÓLNYCH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Do zakresu działania wspólnego dla wszystkich członków Zarządu oraz wynikających z niego uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności należy w szczególności :

- 1) uczestniczenie w posiedzeniach i pracach Zarządu,
- 2) udział w tworzeniu strategii, planów oraz regulacji wewnętrznych i procedur operacyjnych Banku,
- 3) współpraca z pozostałymi członkami Zarządu w zakresie wyznaczania kierunków działań w zakresie działalności społecznej i kulturalnej Banku ,
- 4) nadzorowanie i kierowanie komórkami i jednostkami organizacyjnymi, określonymi jako podległe w strukturze organizacyjnej oraz wykonywanie dodatkowych zadań powierzonych przez Zarząd,
- 5) zapewnienie właściwej obsady kadrowej i ciągłości kadr o wysokich kwalifikacjach i kompetencjach w nadzorowanych obszarach funkcjonowania Banku,
- 6) koordynowanie działań dotyczących nadzorowanej problematyki, nadzór nad realizacją budżetów, planów biznesowych oraz planów działalności.
- 7) realizowanie Uchwał organów Banku,
- 8) informowanie Zarządu o najważniejszych sprawach Banku podlegających kompetencji poszczególnych członków Zarządu, a mogących mieć wpływ na działalność lub ogólną kondycję Banku, w tym o zagrożeniach w realizacji zadań wykonywanych przez bezpośrednio nadzorowane komórki organizacyjne oraz podjętych środkach zaradczych,
- 9) aprobowanie wniosków kierowanych do Prezesa lub Zarządu dotyczących spraw kadrowych i płacowych podległych pracowników,
- 10) zawieranie w imieniu Banku umów cywilno-prawnych wspólnie z innymi członkami Zarządu,
- 11) podejmowanie decyzji kredytowych zgodnie z posiadanymi upoważnieniami, z zachowaniem zasad unikania konfliktu interesów,
- 12) współdziałanie w realizacji wspólnych zadań z Bankiem Zrzeszającym,
- 13) podejmowanie decyzji w sprawach niezastrzeżonych do decyzji innych organów Banku.

Prezes Zarządu – podstawowe zadania:

Do obowiązków Prezesa Zarządu należy w szczególności:

1. Zapewnienie właściwej i zgodnej z wymogami prawa realizacji Strategii działania Banku.
2. Zapewnienie odpowiednich do prowadzonej przez Bank działalności warunków bezpieczeństwa.
3. Nadzór nad zapewnieniem zgodności działalności Banku z wymogami prawa oraz z przepisami wewnętrznymi.
4. Zapewnienie właściwej i racjonalnej organizacji pracy oraz organizacji systemu kontroli wewnętrznej.
5. Nadzór nad realizacją polityki kadrowej Banku, wykonywanie funkcji pracodawcy w rozumieniu przepisów prawa pracy.
6. Zapewnienie właściwej obsady kadrowej Banku.
7. Współdziałanie w realizacji wspólnych zadań z Bankiem Zrzeszającym.
8. Nadzór nad organizacją szkoleń dla pracowników oraz członków Rady Nadzorczej Banku.
9. Zapewnienie właściwej współpracy z organami Banku.
10. Kontrolowanie realizacji uchwał organów Banku,
11. Składanie w imieniu Zarządu sprawozdań z działalności oraz wnoszenie w imieniu Zarządu na posiedzenie Rady Nadzorczej Banku i Walne Zgromadzenie wniosków, projektów uchwał oraz aktów normatywnych wymagających uchwał lub zatwierdzenia przez te organy.
12. Sprawowanie nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem istotnym w Banku, w szczególności ryzykiem kredytowym, w tym ryzykiem rezydualnym, koncentracji zaangażowań, ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK) oraz ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH).
13. Nadzór nad przeglądem należności i zabezpieczeń.
14. Nadzór nad opracowaniem i wdrożeniem procedur oceny zdolności kredytowej oraz procedur związanych z zarządzaniem portfelem ekspozycji kredytowych, w tym detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.
15. Nadzór nad zgodnością ww. procedur z przepisami prawa.

16. Odpowiedzialność za organizację i funkcjonowanie systemu identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka oraz informację zarządczą z zakresu ryzyka i adekwatności kapitałowej.
17. Odpowiedzialność za terminowość, rzetelność i jakość sporządzanych analiz.
18. Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności.
19. Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem związanym z powierzeniem czynności podmiotom zewnętrznym .
20. Nadzór nad bezpieczeństwem systemów informatycznych , systemem zarządzania ciągłością działania oraz zapewnia organizację i nadzór systemu informatycznego , zapewniającego wsparcie realizacji procesów Banku.
21. Opracowanie i nadzór nad realizacją i weryfikacją Polityki wynagrodzeń w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie.
22. Podejmowanie decyzji w sprawach nie zastrzeżonych do decyzji Zarządu lub innych organów Banku.
23. Informowanie Rady Nadzorczej o zagrożeniach w realizacji zadań oraz stwierdzonych nieprawidłowościach i podjętych środkach zaradczych.
24. Reprezentowanie Banku na zewnątrz.
25. Przewodniczenie Zarządowi Banku.
26. Wydawanie zarządzeń wewnętrznych regulujących działalność Banku w zakresie nie zastrzeżonym do kompetencji Zarządu lub innych organów Banku.
27. Bezpośredni nadzór nad pracą podporządkowanych mu jednostek i komórek organizacyjnych, w tym komórki kontroli wewnętrznej .
28. Nadzór nad bezpieczeństwem danych osobowych.

Wiceprezes Zarządu ds. handlowych – podstawowe zadania:

1. Współtworzenie i nadzór nad realizacją polityki kredytowej, handlowej i marketingowej w Banku.
2. Odpowiedzialność za wdrażanie polityki kredytowej, w tym polityki zarządzania ryzykiem rezydualnym, koncentracji zaangażowań, ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK) oraz ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH).

3. Organizacja pracy i nadzór nad realizacją zadań przez Centralę, Filie i Punkty Obsługi Klienta.
4. Opracowanie projektów wewnętrznych regulacji i procedur związanych z działalnością sprzedażową i kredytową.
5. Nadzór nad prowadzeniem badań marketingowych i analizy konkurencji.
6. Nadzór nad przygotowaniem projektów nowych produktów i usług bankowych, zasad ich promocji i reklamy.
7. Nadzór nad tworzeniem standardów obsługi klientów.
8. Współpraca z jednostkami i komórkami organizacyjnymi w zakresie wdrażania nowych produktów i usług bankowych oraz pozyskiwania nowych klientów.
9. Analiza efektywności sprzedaży produktów i usług bankowych.
10. Uczestniczenie w negocjacjach z klientami przy ustalaniu szczegółowych warunków umownych w zakresie działalności bankowej.
11. Podejmowanie przedsięwzięć w celu minimalizacji ryzyka kredytowego.
12. Współudział w przygotowywaniu projektów strategii, polityk oraz procedur zarządzania ryzykiem kredytowym.
13. Przygotowywanie materiałów z zakresu działalności kredytowej całego Banku, wymagających decyzji Zarządu lub Rady Nadzorczej.
14. Współudział w opracowywaniu planów finansowych Banku.
15. Nadzór nad sporządzaniem informacji z obszaru działalności handlowej.
16. Podejmowanie decyzji kredytowych zgodnie z posiadanymi upoważnieniami .
17. Szkolenie pracowników z zakresu działalności handlowej oraz ryzyka kredytowego.
18. Reprezentowanie na zewnątrz Banku w zakresie działalności handlowej, kredytowej i windykacyjnej.
19. Kształtowanie i nadzór nad realizacją polityki w zakresie komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej Banku.
20. Kształtowanie pozytywnego wizerunku Banku.
21. Nadzór nad opracowaniem i wdrożeniem jednolitych standardów wizualizacji Banku.
22. Zastępowanie Członka Zarządu ds. finansowo-księgowych podczas jego nieobecności.
23. Sprawuje nadzór nad procesem przyjmowania i rozpatrywania reklamacji i skarg,

Członek Zarządu ds. finansowo – księgowych – podstawowe zadania:

1. Nadzór nad bezpieczeństwem finansowym Banku, polityką inwestycyjną Banku, w tym nad zapewnieniem płynności Banku.
2. Kształtowanie oraz nadzór nad realizacją polityki zarządzania aktywami i pasywami.
3. Nadzór nad opracowaniem i realizacją polityki rachunkowości.
4. Organizowanie i nadzór nad systemem gospodarki finansowej, prowadzeniem rachunkowości Banku oraz rozliczeń pieniężnych.
5. Nadzór nad organizacją obsługi inwestycji finansowych i transakcji walutowych.
6. Odpowiedzialność za planowanie podatkowe oraz sprawozdawczość finansową zewnętrzną i wewnętrzną.
7. Organizowanie i nadzorowanie systemu informatycznego zapewniającego osobom kierującym Bankiem dopływ informacji, w odpowiedniej postaci i w odpowiednim czasie, zgodnie z Instrukcją systemu informacji zarządczej.
8. Monitorowanie adekwatności kapitałowej Banku.
9. Nadzór nad zarządzaniem gotówką w Banku.
10. Nadzór nad opracowaniem projektów podziału zysku lub pokrycia strat Banku.
11. Nadzór nad przygotowaniem propozycji strategii, polityk, planów oraz aktów normatywnych w tym zakresie, a w szczególności rocznych i długoterminowych planów finansowych, opracowywaniem projektów planów finansowych Banku oraz monitorowaniem ich realizacji.
12. Sporządzanie projektów planów w zakresie nakładów inwestycyjno – remontowych oraz nadzór nad ich realizacją.
13. Nadzór nad sporządzaniem informacji o sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku i przedkładanie jej Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
14. Nadzór nad wdrożeniem i realizacją zadań wynikających z polityki informacyjnej Banku.
15. Podejmowanie decyzji w zakresie zmian w środowisku produkcyjnym oraz w zakresie zmian w oprogramowaniu użytkownika końcowego wykorzystywanego do oceny ryzyka.
16. Odpowiedzialność za zgodność danych finansowych przyjmowanych do analiz

ryzyka z danymi księgowymi.

17. Nadzór nad wykonywaniem przez Bank obowiązków określonych w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
18. Zastępowanie Prezesa Zarządu podczas jego nieobecności.

IDENTYFIKACJA, ZARZĄDZANIE I ZAPOBIEGANIE KONFLIKTOWI INTERESÓW

1. Z uwagi na charakter działalności Banku, podstawowe obszary ryzyka konfliktu interesów w Banku obejmują:
 - 1) konflikt dotyczący relacji i transakcji Banku z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje, a także transakcji z podmiotami powiązanymi z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje,
 - 2) konflikt dotyczący transakcji Banku z pracownikami, a także z podmiotami powiązanymi (w tym personalnie) z pracownikami,
 - 3) konflikt dotyczący powiązań personalnych w strukturze organizacyjnej Banku,
 - 4) konflikt dotyczący zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi z Bankiem,
 - 5) konflikt dotyczący zawierania transakcji z różnymi klientami w sytuacji konfliktu interesów.
2. Konflikt interesów może dotyczyć relacji i transakcji:
 - 1) między Bankiem, a:
 - a) klientami (w rezultacie modelu handlowego lub różnych usług oferowanych przez bank i prowadzonej przez niego działalności),
 - b) udziałowcami,
 - c) członkami Rady Nadzorczej i Zarządu,
 - d) pracownikami lub ich osobami bliskimi lub osobami trzecimi, które mogą rodzić ryzyko wyłączenia obiektywizmu lub swobody w procesie podejmowania decyzji,
 - e) istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi,
 - f) innymi powiązanymi stronami niż wymienione powyżej (np. podmiotami zależnymi).
 - 2) różnymi klientami Banku.

3. Bank z uwagi na ochronę swoich interesów oraz konieczność przestrzegania prawa zarządza konfliktem interesów:

- 1) rzeczywistym,
- 2) potencjalnym.

ZASADY ZAPOBIEGANIA KONFLIKTOWI INTERESÓW

1. Bank ustala następujące zasady w zakresie zapobiegania konfliktowi interesów:

- 1) osoby powiązane, w tym członkowie organów Banku, zobowiązani są do unikania działań, które mogą spowodować lub powodują możliwość wystąpienia konfliktu interesów;
- 2) członkowie zarządu oraz osoby pełniące kluczowe funkcje w banku nie mogą pełnić dodatkowych funkcji w podmiocie zależnym lub innym podmiocie należącym do grupy, w której znajduje się Bank, jeżeli mogłoby to negatywnie wpłynąć na efektywność wykonywanych obowiązków w Banku, w szczególności nie gwarantowałyby poświęcania niezbędnej ilości czasu na wykonywanie funkcji w banku lub powodowałyby powstanie konfliktów interesów osłabiających niezależność osądu wobec funkcji pełnionej w banku;
- 3) członkowie Zarządu Banku mogą zasiadać w organach innych podmiotów po uzyskaniu zgody Rady Nadzorczej Banku;
- 4) obowiązkiem osoby powiązanej, w tym członka organu Banku oraz pracownika jest ujawnienie wszelkich spraw, które spowodowały lub mogą powodować konflikt interesu; dotyczy to też interesów ich najbliższych członków rodziny; powinno się odpowiednio uwzględniać fakt, że konflikty interesów mogą wynikać nie tylko z obecnych, ale także z przeszłych relacji osobistych lub zawodowych;
- 5) obowiązkiem członka organu Banku lub pracownika jest wyłączenie się odpowiednio od głosowania lub podejmowania decyzji w sprawach, gdzie występuje konflikt interesu lub występuje inna możliwość niekorzystnego wpływu na poziom obiektywizmu podejmowanej decyzji, albo właściwej realizacji obowiązków wobec Banku;
- 6) w Banku stosowane są odpowiednie procedury zawierania transakcji z podmiotami zależnymi lub członkami organów Banku;
- 7) w Banku stosowany jest podział zadań oraz procedury zapewniające zapobieganie konfliktowi interesów oraz ryzyku, wynikających z powiązań personalnych, o których mowa w § 8.

2. Bank ustala odpowiednie zasady zawierania przez Bank transakcji (regulacje wewnętrzne) dotyczące transakcji z:

- 1) członkami organów, a także podmiotami powiązanymi z członkami organów i osobami na stanowiskach kierowniczych,
 - 2) pracownikami, w tym pełniącymi kluczowe funkcje lub funkcje kierownicze, a także podmiotami powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie z tymi pracownikami;
 - 3) członkami Banku.
2. Stosowany jest podział zadań, decyzyjności i procedury zapewniające zapobieganie konfliktowi interesów oraz konfliktowi personalnemu, w szczególności w zakresie podejmowania decyzji i zawierania transakcji mogących rodzić konflikt interesów.

Rada Nadzorcza Banku

1. Nadzór nad przestrzeganiem zasad Polityki w zakresie przeciwdziałania i zarządzania ryzykiem konfliktu interesów w Banku sprawuje Rada Nadzorcza.
2. Rada Nadzorcza powinna w szczególny sposób uwzględniać zasady zapobiegania konfliktowi interesów w zakresie działań Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego, jak również jej poszczególnych członków.
3. Członkowie Rady Nadzorczej powinni powstrzymywać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na reputację Banku, przy czym powyższe nie dotyczy wykonywania funkcji w organach Banków Spółdzielczych zrzeszonych lub współpracujących z Bankiem na zasadach określonych przepisami prawa, Statutem Banku lub Umową Zrzeszenia.
4. Wprowadza się zasadę wyłączenia członka Rady Nadzorczej z procesu decyzyjnego w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia, na czas procedowania sprawy, której konflikt interesów dotyczy.
5. Rada Nadzorcza wyraża zgodę na podejmowanie dodatkowej działalności przez członków Zarządu.

Zarząd Banku

1. Przydzielenie zadań poszczególnym Członkom Zarządu Banku lub wskazanie obszarów odpowiedzialności następuje z uwzględnieniem zasady minimalizowania ryzyka wystąpienia konfliktu interesów.
2. Członkowie Zarządu aktywnie angażują się w działalność Banku, podejmują własne prawidłowe decyzje, kierując się zasadami obiektywizmu, autonomii i doświadczenia życiowego.

3. Skład Zarządu ustala się w taki sposób, aby indywidualne kompetencje poszczególnych jego Członków dopełniały się umożliwiając zapewnienie odpowiedniego poziomu przygotowania merytorycznego do kolegiального zarządzania Bankiem. Doboru składu Zarządu w celu zapewnienia możliwie najlepszego wsparcia Zarządu pod względem merytorycznym i organizacyjnym, dokonuje się zgodnie z Polityką oceny odpowiedniości i różnorodności członków Zarządu, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje.
4. Wprowadza się formalne zasady wyłączania członka Zarządu z procesu decyzyjnego w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

Powiązania personalne

1. Powiązania personalne to związki, stosunki, relacje personalne o różnym charakterze, które występują między osobami fizycznymi w warunkach gospodarczych. Powiązania personalne dotyczą relacji między podmiotami o charakterze rodzinnym, majątkowym oraz wynikającym ze stosunku pracy.
2. Bank dąży do wyeliminowania ryzyka operacyjnego, wynikającego z powiązań personalnych osób, których zakres obowiązków jest kluczowy z punktu widzenia występującego w Banku ryzyka.
3. W Banku są określone akceptowalne zależności służbowe w związku z występowaniem powiązań personalnych, w tym powiązania personalne pomiędzy pracownikami w przypadku, gdy nie zachodzi pomiędzy nimi bezpośrednia podległość służbowa, lub nie mają wzajemnego wpływu na zakres i realizację swoich obowiązków.
4. W Banku za powiązania personalne uznaje się powiązania o charakterze rodzinnym wynikające z małżeństwa, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej.
5. Weryfikacja powiązań personalnych osób zatrudnionych w Banku na wszystkich stanowiskach pracy, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników pełniących kluczowe funkcje lub stanowisk kierowniczych, ma na celu unikanie nieprawidłowości w procesie decyzyjnym.
6. W przypadku zaistnienia powiązań personalnych pomiędzy pracownikami, Bank podejmuje stosowne działania mające na celu wyeliminowanie ryzyka operacyjnego, które mogłoby prowadzić do nadużyć ze strony pracowników.
7. Pracownicy Banku składają oświadczenie dotyczące powiązań personalnych z pracownikami i członkami organów, które stanowi Załącznik nr 2 do niniejszej Polityki.
8. Pracownik zobowiązany jest powiadomić Bank (pracodawcę) o zaistnieniu powiązań personalnych w trakcie trwania stosunku pracy.

9. Zarząd na bieżąco dokonuje analizy powiązań personalnych na podstawie złożonych oświadczeń.

Zawieranie transakcji istotnych dla Banku lub dotyczących członka organu

1. W przypadku transakcji z podmiotami powiązanymi z Bankiem, w tym z podmiotami zależnymi od Banku, wpływającymi w istotny sposób na sytuację finansową lub prawną Banku lub prowadzącymi do nabycia lub zbycia albo innego rozporządzenia znacznym majątkiem Banku, wprowadza się zasadę uzyskania zgody Rady Nadzorczej lub Zarządu Banku dla takiej transakcji zgodnie ze Statutem Banku.
2. Wprowadza się zasadę:
 - 1) uzyskania zgody Rady Nadzorczej oraz Zarządu na transakcję z podmiotami powiązanymi z Członkiem organu lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze w Banku, zgodnie z art. 79a ust. 3 Prawa bankowego;
 - 2) stosowania odrębnych procedur zawierania transakcji (np. regulaminy wewnętrzne) z podmiotami powiązanymi z Członkiem organu;
 - 3) decyzje dotyczące Członków organów Banku lub podmiotów powiązanych z Członkiem organu, zapadają w głosowaniu tajnym, bez obecności tej osoby.

RADA NADZORCZA.

SKŁAD, KADENCJA, WYBÓR CZŁONKÓW RADY

1. Rada Nadzorcza GBS Radków z/s w Nowej Rudzie liczy od 5 członków.
2. Członków Rady wybiera Walne Zgromadzenie na okres 4 lat, z zastrzeżeniem ust. 13.
3. Do składu Rady może być wybrany wyłącznie członek Banku, przy czym udział pracowników będących członkami Banku nie może przekroczyć 1/5 składu Rady. Jeżeli członkiem Banku jest osoba prawna – do Rady może być wybrana osoba niebędąca członkiem Banku, wskazana przez osobę prawną.
4. W składzie Rady Nadzorczej jest zapewniony odpowiedni udział członków niezależnych, w taki sposób aby realizowane były obowiązki Banku wynikające z Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
5. Członkowie Rady Nadzorczej, będący członkami Komitetu Audytu, mają obowiązek informować Radę Nadzorczą o fakcie lub ryzyku utraty niezależności wzmiankowanej w ust. 4.
6. Członkowie Rady Nadzorczej Banku powinni posiadać odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia (kwalifikacje), a także dawać rękojmię należytego

wykonywania obowiązków, na co składa się ocena profesjonalizmu, walorów moralno-etycznych osoby ocenianej oraz czy dotychczasowe zachowanie tej osoby pozwala oczekiwać, że będzie ona wykonywać powierzone obowiązki w sposób uczciwy i rzetelny.

7. Rękojmia zawiera w sobie całość cech, predyspozycji, zdarzeń i okoliczności dotyczących osoby podlegającej ocenie, składających się na wiarygodność osoby, która ma pełnić funkcję w organie podmiotu zaufania publicznego. Badanie tego kryterium pozwala więc wywieść prognozę co do przyszłego zachowania osoby ocenianej, tj. że działalność Banku nadzorowana przez tą osobę będzie prowadzona zgodnie z prawem, dobrymi praktykami i zasadami etyki zawodowej. Ocena dotychczasowej działalności osoby podlegającej ocenie stanowi w istocie podstawę do udzielania odpowiedzi na pytanie, czy zapewni ona należyte wykonywanie funkcji organu w przyszłości.
8. Indywidualnej ocenie odpowiedniości kandydata/ członka Rady Nadzorczej, podlega:
 - 1) Poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia (kompetencje) odpowiednich do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej;
 - 2) Rękojmia należytego wykonywania obowiązków, w szczególności spełnienie kryteriów dotyczących:
 - a) karalności;
 - b) reputacji (obejmującej inne stosowane sankcje i środki oraz dobrą opinię);
 - c) sytuacji finansowej osoby podlegającej ocenie (wpływającą na jej podatność na ewentualne naciski lub zwiększającą skłonność do akceptacji nadmiernego ryzyka);
 - d) niezależności osądu, w tym ocena cech behawioralnych i ocena faktycznych i potencjalnych konfliktów interesów;
 - e) zdolności do poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków w Banku;
 - f) braku łączenia nadmiernej ilości stanowisk lub funkcji poza Bankiem.
9. Każdy z członków Rady daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
10. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków Rady Nadzorczej Banku uzupełniają się w taki sposób, aby umożliwić zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Banku
11. W składzie Rady Nadzorczej Banku wszystkie osoby władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnymi w nadzorowaniu Banku na polskim rynku finansowym.
12. Do Rady wchodzi osoby, które uzyskały największą liczbę głosów oddanych w głosowaniu tajnym spośród nieograniczonej liczby kandydatów.

13. Członków Rady wybiera się na okres wspólnej kadencji. Kadencja Rady zgodnie ze Statutem trwa 4(cztery) lata.
14. Członkowie Rady mogą być wybierani ponownie.
15. Kadencja członków Rady kończy się z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady.
16. Przed upływem kadencji członek Rady może zostać odwołany większością 2/3 głosów przez Walne Zgromadzenie w drodze głosowania tajnego.
17. Przed upływem kadencji członek Rady może złożyć na piśmie lub do protokołu rezygnację ze swej funkcji (mandatu) w każdym czasie. Mandat członka Rady wygasa po upływie 3 miesięcy od dnia zrzeczenia się funkcji (mandatu).
18. Mandat członka Rady wygasa przed upływem kadencji również w przypadku:
 - 1) utraty członkostwa w Banku;
 - 2) śmierci
19. Na miejsce członka Rady, którego mandat wygaś w czasie trwania kadencji, najbliższe Walne Zgromadzenie może dokonać wyboru uzupełniającego na okres do końca trwania tej kadencji.
20. W przypadku gdy skład Rady zmniejszy się poniżej minimalnej liczby członków Zarząd zobowiązany jest do niezwłocznego zwołania Walnego Zgromadzenia.
21. Uzupełnienie składu Rady następuje w drodze wyborów uzupełniających.

KOMPETENCJE RADY

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad sprawami Banku (kontrolę i nadzór nad działalnością Banku) kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów strategii i procedur szacowania kapitału wewnętrznego i utrzymywania poziomu funduszy własnych na poziomie nie niższym niż oszacowany kapitał wewnętrzny banku, polityki wynagrodzeń oraz procedur (polityki) anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych.
3. Rada Nadzorcza Banku posiada możliwość podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych, w szczególności w zakresie realizacji przyjętych celów

strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzania istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.

4. Rada Nadzorcza Banku oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem.

Rada Nadzorcza w ramach pełnionych funkcji statutowych, a także wynikających z przepisów prawa oraz rekomendacji nadzorczych, posiada w szczególności następujące kompetencje kontrolne i nadzorcze:

- 1) uchwalanie strategii działania Banku, planów finansowych i programów działalności społecznej i kulturalnej Banku;
- 2) nadzorowanie przestrzegania w Banku strategii zarządzania bankiem, strategii zarządzania ryzykiem, polityk, procedur i planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywanie przeglądów strategii i procedur szacowania kapitału wewnętrznego i utrzymywania poziomu funduszy własnych na poziomie nie niższym niż oszacowany kapitał wewnętrzny Banku, polityki wynagrodzeń oraz zasad anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych;
- 3) zatwierdzanie regulaminu funkcjonowania komórki do spraw zgodności;
- 4) zatwierdzenie polityki zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- 5) wyrażanie zgody na zatrudnienie, zwolnienie pracownika, albo powierzenie lub zwolnienie z obowiązków pracownika Banku kierującego komórką ds. zgodności;
- 6) dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem;
- 7) dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, a także komórki ds. zgodności;
- 8) ocena stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank;
- 9) przyjmowanie, zgodnie z odpowiednimi regulacjami Banku zgłaszanych naruszeń w zakresie naruszeń dokonywanych przez członków Zarządu oraz działanie związane z postępowaniem następczym po zgłoszeniu takich naruszeń zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami wewnętrznymi;
- 10) powoływanie i odwoływanie Prezesa Zarządu oraz pozostałych członków Zarządu, posiadających odpowiednie kwalifikacje i dających rękojmię prawidłowego sprawowania wyznaczonych im funkcji;

- 11) uchwalanie Regulaminu działania Zarządu, w tym zakresie wewnętrznego podziału kompetencji między członków Zarządu;
- 12) zatwierdzanie struktury organizacyjnej Banku;
- 13) wybieranie, w głosowaniu tajnym, pełnomocnika na Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku Zrzeszającego;
- 14) dokonywanie wyboru podmiotu do badania sprawozdań finansowych;
- 15) kontrolowanie sposobu załatwiania przez Zarząd wniosków organów Banku oraz wniosków zgłaszanych przez członków;
- 16) podejmowanie uchwał w sprawie nabycia i obciążenia nieruchomości oraz nabycia zakładu lub innej jednostki organizacyjnej;
- 17) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do organizacji społecznych oraz występowania z nich;
- 18) rozpatrywanie skarg na działalność Zarządu;
- 19) składanie Walnemu Zgromadzeniu sprawozdań zawierających w szczególności wyniki kontroli i ocenę sprawozdań finansowych;
- 20) podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych pomiędzy Bankiem a członkami Zarządu lub dokonywanych przez Bank w interesie członka Zarządu oraz reprezentowania Banku przy tych czynnościach;
- 21) podejmowanie uchwał w sprawie zawieszenia członka Rady i występowanie z wnioskiem o jego odwołanie do organu, który go wybrał w przypadkach określonych w Statucie;
- 22) informowanie Komisji Nadzoru Finansowego o składzie Zarządu oraz o zmianie jego składu, oraz wynikającą z oceny dokonanej zgodnie z art.22 aa ust. 1 ustawy Prawo bankowe, niezwłocznie po jego powołaniu lub po dokonaniu zmiany jego składu, a także po zmianie podziału kompetencji między członkami Zarządu;
- 23) uchwalanie regulacji w zakresie wynagradzania członków Zarządu;
- 24) monitorowanie skuteczności czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania;
- 25) zawieszanie w czynnościach członków Zarządu, jeśli ich działalność jest sprzeczna z prawem lub Statutem;
- 26) kontrolowanie prawidłowości podejmowanych przez Zarząd uchwał, wykonywanie przez Bank uchwał jego organów, zaleceń wynikających z kontroli przeprowadzonych w Banku, a także zaleceń polustracyjnych;

- 27) uchwalanie regulaminu udzielania kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia, członkowi Zarządu albo członkowi Rady oraz podmiotowi powiązanemu kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Zarządu lub członkiem Rady lub osobie zajmującej kierownicze stanowisko w Banku (w rozumieniu ustawy Prawo bankowe);
 - 28) podejmowanie uchwał w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia członkowi Zarządu albo członkowi Rady oraz podmiotowi powiązanemu kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Zarządu lub członkiem Rady lub osobą zajmującą kierownicze stanowisko w Banku (w rozumieniu ustawy Prawo bankowe);
 - 29) uczestniczenie w lustracji i rozpatrywaniu ocen działalności Banku i wydanych na ich podstawie zaleceń polustracyjnych;
 - 30) opracowywanie projektu Regulaminu działania Rady Nadzorczej;
 - 31) wyznaczanie, w razie konieczności, jednego lub kilku członków Rady do czasowego pełnienia funkcji członka (członków) Zarządu;
 - 32) podejmowanie uchwał w sprawach członkowskich w zakresie określonym w Statucie;
 - 33) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu odmawiających przyjęcia w poczet członków;
 - 34) rozpatrywanie odwołań członków od uchwał Zarządu w sprawach między członkiem Banku a Bankiem;
 - 35) określenia zasad tworzenia i funkcjonowania funduszu społeczno-kulturalnego.
2. W przypadku odwołania lub zawieszenia członka Zarządu, Rada podejmuje uchwały niezbędne do prawidłowego prowadzenia i kierowania działalnością Banku. Odwołanego lub zawieszonego członka Zarządu zawiadamia się niezwłocznie na piśmie o odwołaniu/zawieszeniu z podaniem przyczyn. W razie konieczności Rada może wyznaczyć jednego lub kilku ze swoich członków do czasowego pełnienia funkcji członka(członków) Zarządu.
 3. Rada Nadzorcza, uwzględniając decyzje Walnego Zgromadzenia, odpowiada za wprowadzenie wewnętrznego aktu prawnego określającego zasady wynagradzania członków Zarządu Banku, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia.
 4. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie

zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia.

5. Rada Nadzorcza dokonuje regularnej, corocznej oceny stosowania przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku oraz przekazywane pozostałym organom Banku.

Rada realizuje swoje funkcje statutowe na posiedzeniach oraz poprzez wykonywanie czynności kontrolno-nadzorczych.

W celu wykonywania swych obowiązków Rada może:

- 1) żądać od Zarządu, członków i pracowników Banku pisemnych lub ustnych sprawozdań i wyjaśnień;
 - 2) przeglądać księgi i dokumenty będące w posiadaniu Banku, z tym iż w przypadku ksiąg lub dokumentów należących do osób trzecich, Zarząd lub jego pracownicy mogą odmówić ich udostępnienia, jeśli to naruszałoby przepisy prawa;
 - 3) sprawdzać bezpośrednio stan majątku Banku, żądać prawa wstępu do wszelkich pomieszczeń i terenów będących w posiadaniu Banku, z zachowaniem przepisów dotyczących ochrony mienia.
-
1. Rada powołuje spośród swoich członków Komitet Audytu w składzie 3 członków, w tym Przewodniczącego.
 2. Rada zatwierdza regulamin działania **Komitetu Audytu**.
 3. Zadania i obowiązki **Komitetu Audytu** określa ustawa z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz Regulamin Komitetu Audytu, a także Rekomendacja L Komisji Nadzoru Finansowego.
 4. Rada może powoływać składające się z jej członków stałe lub tymczasowe komisje do zbadania problemów, które uważa za konieczne, określając ich skład i uprawnienia.
 5. Komitet Audytu powołany przez Radę Nadzorczą z wykonywanych czynności sporządza protokoły, które wraz z wnioskami i rekomendacjami przedkładane są Radzie Nadzorczej.
 6. Komitet Audytu przedstawia Radzie najpóźniej na pierwszym posiedzeniu Rady w roku następnym po danym roku obrotowym pracy tych komórek, szczegółowe sprawozdania, które uwidocznione są w sprawozdaniu Rady przedstawianym do zatwierdzenia na Walnym Zgromadzeniu.

Rada składa na Walnym Zgromadzeniu sprawozdanie ze swej działalności, obejmujące sprawozdanie z oceny przestrzegania Zasad Ładu Korporacyjnego oraz Polityki wynagrodzeń.

POLITYKA INFORMACYJNA

Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną, uwzględniającą potrzeby jego udziałowców oraz klientów, udostępnioną na stronie internetowej Banku. Polityka informacyjna Banku oparta jest na ułatwianiu dostępu do informacji. W szczególności publikowane przez Bank raporty zawierające informacje finansowe umieszczane są na stronie internetowej Banku pod adresem www.gbsradkow.pl

Bank zapewnia udziałowcom równy dostęp do informacji. Polityka informacyjna określa w szczególności zasady i terminy udzielania odpowiedzi udziałowcom oraz klientom. Polityka informacyjna zapewnia ochronę informacji oraz uwzględnia odrębne regulacje wynikające z przepisów szczególnych regulujących funkcjonowanie Banku.

KLUCZOWE SYSTEMY I FUNKCJE WEWNĘTRZNE

Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej. Zasady przeprowadzania kontroli wewnętrznej opisuje, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Regulamin systemu kontroli wewnętrznej. System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku. System kontroli wewnętrznej funkcjonuje w sposób zapewniający osiągnięcie celów kontroli wewnętrznej tj.:

- 1) Skuteczności i efektywności działania,
- 2) Wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) Przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem,
- 4) Zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Rada Nadzorcza zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli i komórki ds. zgodności.

Bank zapewnił niezależność funkcji zapewnienia zgodności na podstawie zapisów Instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności. Bank zapewnia niezależność audytu wewnętrznego poprzez zlecanie zadań audytu Spółdzielni Systemu Ochrony BPS.

Powoływanie i odwoływanie osoby zajmującej Stanowisko kontroli wewnętrznej i zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej.

XXX. Informacje wymagane przez Ustawę o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym

Depozyty zgromadzone w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie są gwarantowane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, zgodnie z Ustawą z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. 2020 r. poz. 842).

Gwarancjami Funduszu objęte są środki pieniężne o równowartości w złotych do 100 000 euro w odniesieniu do każdego deponenta w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie. Jeżeli deponent posiada wspólny rachunek z inną osobą, limit równowartości w złotych 100.000,00 euro ma zastosowanie do każdego z deponentów oddzielnie. W przypadku rachunków powierniczych, deponentem jest każdy z powierzających w granicach wynikających z ich udziału w kwocie zgromadzonej na rachunku.

Ochronie podlegają imienne depozyty złotowe i walutowe:

- osób fizycznych,
- osób prawnych,
- jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną,
- szkolnych kas oszczędnościowych i pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych,

Nie podlegają ochronie depozyty:

1. Skarbu Państwa,
2. Narodowego Banku Polskiego,
3. Banków, banków zagranicznych oraz instytucji kredytowych, o których mowa w ustawie Prawo Bankowe,
4. Spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej,
5. Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,
6. Instytucji finansowych,
7. Firm inwestycyjnych, o których mowa w art.4 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów

ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.) i uznanych firm inwestycyjnych z państwa trzeciego, o których mowa w art.4 ust.1 pkt 25 tego rozporządzenia,

8. Osób i podmiotów, które nie zostały sklasyfikowane przez podmiot objęty systemem gwarantowania depozytów,
9. Krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń oraz krajowych i zagranicznych zakładów restrukturyzacji, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2015r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2019r. poz.381),
10. Funduszy inwestycyjnych, towarzystw funduszy inwestycyjnych, funduszy zagranicznych, spółek zarządzających i oddziałów towarzystw inwestycyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2018 r. poz.1355),
11. Otwartych funduszy emerytalnych, pracowniczych funduszy emerytalnych, powszechnych towarzystw emerytalnych i pracowniczych towarzystw emerytalnych, o których mowa w ustawie dnia 28 sierpnia 1997r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2018r. poz. 1906),
12. Jednostek samorządu terytorialnego,
13. Organów władz publicznych państwa członkowskiego innego niż Rzeczypospolita Polska oraz państwa trzeciego w szczególności rządów centralnych, regionalnych oraz jednostek samorządu terytorialnego tych państw.

Ochronie podlegają:

- środki pieniężne zgromadzone przez deponenta na rachunkach bankowych,
- kwoty wydatkowane na koszty pogrzebu Posiadacza rachunku oraz z tytułu dyspozycji na wypadek śmierci, wymagalne przed dniem spełnienia gwarancji,
- należności wynikające z bankowych papierów wartościowych, potwierdzone dokumentami imiennymi wystawionymi przez emitenta lub imiennymi świadectwami depozytowymi, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, o ile zostały wyemitowane przed dniem 2 lipca 2014 r.

Ochroną gwarancyjną nie są objęte środki pieniężne i należności:

- wpłacone tytułem udziałów, wpisowego i wkładów członkowskich do spółdzielni,
- kwoty drobne (suma środków niższa niż równowartość 2,5 euro), jeżeli są one jedynymi środkami deponenta objętymi ochroną gwarancyjną i jeżeli znajdują się one na

rachunkach bankowych, na których w okresie 2 lat przed dniem spełnienia warunku gwarancji nie dokonano obrotów, poza dopisywaniem odsetek lub pobieraniem prowizji lub opłat,

- z tytułu pieniądza elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych oraz środki pieniężne otrzymane w zamian za pieniądz elektroniczny, o których mowa w art. 7 ust. 1 ww. ustawy.

Zasady obliczania kwoty gwarantowanej:

- wszystkie środki zgromadzone w banku przez jedną osobę, niezależnie od tego na ilu rachunkach (np. lokat terminowych, bieżących, oszczędnościowo-rozliczeniowych), traktowane są jako jeden depozyt,
- podstawę do obliczania kwoty gwarantowanej stanowi suma środków ulokowanych na wszystkich rachunkach,
- do obliczenia kwoty gwarancji w złotych przyjmuje się kurs średni EUR/PLN z dnia spełnienia warunku gwarancji, ogłaszany przez Narodowy Bank Polski.

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE

Rok założenia 1983

www.gbsradkow.pl

Podmiotem odpowiedzialnym za wypłatę środków gwarantowanych jest **Bankowy Fundusz Gwarancyjny**.

Depozyty w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie są gwarantowane przez:	Bankowy Fundusz Gwarancyjny
Zakres ochrony:	Równowartość w złotych 100 000 euro w odniesieniu do każdego deponenta w jednym podmiocie objętym systemem gwarantowania.
Jeżeli deponent posiada więcej depozytów w tym samym podmiocie objętym systemem gwarantowania:	Wszystkie depozyty w tym samym podmiocie objętym systemem gwarantowania są sumowane, a suma podlega limitowi równowartości w złotych 100 000 euro.
Jeżeli deponent posiada wspólny rachunek z inną osobą / innymi osobami:	Limit równowartości w złotych 100 000 euro ma zastosowanie do każdego z deponentów oddzielnie.
Okres wypłaty w przypadku niewypłacalności podmiotu objętego systemem gwarantowania:	7 dni roboczych
Waluta wypłaty:	Złoty
Kontakt:	Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Ul. Ks. Ignacego Jana Skorupki 4, 00-546 Warszawa Telefon: 22 58 30 700, 22 58 30 701 Fax: 22 58 30 589 E – mail: kancelaria@bfg.pl
Informacje dodatkowe:	https://www.bfg.pl/

XXXI. Informacje wymagane przez Ustawę o ochronie danych osobowych

1. Administratorem Danych Osobowych jest Gospodarczy Bank Spółdzielczy Radków z/s w Nowej Rudzie, zwany dalej „Administratorem” lub Zamawiającym”
2. Administrator przetwarza dane Wykonawcy w celu:
 - 1)realizacji umowy zawartej na podstawie art. 6 ust. 1 lit. B RODO
 - 2)udokumentowania zawartej umowy i jej rozliczenia, na podstawie przepisów prawa podatkowego, rachunkowego (podstawa prawna: art. 6 ust 1 lit. C RODO);
 - 3)archiwalnym (dowodowym) będącym realizacją naszego prawnie uzasadnionego interesu zabezpieczenia informacji na wypadek prawnej potrzeby wykazania faktów (podstawa prawna: art. 6 ust. 1 lit. f RODO)

4) ewentualnego ustalenia, dochodzenia lub obrony przed roszczeniami będącego realizacją naszego prawnie uzasadnionego interesu (podstawa prawna: art. 6 ust. 1 lit. f RODO);

3. Dane osobowe wynikające z zawarcia umowy o której mowa w pkt. 2.1 przetwarzane są przez Administratora:.

1) w zakresie realizacji zawartej z umowy, przez okres do czasu zakończenia jej realizacji, a po tym czasie przez okres oraz w zakresie wymaganym przez przepisy prawa lub dla zabezpieczenia ewentualnych roszczeń;

2) w zakresie wypełniania obowiązków prawnych ciążących na Zamawiającym w związku z prowadzeniem działalności bankowej i realizacją zawartej umowy, przez okres do czasu wypełnienia tych obowiązków przez Zamawiającego;

4. Dane osobowe mogą być udostępniane przez Administratora podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na mocy obowiązujących przepisów prawa.

5. Zgodnie z RODO osobom, których dane są przetwarzane przez Bank przysługuje:

- 1) prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii;
- 2) prawo sprostowania (poprawiania) swoich danych;
- 3) prawo usunięcia danych, ograniczenia przetwarzania danych;
- 4) prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych;
- 5) prawo przenoszenia danych;
- 6) prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego.

6. W przypadkach uznania, że przetwarzanie przez Zamawiającego danych osobowych narusza przepisy Rozporządzenia, przysługuje Wykonawcy prawo do wniesienia skargi do Urzędu Ochrony Danych Osobowych;

7. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych z którym można się skontaktować w sprawach ochrony swoich danych osobowych pod adresem e-mail: iod@gbsradkow.pl, lub pisemnie na adres: 57-402 Nowa Ruda, ul. Radkowska 4.

8. Podanie danych osobowych przez Wykonawcę jest warunkiem koniecznym do zawarcia.

XXXII. Zasady oceny odpowiedzialności członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Zgodnie z Polityką oceny odpowiedzialności i różnorodności członków Zarządu, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie bieżąca ocena dokonywana jest raz na dwa lata. W ocenie Zarządu nie zaistniały powody, tj.

fakty lub okoliczności, które mogłyby znacząco wpłynąć na zmianę oceny odpowiedniości poszczególnych zidentyfikowanych pracowników.

Ostatniej oceny indywidualnej i kolegialnej poszczególnych członków Zarządu Rada Nadzorcza Banku dokonała w dniu 01.03.2024r. stwierdzając, że Członkowie Zarządu posiadają wiedzę, kompetencje i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Członkowie Zarządu cechują się dobrą reputacją, uczciwością i rzetelnością i są zdolni do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny.

Walne Zgromadzenie obradujące w dniu 13.06.2024r. dokonało zgodnie z Polityką oceny odpowiedniości i różnorodności członków Zarządu, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie oceny indywidualnej poszczególnych członków Rady Nadzorczej i oceny kolegialnej Rady stwierdzając, że członkowie Rady Nadzorczej posiadają wiedzę, kompetencje i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Członkowie Rady Nadzorczej cechują się dobrą reputacją, uczciwością i rzetelnością i są zdolni do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nie pełnią funkcji członka Zarządu lub Rady Nadzorczej poza Bankiem w nadmiernej liczbie

XXXIII. Informacje na temat poziomu ekspozycji nieobsługiwanych zgodnie z wytycznymi EBA/GL/06/2018

Zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2018/06 „Wytyczne dotyczące zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi” oraz EBA/GL/2018/10 „Wytyczne dotyczące ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” instytucje finansowe mają obowiązek stosowania właściwych praktyk zarządzania tymi ekspozycjami.

Bank realizuje zadania określone w Wytycznych. Bank działa na podstawie Instrukcji zasad windykacji i restrukturyzacji w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie.

Po raz pierwszy Bank obliczał wskaźnik NPL na dzień 31.XII.2019r. Na koniec grudnia 2023r. wskaźnik ten w Banku wyniósł 0,07%.

**

Nowa Ruda, dnia 24.07.2024r.

Sporządził/a: Stanowisko ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych

Justyna Sudol

STANOWISKO DS. SPRAWOZDAWCZOŚCI,
ANALIZ I RYZYK BANKOWYCH

Justyna Sudol

Zweryfikował/a: Stanowisko ds. zgodności

Stanowisko ds. zgodności

Elżbieta Celińska

Elżbieta Celińska

Zatwierdził:

Zarząd GBS Radków z/s w Nowej Rudzie

PREZES ZARZĄDU

Michał Iwanicki

Prezes Zarządu – Michał Iwanicki

WICEPREZES ZARZĄDU
ds. HANDLOWYCH

Wiceprezes Zarządu ds. handlowych – Urszula Bożek

Urszula Bożek

CZŁONEK ZARZĄDU
ds. FINANSOWO-KSIĘGOWYCH

Członek Zarządu ds. finansowo – księgowych – Alicja Plachowska

Alicja Plachowska

Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, a także spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy - Prawo bankowe.

Bank zgodnie z przepisami ustawy – Prawo bankowe posiada system zarządzania, składający się z systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, a także odpowiednią politykę wynagrodzeń wspierającą kulturę ryzyka (zarządzania ryzykiem).

1. Informacja o systemie zarządzania ryzykiem, strategii i celach zarządzania ryzykiem

System zarządzania ryzykiem realizowany jest na podstawie Strategii zarządzania ryzykiem przyjętej w Banku, obejmującej cele i organizację zarządzania ryzykiem, a także apetyt na ryzyko.

Podstawowe założenia zarządzania ryzykiem

1. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych; ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.
2. W celu przeprowadzania procesów wymienionych w ust. 1 realizowane są zadania, związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.
3. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
4. Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.
5. Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:
 - 1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
 - 2) identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
 - 3) system limitów ograniczających ryzyko;
 - 4) system informacji zarządczej;
 - 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

6. Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne, o których mowa w ust. 4, zaliczane są:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko rynkowe (walutowe),
- 3) ryzyko operacyjne;
- 4) ryzyko koncentracji zaangażowań;
- 5) ryzyko płynności;
- 6) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- 7) ryzyko biznesowe w tym wyniku finansowego.

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych; wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Komitet Audytu;
- 3) Zarząd;
- 4) komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) odpowiedzialne za:
 - a) sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych,
 - b) zarządzanie nadwyżką środków,
 - c) sprzedaż kredytów,
 - d) identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczych transakcji,
 - e) pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego.

Rada Nadzorcza:

- 1) zatwierdza Strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, obejmujące m.in. możliwości do zaakceptowania ogólny poziom ryzyka Banku;
- 2) zatwierdza procedury dotyczące procesów:
 - a) szacowania kapitału wewnętrznego,

- b) planowania i zarządzania kapitałowego;
- 3) zatwierdza strukturę organizacyjną Banku, zawartą w Regulaminie organizacyjnym, dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka;
- 4) zatwierdza ogólne zasady polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń;
- 5) sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności rozumianym jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, a także zatwierdza założenia polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności, ocenia efektywność zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- 6) sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze Strategią działania i planem finansowym Banku;
- 7) zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 8) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem występującym w działalności Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, głównie poprzez zapoznawanie się z raportami i sprawozdaniami dotyczącymi oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka (w tym ryzyka braku zgodności) i na ich podstawie dokonuje oceny stopnia efektywności i adekwatności zarządzania ryzykiem;
- 9) ocenia, czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.

Zarząd:

- 1) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych strategii oraz procedur dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka w zakresie:
 - a) systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności,
 - b) systemu kontroli wewnętrznej,
 - c) szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania i planowania kapitałowego,
 - d) dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego;
- 2) odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów;

- 3) odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu oceny adekwatności kapitałowej i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz nadzór nad jego efektywnością, wprowadzając w razie potrzeby niezbędne korekty i udoskonalenia;
- 4) wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka;
- 5) wprowadza podział zadań realizowanych w Banku, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej podejmowaniem ryzyka przez Bank;
- 6) zatwierdza limity wewnętrzne oraz ich wysokość dostosowaną do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku;
- 7) odpowiada za przejrzystość działań Banku, w szczególności za politykę informacyjną w zakresie działalności Banku, pozwalającą na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w zakresie zarządzania Bankiem, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności Banku i za ocenę sytuacji finansowej Banku;
- 8) zapewnia zgodność działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa;
- 9) zapewnia, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka w działalności Banku i posiada procedury w tym zakresie;
- 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- 11) uwzględnia rezultaty badań prowadzonych przez komórkę audytu wewnętrznego oraz biegłych rewidentów przy podejmowaniu decyzji w ramach zarządzania Bankiem;
- 12) przekazuje Radzie Nadzorczej okresowe informacje przedstawiające w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.

Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Identyfikacja, pomiar i monitorowanie ryzyka

1. Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka, w przypadku wątpliwości w zakresie poziomu ryzyka stosuje się podejście z zachowaniem maksymalnego stopnia ostrożności.
2. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.
3. Metody lub systemy pomiaru ryzyka, a w szczególności ich założenia, są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną.
4. Przegląd i aktualizacja metod lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

Limity ograniczające ryzyko

- 1) Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku.
- 2) Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania.
- 3) Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.
- 4) Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.
- 5) Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:
 - a. analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu;
 - b. apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą;
 - c. analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku;
 - d. wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem.
- 6) Z zachowaniem limitów określonych w ustawie Prawo bankowe, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity zaangażowań według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności.
- 7) Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość, zatwierdza Zarząd Banku.

Informacja zarządcza dotycząca zarządzania ryzykiem

1. Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.
2. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:
 - 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
 - 2) profilu ryzyka;
 - 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
 - 4) wyników testów warunków skrajnych;
 - 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.
4. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.
5. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.
6. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja; szczegółowy wykaz sprawozdań zarządczych określa odrębna regulacja.

2. Informacja o systemie kontroli wewnętrznej

I. Zasady ogólne

1. W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej - stanowi on część systemu zarządzania, o którym mówi art. 9 ustawy – Prawo bankowe.
2. Bank projektując system zarządzania zapewnia uzyskiwanie wymaganego poziomu:
 - 1) skuteczności i efektywności działania;
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem;
 - 4) zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

3. Wymagany poziom realizacji celów Banku wynika z następujących grup wymagań:
 - 1) przepisy prawa, normy nadzorcze, standardy rynkowe,
 - 2) dobre praktyki,
 - 3) normy etyczne,
 - 4) odpowiednie plany, w tym strategię,
 - 5) założony poziom apetytu i tolerancji na ryzyko.
4. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie osiągnięcia celów wymienionych w ust. 2.
5. System kontroli wewnętrznej jest adekwatny i skuteczny, zapewniając:
 - 1) prawidłowość procedur administracyjnych i księgowych, a także wiarygodną sprawozdawczość finansową oraz rzetelne raportowanie wewnętrzne i zewnętrzne,
 - 2) zgodność działania z przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi, a także regulacjami wewnętrznymi, w tym dotyczącymi zarządzania ryzykiem.

II. Mechanizmy kontrolne

1. W celu odpowiedniego zaprojektowania systemu kontroli Bank:
 - 1) identyfikuje istotne (kluczowe) procesy,
 - 2) wskazuje, które procesy służą do osiągnięcia celów wymienionych w § 3 ust 2,
 - 3) projektuje i przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne procesom wymienionym w pkt 1.
2. Mechanizmy kontrolne są dostosowane do specyfiki Banku, charakteru procesu i składają się z odpowiedniego zbioru obejmującego co najmniej:
 - 1) procedury;
 - 2) podział obowiązków;
 - 3) autoryzację, w tym zwłaszcza autoryzację operacji finansowych i gospodarczych;
 - 4) kontrolę dostępu;
 - 5) kontrolę fizyczną
 - 6) dokumentowanie systemów: księgowego, sprawozdawczego i operacyjnego oraz

operacji finansowych i gospodarczych;

- 7) inwentaryzację;
- 8) dokumentowanie odstępstw;
- 9) samokontrolę;
- 11) szkolenia dla pracowników.

III. Funkcja kontroli

1. System kontroli wewnętrznej zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo bankowe.

2. Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje ona stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

3. Na działanie funkcji kontroli składa się:

- i. stosowanie mechanizmów kontrolnych,
- ii. bieżące monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
- iii. raportowanie w ramach funkcji kontroli,
- iv. funkcja kontroli realizowana jest na pierwszym i drugim poziomie zarządzania.

IV. Dokumentacja funkcji kontroli

Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności poprzez:

- 1) podpisy na dokumentach,
- 2) przechowywanie w systemie informatycznym, potwierdzenie stosowania poszczególnych mechanizmów kontrolujących,
- 3) raporty, w tym generowane przez system informatyczny,
- 4) opis w formie matrycy funkcji kontroli – powiązanie celów, o których mowa w art. 9c ust. 1 ustawy – Prawo bankowe systemu kontroli wewnętrznej, z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

V. Organizacja systemu kontroli wewnętrznej

1. W ramach systemu kontroli wewnętrznej wyodrębnia się:

- 1) funkcję kontroli,

- 2) komórkę ds. zgodności,
- 3) komórkę audytu wewnętrznego.
2. Funkcja kontroli – ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji, stosowanie mechanizmów kontrolnych, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, raportowanie w ramach funkcji kontroli odpowiednio do powierzonych danych stanowiskom, grupom ludzi lub jednostkom organizacyjnym zadań;
3. Komórka kontroli wewnętrznej – ma za zadanie dokonywanie monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zwłaszcza w zakresie dokonywania testowania pionowego pierwszej linii, a także prowadzenia i aktualizowania matrycy funkcji kontroli,
4. Komórka do spraw zgodności – ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie – działanie komórki regulowane jest w odpowiednim regulaminie zatwierdzanym przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą;
5. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony).
6. Na pierwszy poziom (linię obrony) składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka, a także dokonywanie w ramach obowiązków służbowych pracowników poziomego monitorowania (monitorowania w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację bieżącą lub testowanie.
7. Na drugi poziom (linię obrony) składa się co najmniej:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym mowa w ust. 2;
 - 2) działalność komórki do spraw zgodności,
8. Pracownicy komórek Banku na drugim poziomie (drugiej linii) w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie:
 - pionowe (weryfikacja bieżąca lub testowanie pierwszego poziomu przez drugi poziom)
 - monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie poziome w komórkach drugiego poziomu)
9. Na trzeci poziom (linię obrony) składa się działalność audytu wewnętrznego realizowana przez SSOZ BPS

Informacja na temat profilu ryzyka

Gospodarczy Bank Spółdzielczy Radków z/s w Nowej Rudzie jest bankiem wyłącznie z polskim kapitałem, działającym jako spółdzielnia na terenie województwa dolnośląskiego. Bank powstał w 1983r. jest zarejestrowany w sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, wpisanym do rejestru przedsiębiorców **pod numerem KRS 000125362**. Jednostce nadano numer statystyczny **REGON 001062256** oraz **NIP 8850003213**.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy Radków z siedzibą w Nowej Rudzie, ul. Radkowska 4 w **2023** roku prowadzi działalność poprzez

- Centralę Banku – Nowa Ruda, ul. Radkowska 4,
- Filię Nowa Ruda – Rynek 14,
- Filię Radków – Rynek 13,
- Punkt Obsługi Klienta Nowa Ruda Drogosław – Świdnicka 55,
- Punkt Obsługi Klienta Nowa Ruda – Teatralna 11,
- Punkt Obsługi Klienta Jugów – Główna 83

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem banku internetowego.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy Radków z/s w Nowej Rudzie na dzień **31 grudnia 2023 roku** nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

Ryzyko bankowe

System kontroli ryzyka bankowego obejmuje zarządzanie kilkoma głównymi rodzajami ryzyka, które zostały w Banku zdefiniowane jako ryzyko o istotnym charakterze. Jest to ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe (walutowe), ryzyko operacyjne, ryzyko koncentracji zaangażowań, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, ryzyko płynności, ryzyko biznesowe w tym wyniku finansowego. Powyższe kategorie ryzyka podlegają miesięcznym analizom, przedkładanym Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej przez Stanowisko ds. sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych.

Ryzyko stopy procentowej.

Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej zostały zawarte w Instrukcji pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie. Przyjęte cele strategiczne zostały określone w Strategii zarządzania ryzykiem w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Ryzyko kredytowe.

Zarząd Banku wprowadził *Instrukcję zarządzania ryzykiem kredytowym w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie*, w której zostały zawarte zasady identyfikacji, pomiaru i analizy poziomu ryzyka kredytowego, Politykę zarządzania ryzykiem koncentracji oraz *Zasady ustalania i monitorowania limitów koncentracji zaangażowań i zaangażowań kapitałowych w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie*. Ponadto zasady zarządzania ryzykiem portfela ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie zostały zawarte w *Instrukcji zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w GBS Radków z/s w Nowej Rudzie* oraz zasady zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych zostały zawarte w *Instrukcji zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie*.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Ryzyko kredytowe w Banku wynika między innymi z koncentracji, która jest efektem ograniczenia działalności Banku do obszaru określonego w Statucie, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym to proces ciągły, opierający się na okresowo weryfikowanych zasadach, których przestrzeganie umożliwić ma zminimalizowanie zagrożeń

występujących w działalności kredytowej, co można osiągnąć dzięki podejmowaniu odpowiednich działań zabezpieczających w dwóch podstawowych obszarach: ryzyka pojedynczej transakcji, ryzyka portfela kredytowego. Bank dąży do ograniczania ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji wyznaczając limity rozwoju akcji kredytowej. Ustalone limity kredytowe zostały dotrzymane.

Ryzyko płynności.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Banku oraz zobowiązań pozabilansowych, aby zapewnić stałą zdolność do regulowania zobowiązań, uwzględniającą charakter prowadzonej działalności oraz mogące się pojawić potrzeby w wyniku zmian na rynku pieniężnym lub zachowań klientów.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma charakter skonsolidowany i całościowy, co oznacza zarządzanie płynnością w odniesieniu do pozycji bilansowych i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie działy i jednostki organizacyjne Banku.

Ryzyko walutowe

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.
2. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.
3. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
4. Na rynku walutowym, Bank przykłada szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągłe prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.

5. Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.
6. W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.
7. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut) .
8. Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego uchwała Zarząd Banku.
9. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez osoby zatrudnione w komórce monitorowania ryzyka, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje.
10. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia ryzyka walutowego wyznaczane są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP. Wyliczenia pozycji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Bank zakłada, że skala działalności walutowej będzie nie znacząca, tj. udział obrotów walutowych w obrotach ogółem Banku nie przekroczy 5%.

Ryzyko operacyjne.

Zasady zarządzania tym ryzykiem zostały opracowane zgodnie z zaleceniami „Rekomendacji M”. Przyjęte cele strategiczne zostały określone w Strategii zarządzania ryzykiem w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie.

Głównym celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest minimalizacja ryzyka poniesienia straty, która może być spowodowana nieadekwatnym lub błędnym działaniem procesów, ludzi i systemów lub też czynników zewnętrznych. W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego Zarząd Banku zatwierdził Plan utrzymania ciągłości działania w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie, polegający na:

- 1) zapobieganiu zdarzeniom operacyjnym powstającym w bieżącej działalności, w procesach oraz systemach, przy zastosowaniu mechanizmów kontrolnych adekwatnych do skali generowanego ryzyka;
- 2) podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń w przypadku przekroczenia akceptowanego poziomu;
- 3) likwidowaniu negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych;

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE

Rok założenia 1983

www.gbsradkow.pl

- 4) rejestrowaniu danych o zdarzeniach operacyjnych i poniesionych stratach operacyjnych.

Załącznik nr 3

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd Gospodarczego Banku Spółdzielczego Radków z/s w Nowej Rudzie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Gospodarczego Banku Spółdzielczego Radków z/s w Nowej Rudzie

Prezes Zarządu – Michał Iwanicki

PREZES ZARZĄDU

Michał Iwanicki

Wiceprezes Zarządu ds. handlowych – Urszula Bożek

WICEPREZES ZARZĄDU
ds. HANDLOWYCH

Urszula Bożek

Członek Zarządu ds. finansowo – księgowych – Alicja Plachowska

CZŁONEK ZARZĄDU
ds. FINANSOWO-KSIĘGOWYCH

Alicja Plachowska

Nowa Ruda, dnia 25.07.2024r.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

GOSPODARCZEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE
O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO DLA INSTYTUCJI
NADZOROWANYCH

Zarząd Gospodarczego Banku Spółdzielczego Radków z/s w Nowej Rudzie oświadcza, że Gospodarczy Bank Spółdzielczy Radków z/s w Nowej Rudzie i jego organy w zakresie swoich kompetencji będą stosować Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjęte uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17) stanowiące załącznik do niniejszego oświadczenia

Zasady, o których mowa wyżej są wdrażane w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

Zarząd Gospodarczego Banku Spółdzielczego Radków z/s w Nowej Rudzie informuje jednocześnie o odstąpieniu od stosowania częściowo Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, a mianowicie:

1) § 8 ust. 4 w części dotyczącej:

„zapewnienia możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego”

Uzasadnienie: Powołując się na zasadę proporcjonalności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki działalności prowadzonej przez Bank, odstępuje się od przestrzegania zasady dotyczącej umożliwienia elektronicznego udziału wszystkim członkom w posiedzeniach organu stanowiącego. W ocenie Banku spełnienie powyższej zasady nie znajduje zastosowania przy uwzględnieniu specyfiki działalności banku spółdzielczego, którego większość właścicieli stanowią mieszkańcy lokalnego środowiska. Ponadto, zgodnie ze Statutem Banku zawiadomienia członków o czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia wysyłane są listem poleconym, co najmniej 14 dni przed terminem obrad. Tak uregulowany sposób informowania członków Banku gwarantuje możliwość ich osobistego uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu. Bank nie jest przygotowany pod względem technicznym i organizacyjnym do wykonywania tej zasady. Dodatkowo jej wprowadzenie wiąże się ze znacznymi kosztami, które w ocenie Banku są nieuzasadnione. Powyższe uzasadnia rezygnację z organizacji posiedzeń organu stanowiącego poprzez zdalny, elektroniczny udział członków.

Ponadto w Gospodarczym Banku Spółdzielczym Radków z/s w Nowej Rudzie nie mają zastosowania Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych zawarte w § 11, §12 pkt 1 i 2, § 53, § 54, § 55, § 56, § 57, gdyż nie dotyczą Banku.

Zarząd Gospodarczego
Banku Spółdzielczego Radków z/s w Nowej Rudzie

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY RADKÓW Z/S W NOWEJ RUDZIE
Rok założenia 1983

www.gbsradkow.pl
